ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ **5**
ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР”, „БАКАЛАВЪР” И „МАГИСТЪР” СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ 7
Специалности и професионална реализация **8**
АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ 8
ЗООИНЖЕНЕРСТВО 8
РИБОВЪДСТВО И АКВАКУЛТУРА 8
ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 9
АГРОНОМСТВО 9
АГРОНОМСТВО (ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИ КУЛТУРИ) 10
АГРАРНО ИНЖЕНЕРСТВО 10
ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ 11
ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА 11
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ 12
МЕДИЦИНА 12
ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ 13
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ И ФИЛИАЛ – Хасково 13
МЕДИЦИНСКА СЕСТРА 13
АКУШЕРКА 14
КИНЕЗИТЕРАПИЯ 14
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ 15
СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА 15
ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА 16
НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА С ЧУЖД ЕЗИК 16
СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА 17
ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА 17
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 18
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН 18
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ 19
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИКОНОМИКА И ИНФОРМАТИКА 19
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ 20
АГРАРНА ИКОНОМИКА И ТЪРГОВИЯ 20
РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ 20
БИЗНЕС ИКОНОМИКА 21
МЕСТНИ ФИНАНСИ 21
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ИКОНОМИКАТА И УПРАВЛЕНИЕТО 22
ФАКУЛТЕТ „ДИГИТАЛНИ И ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ” 23
СОФТУЕРНО ИНЖЕНЕРСТВО 23
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 23
КИБЕРСИГУРНОСТ И ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ 24
ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ” – Ямбол 25
ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ 25
АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА 25
АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ 26
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА 27
КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И КОМУНИКАЦИИ 28
ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ 28
ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО 29
ТЕХНОЛОГИЯ НА ХРАНИТЕ 30
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ 30

РЕХАБИЛИТАТОР 30
МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ 31
ПОМОЩНИК-ФАРМАЦЕВТ 31
МЕДИЦИНСКИ КОЗМЕТИК 32
МЕДИЦИНСКИ ОПТИК 32
ПРАВИЛА ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР", „БАКАЛАВЪР" И „МАГИСТЪР" СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ 33
УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 34
ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 35
КОНКУРСНИ ИЗПИТИ 38
ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА КОНКУРСНИТЕ РАБОТИ 39
ОБРАЗУВАНЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ 42
КЛАСИРАНЕ 46
ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ 49
ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 50
Приложение № 1 51
Приложение № 2 60
Приложение № 2А 62
Приложение № 3 64
Приложение № 3А 65
Приложение № 4 66
Приложение № 5 67
Приложение № 6 68
ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО БИОЛОГИЯ 68
ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО ХИМИЯ 75
ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО БИОЛОГИЯ 85
ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО МАТЕМАТИКА 86
ПРОГРАМА ЗА ОБЩ КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА 87
ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО ГЕОГРАФИЯ 88
МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ИЗПИТА ПО ОБЩА ЕЗИКОВА КУЛТУРА 91
МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ТЕСТА ПО ОБЩОТЕХНИЧЕСКА ПОДГОТОВКА 92
ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР" СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 94
МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ И ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ 95
АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ 95
РЕПРОДУКТИВНИ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО 95
ХРАНЕНЕ НА ЖИВОТНИ И ТЕХНОЛОГИЯ НА КОМБИНИРАНИ ФУРАЖИ 95
ТЕХНОЛОГИЯ НА МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ 96
ТЕХНОЛОГИЯ НА МЕСО И МЕСНИ ПРОДУКТИ 96
ПРОМИШЛЕНО ПТИЦЕВЪДСТВО 97
АКВАКУЛТУРА 97
СПЕЦИАЛНИ ОТРАСЛИ 97
ПРОМИШЛЕНО СВИНЕВЪДСТВО 98
ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В ГОВЕДОВЪДСТВОТО И БИВОЛОВЪДСТВОТО 98
ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В 99
ОВЦЕВЪДСТВОТО И КОЗЕВЪДСТВОТО 99
УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ 99
ПЛЕМЕННО КОНЕВЪДСТВО 100
РАЗВЪЖДАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ 100

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО 101
АГРОТРОНИКА 101
ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 102
ЕКОТУРИЗЪМ 102
БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА, ЕКОЛОГИЧЕН РИСК И ДЕЙСТВИЕ 103
ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ 103
ЕКОЛОГИЯ НА СЕЛИЩНИ СИСТЕМИ 103
ЗЕЛЕНИ БИОТЕХНОЛОГИИ 104
ПРОИЗВОДСТВО НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ 105
БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ 105
КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО 106
РАСТИТЕЛНОЗАЩИТНИ ТЕХНОЛОГИИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО 107
УСТОЙЧИВО ПРОИЗВОДСТВО НА ФУРАЖНИ КУЛТУРИ 108
ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА 108
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В АГРАРНИЯ СЕКТОР 109
ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ 110
ВЕТЕРИНАРНА АДМИНИСТРАЦИЯ 110
САНИТАРНА МИКРОБИОЛОГИЯ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ 111
ИНТЕГРИРАНИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА ХРАНИТЕ 112
ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ БИЗНЕС И МЕНИДЖМЪНТ 113
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ 115
УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ – ОКС „магистър” 115
ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ 117
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ 117
СТРАТЕГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА 117
ОБРАЗОВАТЕЛНИ И СОЦИАЛНИ ИНСТИТУЦИИ 117
СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА (ЛОГОПЕДИЯ) 118
СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА (РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ) 118
ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА 119
НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА. ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ 119
ТЕХНОЛОГИИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА И 120
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 120
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО 121
И АРТ ТЕРАПИЯ 121
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО КОМПЮТЪРНО МОДЕЛИРАНЕ, ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО 121
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ 122
ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ 122
ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ 123
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ 124
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ 124
ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА БИЗНЕСА 125
ИКОНОМИКА НА АЛТЕРНАТИВНИЯ ТУРИЗЪМ 126
ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И ПРОЕКТИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ 126
ФИНАНСИ И СЧЕТОВОДСТВО НА ФИРМАТА 127
ИКОНОМИКА И МЕНИДЖМЪНТ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 127
БИЗНЕС ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 128

КОРПОРАТИВНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО 129
БИОИКОНОМИКА И ЕКОПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО 130
БИОБАЗИРАНИ ИНДУСТРИИ И УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ /обучение на англ. език/ 131
ИКОНОМИКА НА ВЪЗОБНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ /обучение на англ. език/ 131
КИБЕРСИГУРНОСТ И БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ 132
ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА НА ПРОДОВОЛСТВЕНАТА СИГУРНОСТ 133
АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РЕГИОНИТЕ 134
ФАКУЛТЕТ „ДИГИТАЛНИ И ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ” 135
ТОПЛОЕНЕРГИЙНИ И ЕКОЛОГИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ И СИСТЕМИ 135
ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ” – ЯМБОЛ 136
АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА 136
ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТРАНСПОРТА 136
ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ 137
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА 138
АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ 138
ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО 138
КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И КОМУНИКАЦИИ 139
ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ 140
ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО 140
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ 141
ОТОПЛЕНИЕ, ВЕНТИЛАЦИЯ И КЛИМАТИЗАЦИЯ 142
БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ 142
ПРАВИЛА ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР” СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 144
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 144
УСЛОВИЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 145
ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ 146
СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ, СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ И КЛАСИРАНЕ 148
ЗАПИСВАНЕ И ОБУЧЕНИЕ 150
ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 150
Приложение № 8 152
Приложение № 9 166
Приложение № 10 167
ПРОГРАМА за подготовка на конкурсен изпит по Социална медицина 167
ПРОГРАМА за подготовка на конкурсен тест по Управление на здравните грижи 168

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Тракийският университет - Стара Загора е автономна държавна институция, създадена през 1995 г. с Решение на 37-то Народно събрание.

В университета се осъществява обучение по образователно-квалификационните степени – „професионален бакалавър", „бакалавър", „магистър", както и по образователна и научна степен „доктор". Завършилите студенти получават легитимна диплома, подпечатана с държавния герб на Република България.

Студентите в университета се обучават в следните основни звена:

- Аграрен факултет
- Ветеринарномедицински факултет
- Медицински факултет
- Педагогически факултет
- Стопански факултет
- Факултет „Дигитални и зелени технологии"
- Факултет „Техника и технологии" - гр. Ямбол
- Филиал – гр. Хасково
- Медицински колеж

Обучението на студентите се провежда в учебни корпуси с модерно обзаведени зали и лаборатории. Практическата подготовка, в зависимост от избраната специалност, преминава в: Академичния технологичен комплекс, Университетската ветеринарна болница, Университетска болница – УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович", Университетска болница – УМБАЛ „Тракия", базови детски градини и училища, дневни центрове, заведения за социални услуги и доставчици на социални услуги.

Библиотеките на университета разполагат с приблизително 400 000 тома специализирана литература, както и специализирани периодични списания.

На разположение на студентите са общежития с капацитет над 1450 легла и студентски столове за хранене.

В университета са създадени условия за различни видове спорт: футбол, баскетбол, волейбол, тенис, лека атлетика, аеробика, бойни изкуства, силова физкултура и др.

Тракийският университет провежда политика на разширяване и задълбочаване на международните си контакти. За това допринасят връзките и сътрудничеството със сродни университети в Германия, Русия, Украйна, Гърция, Франция, САЩ, Словакия, Турция, Англия, Италия, Япония, Чехия.

Студентите имат възможност да участват по европейски и международни програми: европейска програма за образователен обмен „Еразъм+", Финансов механизъм на европейското икономическо пространство – EEA Grants.

Преподавателският състав се състои от над 650 преподаватели.

В университета се обучават 9 400 студенти, в т. ч. 1063 чуждестранни.

Тракийският университет има институционална акредитация с една от най-високите оценки - 9.03 (по десетобалната система), с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация от 30.09.2024 г. Всички професионални направления и специалности от регулираните професии са акредитирани.

Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии в Тракийски университет

Шифър	Професионално направление	Специалности	Оценка на акредитация, максимална стойност 10,00
	Тракийски университет		9,03
1.2.	**Педагогика**	*Социална педагогика* *Предучилищна и начална училищна педагогика* *Специална педагогика* *Начална училищна педагогика с чужд език* *Предучилищна педагогика*	8,58
1.3	**Педагогика на обучението по …**	*Педагогика на обучението по информационни технологии* *Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн* *Педагогика на обучението по физическо възпитание*	9.05
3.8.	**Икономика**	*Аграрна икономика и търговия* *Регионална икономика и управление* *Бизнес икономика* *Местни финанси* *Информационни технологии в икономиката и управлението*	8,74
4.3.	**Биологически науки**	*Екология и опазване на околната среда*	9,09
4.6.	**Информатика и компютърни науки**	*Софтуерно инженерство* *Информационни технологии* *Киберсигурност*	Положително оценен проект
5.1.	**Машинно инженерство**	*Автотранспортна и земеделска техника* *Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия*	8,57
5.2.	**Електротехника, електроника и автоматика**	*Автоматика и компютърни системи* *Електротехника*	9,10
5.3.	**Комуникационна и компютърна техника**	*Компютърни системи и комуникации*	8.84
5.4.	**Енергетика**	*Топло- и газоснабдяване* *Индустриално инженерство*	8,81
5.12.	**Хранителни технологии**	*Технология на храните*	9,10
5.13.	**Общо инженерство**	*Аграрно инженерство*	9,00
6.1.	**Растениевъдство**	*Агрономство* *Агрономство /Етерично-маслени култури/*	9,30
6.3.	**Животновъдство**	*Зооинженерство* *Рибовъдство и аквакултура*	9,44
6.4.	**Ветеринарна медицина**	*Ветеринарна медицина*	9,49
6.4.	**Ветеринарна медицина**	*Магистърски програми с прием след висше образование*	9,25
7.4.	**Обществено здраве**	*Кинезитерапия*	Положително оценен проект
7.4.	**Обществено здраве**	*Управление на здравните грижи*	8,55
7.1.	**Медицина**	*Медицина*	8,84
7.5.	**Здравни грижи**	*Лекарски асистент*	9,29
		Медицинска сестра – Медицински факултет	9.09
		Акушерка – Медицински факултет	8.97
		Медицинска сестра – Филиал Хасково	9.10
		Акушерка – Филиал Хасково	8.93
		Рехабилитатор	9.02
		Медицински лаборант	8,93
		Помощник-фармацевт	7.68
		Медицински козметик	7.84
		Медицински оптик	7.84

ПРИЕМ

НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР”, „БАКАЛАВЪР” И „МАГИСТЪР” СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Специалности
и професионална реализация

АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 6.3 „Животновъдство“

ЗООИНЖЕНЕРСТВО

Зооинженерът планира, организира и управлява процесите на устойчиво развитие при производството на животинска продукция за постигане на висока продуктивност, качество на продукцията, при технологии гарантиращи здравословния статус и хуманното отношение към животните, съобразени с опазването на екосистемите и с промените на климата.

Знанията и уменията на зооинженерите с ОКС „бакалавър” гарантират професионалните им умения да: организират и управляват системите за ефективно производство на различни видове животински продукти, фуражи и фуражни смески, както и да извършват тяхното окачествяване и стандартизация; организират развъдната дейност и възпроизводствения процес за съхраняването и усъвършенстването на генофонда в животновъдството; осигуряват пълна реализация на генетичния потенциал на отглежданите животни при постоянни и оптимални условия, задоволяващи биологичните им изисквания и щадящи околната среда; имат компетентност да отглеждат дивеч, декоративни птици, риби и полезни насекоми; извършват технологично проектиране при реконструкции на съществуващи или изграждане на нови животновъдни ферми, познават и експлоатират селскостопанска техника; организират и осъществяват производството на качествени животински суровини за преработка; въвеждат добри производствени практики и участват в управлението на системите за безопасност и качество на храните; организират и осъществяват пълноценно хранене на селскостопанските животни, за осигуряване на висока продуктивност, здравословно състояние и качество на продукцията; осъществяват маркетингова дейност по проучване потребностите на пазара за животински продукти, фуражи, стокови и разплодни животни и да организират дейности за тяхното задоволяване.

Завършилите тази специалност могат да организират и ръководят животновъдни ферми и да изпълняват организаторски, оперативни, консултантски и др. дейности свързани с производство, преработка, окачествяване и реализация на животинска продукция, в предприятия от животновъдния бранш, фуражната промишленост, развъдните асоциации и станции за изкуствено осеменяване, в държавната администрация, зоопаркове, търговски дружества, животновъдни асоциации, научни и образователни институции, обществени организации и други предприятия, произвеждащи и осигуряващи стоки и услуги за аграрния бизнес.

РИБОВЪДСТВО И АКВАКУЛТУРА

Технологът по рибовъдство и аквакултура е висококвалифициран специалист в различните направления на аквапроизводството – рибовъдство, производство на мекотели, ракообразни и водни растения. Той познава спецификата на отделните направления на производство на различни видове хидробионти и тяхното влияние върху водните екосистеми.

Равнището на придобитите знания и умения през курса на обучение дават възможност на завършилите специалността да: извършват анализи на хидрохимичните показатели при

различните производствени системи за култивиране на хидробионти и организират размножаването на хидробионтите, обект на аквакултурата; управляват цялостната дейност във фермите за хидробионти и икономически да я ръководят; прилагат промишлени технологии, които не нарушават екологичното равновесие и осигуряват производство на качествени хидробионти и продукти от тях; участват във финансовия мениджмънт на фермите, в планирането и оптимизирането на аквапроизводството, в маркетинга на хидробионти и продукти от тях, в мениджмънта на производствения риск и рекреачната дейност, спортния риболов и др.; извършват консултантска дейност при производството и размножаването на хидробионти, както и при промишления им улов от естествените водоеми.

Завършилите специалността могат да се реализират като технолози по промишлено аквапроизводство, специалисти в Изпълнителната Агенция по Рибарство и Аквакултури, в системата на ловно-рибарската дейност, преподаватели в професионални гимназии по селско стопанство и във висши училища; специалисти в аквариуми и зоологически градини; изследователи в научни институти.

Професионално направление 4.3 „Биологически науки“

ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Екологът бакалавър, подготвен в Аграрния факултет на Тракийски университет – Стара Загора, е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка по фундаментални за специалността природни, биологични и технологични дисциплини, върху които са надградени необходимите знания по приложна екология, свързани с опазване компонентите на околната среда, екологосъобразно управление на отпадъците, въвеждане на системи за управление на околната среда в производствени предприятия, предприемачество и иновации. Специалистът еколог, завършил обучението си, е подготвен да извършва екологичен мониторинг, анализи, оценки и експертизи на въздух, води (природни и отпадъчни), земеделски земи и почви; да оценява и прогнозира реалното състояние и екологичния риск за екосистемите, за опазване на защитените територии и биологичното разнообразие, за влиянието на вредни вещества във въздуха, почвите и водите върху организмите и екосистемите, за степените на въздействия и промените в биогеоценозите, както и да предлага решения за ограничаване и предотвратяване на негативни изменения в природни и антропогенни екосистеми. Той може да планира, прогнозира, разработва, контролира, въвежда и управлява екологосъобразни технологии на производство, с акцент на дейностите в аграрния сектор. Познава и прилага екологичното законодателство и норми.

Дипломираният бакалавър еколог може да се реализира като ръководител, организатор и изпълнител в редица държавни, частни и обществени структури и организации - МОСВ, ИАОС, ПУДООС, РИОСВ, Басейнови дирекции, Дирекции на национални и природни паркове, ПСОВ, МЗ, МЗХ, РЗИ, Общини, фирми и предприятия, ВУЗ, научни институти, училища, НПО, фондации, медии, национални и международни организации, с дейности в областта на екологията и др.

Професионално направление 6.1 „Растениевъдство“

АГРОНОМСТВО

Агрономът е квалифициран специалист в областта на аграрното производство. Обучаващите се в тази специалност усвояват задълбочени знания по основните технологични направления: земеделие, растениевъдство, зеленчукопроизводство, овощарство, лозарство, растителна защита, напояване, както и основни познания, свързани с използването на земеделска техника и съоръжения.

Агрономът бакалавър, подготвен в Аграрния факултет при ТрУ – Стара Загора, притежава качества и умения да организира производството и реализацията на продукцията от полски, фуражни, плодови и зеленчукови култури, да прилага авангардни технологии за отглеждането им.

Дипломираните агрономи могат да се реализират като организатори и изпълнители в земеделското производство, консултанти във фирми за преработка и реализация на земеделска продукция, както и експерти в държавни, областни и общински институции, свързани с аграрния сектор.

АГРОНОМСТВО (ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИ КУЛТУРИ)

В специалност Агрономство (етеричномаслени култури) се подготвят квалифицирани специалисти със задълбочена фундаментална подготовка и адаптивни способности за професионална ориентация, които да ръководят, организират и упражняват земеделска дейност, да допринасят за изграждане на модерно, високоефективно и конкурентно на международния пазар земеделие.

Обучаващите се усвояват задълбочени знания по основните технологични направления: земеделие, растениевъдство, зеленчукопроизводство, овощарство, лозарство, растителна защита, напояване, както и основни познания, свързани с използването на земеделска техника и съоръжения и икономика. Наред с това те придобиват задълбочени специфични познания по анатомията и морфологията, технологиите на отглеждане и използване на етеричномаслените, лекарствените и вкусовите култури и качеството на продуктите, получавани от тях. Широкопрофилната подготовка в областта на земеделието дава възможност на специалиста по „Агрономство (етеричномаслени култури)“ успешно да осъществява производствено-технологична и организационно-управленческа дейност, да внедрява нови и ефективни технологии за производство в съответните подотрасли на растениевъдството – етеричномаслени, зърнени, технически, зеленчукови култури и трайни насаждения и да произвежда качествена и устойчива растителна продукция.

Завършилите специалността „Агрономство (етеричномаслени култури)“ придобиват образователно-квалификационна степен „Бакалавър” с професионална квалификация Агроном и могат да се реализират като: организатори и изпълнители на производството на етеричномаслени и други култури; консултанти във фирми за преработка и реализация на земеделска продукция; експерти в държавни, областни и общински институции, свързани с аграрния сектор и др.

Професионално направление 5.13 „Общо инженерство“

АГРАРНО ИНЖЕНЕРСТВО

Обучението на студентите по специалността „Аграрно инженерство” се осъществява по учебен план, разработен съвместно от представители от Тракийски университет - Ст. Загора, Русенски университет „Ангел Кънчев” и Аграрен университет - Пловдив, както и с участието на преподаватели от Аграрния колеж „Харпър Адамс” - Англия.

Основната цел на обучението по специалност „Аграрно инженерство“ е да се подготвят високо квалифицирани специалисти с висше образование за различни отрасли на пазарната икономика и основно за аграрния сектор, които да отговарят на изискванията на съвременното механизирано и високотехнологично земеделско и животновъдно производство и на свързаните с него производствени и непроизводствени структури. Неизменна част от тази цел е да се отговори и на очакванията на обществото за нов тип ръководни и изпълнителски кадри с високи професионални качества. Придобитите комплексни теоретични знания и конкретни практически

умения позволяват на завършилите специалността "Аграрно инженерство" да решават широк кръг задачи и проблеми, свързани с производствена, технологична, проектантска и конструкторска дейност в областта на аграрното производство.

Завършилите тази специалност могат успешно да се реализират в производствени аграрни структури, фирми занимаващи се с производство, търговия, сервизиране и технически контрол на земеделска техника, както и в държавната администрация, свързана с аграрното производство.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 6.4 „Ветеринарна медицина"

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

През 2023 г. Ветеринарномедицинският факултет чества 100-годишнина от създаването си, като в своето историческо развитие винаги е бил сред водещите образователни и научноизследователски институции в Република България. Доказателство за това са оценките, които Факултетът получава по време на националната акредитация, както и водещото място, което заема в националните класации на висшите учебни заведения, по отношение на качеството на образователния процес, научноизследователската и развойна дейност. Основната мисия на Ветеринарномедицинския факултет е да подготвя специалисти за всички аспекти на ветеринарномедицинската професия. Завършилите специалността „Ветеринарна медицина" придобиват образователно-квалификационна степен „магистър" по регулираната професия „Ветеринарен лекар", за която в Република България се прилага чл. 7(4) от Директива 2005/36/ЕО, в пълно съответствие с единните държавни изисквания на Министерския съвет за придобиване на висше образование, както и в съответствие с Директива 2013/55/ЕС на Европейският Парламент и Съветът на Европейския Съюз, относно признаването на професионалните квалификации.

Обучението по ветеринарна медицина е с продължителност 5,5 години или 11 семестъра. Учебният процес във Ветеринарномедицински факултет се извършва по утвърден учебен план по Област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина. Учебният план включва фундаментални, предклинични и клинични дисциплини. За всяка преподавана дисциплина в учебния план са предвидени съответен брой часове за теоретична подготовка, включваща лекции и/или семинарни занятия, както и часове за практически занятия. Студентите, положили успешно изпитите по всички дисциплини получават знания, на базата на които придобиват и нужните компетенции за практиката (Day One Competences). По време на обучението си студентите изучават не само задължителни, но и редица избираеми и факултативни дисциплини, на базата на които се формират допълнителен по-широк набор от знания, в зависимост от интересите и предпочитанията им. Това подпомага бъдещите специалисти, като ги прави по-конкурентноспособни на пазара на труда. В процеса на обучение всеки студент е задължен да натрупа определен кредити, съгласно Европейската система за трансфер на кредити (ECTS).

След третата година от обучението си студентите по ветеринарна медицина имат практика по животновъдство, след четвъртата година - клиничен стаж, а последният единадесети семестър – държавен стаж по специалността. Основната част от стажовете и практиките се провеждат в Университетската ветеринарна болница, а изнесените обучения са на територията на различни ферми и предприятия за преработване на животински продукти.

Солидната подготовка на завършилите факултета магистри им предоставя възможност да се реализират като ветеринарни лекари в клиники за дребни животни, във ферми за продуктивни животни, в предприятия за преработка на продукти от животински произход, в кланици, в структурите на Българска агенция по безопасност на храните, дистрибутори на храни и лекарства за животни, гранични инспектори, в научно-изследователски институции и мн. др.

Формата на обучение е редовна, като дипломиралите се получават професионална квалификация – "ветеринарен лекар", която важи на територията на всички държави членки на Европейски съюз.

Успешно завършилите могат да продължат обучението си в различни курсове за следдипломна квалификация или множество докторантури, на разположение във ВМФ, както и да се включат в програми за учене през целия живот. По този начин те ще могат да допълнят съществуващите си знания и да усъвършенстват квалификацията си за една по-добра професионална кариера.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 7.1 „Медицина"

МЕДИЦИНА

Специалността от регулираните професии „Медицина" е създадена с цел да отговори на нуждите от специфични компетенции, като предоставя на студентите знания и умения, необходими за успешна реализация в областта на здравеопазването. В МФ се обучават български и чуждестранни студенти по специалността от регулираните професии „Медицина" – ОКС „магистър", редовна форма на обучение на български език и на английски език, държавна поръчка и платено обучение.

Обучението по специалност „Медицина" се осъществява в продължение на 6 години - 10 учебни семестъра и десетмесечен държавен стаж, по време на който се полагат 6 задължителни държавни изпити. Учебният план е съобразен с Наредбата за Единните Държавни Изисквания за придобиване на висше образование по специалност "Медицина" и включва задължителни, факултативни и избираеми дисциплини, както и задължителни практически стажове за студентите от 2-ри до 6-ти курс. По време на стажовете се формират необходимите практически умения на бъдещите лекари.

Основни образователни и научноизследователски цели е постигане на високо академично ниво на теоретическото и практическото обучение на студентите и творчески ориентирана научноизследователска дейност, международно сътрудничество и приложна значимост на научните продукти.

Подготовката на завършилите обучението си им предоставя възможност за добра професионална реализация в системата на здравеопазването. Завършилите чуждестранни и български студенти успешно приравняват дипломите си в други държави и успешно намират реализация там.

След завършване на пълния курс на обучение, студентите имат право да специализират по всички медицински дисциплини, съобразно Наредба за специализациите в областта на здравеопазването или да продължат обучението си за получаване на образователната и научната степен „доктор".

За обучение по специалността **„Медицина"** на образователно-квалификационна степен „Магистър" могат да кандидатстват лица, които са завършили средно образование, независимо от годината на завършване.

Професионално направление 7.5 „Здравни грижи“

ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ

Лекарските асистенти са медицински специалисти с висше образование, образователно-квалификационна степен „бакалавър”, професионално направление „Здравни грижи”, обучени във висши медицински училища. Срок на обучение 4 години, редовна форма на обучение.

Подготвените специалисти могат да извършат самостоятелно или в екип, под ръководството на лекар, квалифицирана и компетентна медицинска помощ при всякакви условия. За изпълнение на многостранните и отговорни задачи лекарският асистент притежава солидни знания относно диагностиката, лечението, рехабилитацията, профилактиката и промоцията на различните заболявания. Извършва превантивна дейност, свързана със социално значимите заболявания.

Професията лекарски асистент изисква динамичност, самостоятелност, възможност за вземане на решения. Лекарският асистент може да се реализира: в звената на ЦСМП и НМП като помощник на лекаря в състав на спешния екип или като самостоятелен екип; като помощник на общопрактикуващия лекар; като помощник на лекаря в специализираните екипи; като помощник на лекаря анестезиолог в анестезиологичния екип; в заведенията за хематология и трансфузология; в заведенията за социални грижи, в социални домове; в медико-физкултурните диспансери, спортни зали; в училищен здравен пункт; медицинско осигуряване на летни лагери, зелени училища, екскурзионни и туристически летувания; като медицински специалист в здравните служби на промишлените предприятия.

След завършване на пълния курс на обучение, студентите имат право да продължат обучението си за получаване на образователната и квалификационната степен „магистър“ по „Управление на здравните грижи“.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ И ФИЛИАЛ – Хасково

Професионално направление 7.5 „Здравни грижи“

МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Специалността „Медицинска сестра“ е регулирана професия от професионално направление „Здравни грижи“. Завършилите пълния курс на обучение придобиват образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

Обучението по специалност „Медицинска сестра“ се провежда в редовна форма и е с продължителност четири учебни години, съответстващи на шест семестъра и една година преддипломен стаж и държавни изпити. Обучението включва теоретична и практическа подготовка. Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции, семинари и упражнения с обща продължителност шест семестъра. Практическата подготовка се осъществява чрез клинична практика, лятна клинична практика и преддипломен стаж.

Медицинската сестра притежава необходимите компетенции, за да работи във всички структури на здравеопазването, регламентирани със Закона за лечебните заведения, според потребностите в страната, световните тенденции и европейските изисквания.

Медицинската сестра извършва обем от дейности /самостоятелно, по лекарско предписание и в екип/ насочени към лечебно-профилактичните цялостни сестрински грижи за човека – здрав или болен.

След завършване на пълния курс на обучение, студентите имат право да продължат обучението си за получаване на образователната и квалификационната степен „магистър“ по „Управление на здравните грижи“.

АКУШЕРКА

Специалността „Акушерка“ е регулирана професия от професионално направление „Здравни грижи“. Завършилите пълния курс на обучение придобиват образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

Обучението по специалност „Акушерка“ се провежда в редовна форма и е с продължителност четири учебни години, съответстващи на шест семестъра и една година преддипломен стаж и държавни изпити. Обучението включва теоретична и практическа подготовка. Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции, семинари и упражнения с обща продължителност шест семестъра. Практическата подготовка се осъществява чрез клинична практика, лятна клинична практика и преддипломен стаж.

Акушерката извършва обем от дейности – самостоятелно, по лекарско предписание, и в екип (насочени към профилактичните, промотивните, диагностичните, медико–социалните и лечебните грижи) мероприятия за девойката, жената и семейството, приоритетно към бременната жена, родилката, новороденото и гинекологично болната жена.

Основната цел на обучението по специалност „Акушерка” е да формира здравни професионалисти, притежаващи необходимите компетенции, за да работят във всички структури на здравеопазването, регламентирани със Закона за лечебните заведения, според потребностите в страната, световните тенденции и европейските изисквания.

След завършване на пълния курс на обучение, студентите имат право да продължат обучението си за получаване на образователната и квалификационната степен „магистър“ по „Управление на здравните грижи“.

Професионално направление 7.4 „Обществено здраве“

КИНЕЗИТЕРАПИЯ

Специалността „Кинезитерапия“ е регулирана професия от професионално направление „Обществено здраве“. Придобилите образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалност „Кинезитерапия“ са с професионална квалификация „Кинезитерапевт“.

Обучението по специалност „Кинезитерапия“ за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ се провежда в редовна форма и е с продължителност четири учебни години, съответстващи на осем семестъра.

Обучението включва теоретична и практическа подготовка. Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции и упражнения с обща продължителност седем семестъра. Практическата подготовка се осъществява чрез клинична практика, лятна клинична практика и преддипломен стаж.

Изграждането на професионалните компетенции на студентите включва задълбочени медико-биологични и теоретични познания за устройството на човешкото тяло и неговите функции; промените в структурата и функциите на отделните органи и системи; функционална

диагностика на ОДА и различните системи, прилагане на специализирани и високоспециализирани методики на кинезитерапията;

Формирането на специалните умения и компетенции се осъществяват чрез съставяне и провеждане на кинезитерапевтична програма; извършване на рехабилитационни мероприятия при възстановяването на пациента: извършване на профилактични дейности при деца и възрастни пациенти; участие в ресоциализацията на хората с трайни увреждания и развитие на комуникативни умения и компетенции при работа с пациента и неговото семейство.

Възможностите за професионална реализация включват всички структури на извънболничната и болничната медицинска помощ: кабинети и специализирани центрове за рехабилитация; диагностично-консултативни центрове /ДКЦ/; балнеолечебни заведения; курортни центрове; социални домове за деца и възрастни; специализирани практики; в екип с личния лекар и други специалисти; хосписи; фитнес центрове; козметични центрове; специализирани кабинети по кинезитерапия за деца и възрастни пациенти; СПА и Уелнес–центрове и балнеохотели.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 1.2 „Педагогика“

СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

Обучението по специалността „Социална педагогика“ подготвя специалисти в област на висше образование 1.2. Педагогика, ниво 6, подниво 6 Б „бакалавър“ по Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка. То е с продължителност 4 години – 8 семестъра, в редовна и задочна форма. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, осигуряващи необходимия минимум от 240 кредита. Обучението по специалността завършва с два държавни изпита - практико-приложен и теоретичен писмен или защита на дипломна работа.

Основна цел на обучението по специалността „Социална педагогика“ е на основата на овладяваните знания и формираните умения и компетентности да се подготвят специалисти с фундаментална и специализирана теоретична подготовка в областите педагогика, социална педагогика, семейна педагогика, пенитенциарна педагогика, психология, социология, социална работа, работа с общности. Професионално-практическата подготовка се организира в образователни и социални институции. На тази основа се формират специфични и широкоспектърни професионално-трудови умения за социалнопедагогическа и социална работа с деца, подрастващи и възрастни в реален или потенциален социален риск. Формират се умения за работа в екип и свързаните с това комуникативни и лидерски умения, включително за работа в мултикултурни и интернационални екипи.

Дипломираните специалисти могат да се реализират като:

- педагогически съветници в училища и детски градини, педагогически съветници или възпитатели в центрове за подкрепа на личностното развитие и ученически общежития;
- социални работници в дирекциите „Социално подпомагане“, предимно в отделите „Закрила на детето“;
- възпитатели, социални педагози или социални работници в институциите, предоставящи социални услуги за деца и възрастни – центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи, социални домове за възрастни и други видове социални услуги в общността;

- социален педагог, социален работник или експерт в общинските администрации и в други социалноподкрепящи дейности в държавния и неправителствения сектор;
- в процеса на обучение се формират и компетенции за работа с деца, лица и групи с отклоняващо се от обществените и законовите норми поведение, лица, изтърпяващи или изтърпели наказанието лишаване от свобода, което прави специалността подходяща за кариерното израстване на работещи в структурите на министерството на вътрешните работи (МВР) и системата за изтърпяване на наказания.

Завършилите ниво „бакалавър“ социални педагози имат възможност да продължат обучението си в магистърски програми по педагогика, психология и др.

ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Бакалавърската програма „Предучилищна и начална училищна педагогика“ осигурява комплексна подготовка за работа в предучилищното образование и началния етап на училищното обучение. Програмата е насочена към формирането на компетентни педагози, способни да организират и провеждат педагогически дейности в съответствие със съвременните методологични стандарти и индивидуалните образователни потребности на всяко дете и ученик.

Обучението включва дисциплини, свързани с организацията на учебно-възпитателния процес, методиките на обучение, детската психология и педагогика, както и с придобиването на умения за ефективна и позитивна комуникация с деца, ученици, родители и колеги, и изграждане на подкрепяща и приобщаваща образователна среда.

Специалността създава и развива умения за наблюдение и диагностициране на детското развитие, както и за прилагане на игрови, творчески и интерактивни методи. Педагогическите практики, предвидени в програмата, осигуряват прилагане на теоретичните знания в реална образователна среда под надзора на опитни наставници.

Възможната реализация на завършилите студенти е като: педагози в детски ясли, детски градини, в подготвителни групи и подготвителни класове, възпитатели и учители в начален етап (1.-4. клас), както и като специалисти в образователни и социални институции, детски центрове и консултантски служби.

Бакалавърската програма „Предучилищна и начална училищна педагогика“ се предлага в редовна и задочна форма на обучение, с продължителност осем семестъра.

НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА С ЧУЖД ЕЗИК

Бакалавърската програма „Начална училищна педагогика с чужд език“ предоставя комплексна професионална подготовка, която съчетава педагогическите, психолого-педагогическите и езикови компетентности. Програмата подготвя висококвалифицирани специалисти за работа с ученици в началния етап на училищното образование.

В обучението се съчетават придобиването на солидни теоретични познания в областта на педагогиката, детската психология, методиките на обучение и комуникацията в мултикултурна образователна среда, както и задълбочено изучаване и овладяване на избран чужд език на ниво, подходящо за преподаване. Студентите усвояват умения за планиране, организиране и реализиране на качествен учебно-възпитателен процес в началното училище, като използват съвременни образователни технологии, интерактивни методи, електронни ресурси и адаптирани стратегии за обучение в дигитална среда. В програмата са включени практически занятия, които формират компетентности за работа с различни групи ученици, за диагностика и подкрепа на обучението, за развитие на комуникативни и езикови умения както на български, така и на чужд език.

Завършилите специалността могат да се реализират като: начални учители, учители по чужд език в началния етап, възпитатели, ръководители на групи в целодневна организация на учебния ден, както и като педагози в образователни центрове. Възможна е професионална реализация в организации, занимаващи се с образователни програми, в международни и частни училища, в езикови центрове или в сферата на образователните услуги и консултиране.

Обучението в бакалавърската програма „Начална училищна педагогика с чужд език“ е в редовна форма на обучение, с продължителност осем семестъра и осигурява стабилна основа за продължаване на обучението в магистърски програми.

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

Бакалавърската програма „Специална педагогика“ е базирана върху социално-образователния модел за обяснение на нарушенията. Ориентирана е към максимално доближаване до европейските стандарти в областта на образованието на лица със специални потребности.

Основната цел на бакалавърската програма е осигурчване на кадри с висока степен на общо- и специалнопедагогическа и психологическа подготовка, притежаващи теоретични знания и практико-приложни и методически умения за обучение и терапия на деца и възрастни с уникални образователни потребности.

Задачите на бакалавърска програма „Специална педагогика“ кореспондират с изграждане на система от знания, умения и компетенции, сред които разбирането и приемането на идеите за приобщаващото образование; структурирането на подкрепяща среда и участието в екипна научно-изследователска дейност, свързана с педагогическата интервенция на лица със специални образователни потребности, заемат водеща позиция.

Успешно завършилите студенти придобиват образователно-квалификационна степен "бакалавър" и могат да се реализират като: ресурсни учители към регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; специални педагози в дневни центрове за деца с увреждания, центрове и кабинети за рехабилитация на слуха и говора, центрове за ранна интервенция; специални педагози в държавни и частни специални училища за деца със сензорни нарушения, частни центрове и кабинети; специални педагози в държавни и частни образователни структури за предучилищна и училищна подготовка; специалисти в експертни комисии за оценяване на специалните комуникативни потребности на деца и възрастни; специални педагози в неправителствени организации за деца със специални образователни потребности; специални педагози в социални институции.

ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Бакалавърската програма „Предучилищна педагогика“ предоставя цялостна професионална подготовка в областта на педагогиката, детската психология и методиките на обучението. Програмата подготвя компетентни педагози, способни да организират и реализират качествена възпитателно-образователната работа в детските заведения. Обучението обхваща основните дисциплини на споменатите области, както и специализирани умения в областта на комуникацията с децата и проектирането на образователната среда.

Студентите усвояват умения за наблюдение и диагностициране на развитието на децата, за прилагане на игрови, интерактивни и творчески методи и за използване на съвременни образователни технологии. Практическите занятия осигуряват възможност за прилагане на придобитите знания в реална предучилищна среда, както и за изграждане на професионални умения за работа с различни групи деца.

Завършилите специалността могат да се реализират като: предучилищни педагози в общински и частни детски градини, възпитатели в детски ясли, преподаватели в центрове за

работа с деца, както и да изпълняват функции в образователни и социални институции. Възможна е реализация и като методисти или педагози-консултанти в организации, предлагащи образователни и социални услуги.

Бакалавърската програма „Предучилищна педагогика“ се предлага в редовна и задочна форма на обучение, с продължителност осем семестъра и позволява продължаване на обучението в магистърски програми.

Професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по…“

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Програмата подготвя висококвалифицирани учители с ОКС „бакалавър“ в областта на компютърното моделиране и информационните технологии. Студентите придобиват задълбочени знания по педагогика, психология и методика на обучението по информационни технологии, както и практически умения за приложение на съвременни образователни технологии, работа в дигитална среда и дистанционно обучение. Завършилите получават професионална квалификация „Учител по информационни технологии“ и могат да преподават:

- “Компютърно моделиране и информационни технологии” в 5–7 клас
- “Информационни технологии” в 8–12 клас (включително професионална подготовка)

Завършилите могат да планират, организират и провеждат учебния процес, да разработват проекти и учебни материали, да прилагат иновативни методи на обучение и да оценяват компетенциите на учениците. Придобиват и меки умения като критично мислене, рефлексивни умения и способност за продължаващо професионално развитие.

Реализацията им включва позиции като учител, старши и главен учител по компютърно моделиране и информационни технологии, ръководител на компютърен кабинет и направление ИКТ, специалисти в образователни институции, научни организации и неправителствени структури.

След завършване на бакалавърската програма студентите могат да продължат образованието си в магистърски програми по информатика, информационни технологии, компютърно моделиране и различни педагогически специалности.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

Обучението на студентите по специалността има за цел да подготви учители с образователно квалификационна степен „бакалавър“. Специалността осигурява базова широкопрофилна подготовка по изобразително изкуство, история на изкуството, теория на изкуството, графичен дизайн, информационни технологии, психология, педагогика, методика и управление на образованието. Завършилите специалността притежават фундаментални знания в областта на изобразителните изкуства, графичния дизайн, история и теория на изкуството и дизайна, информационните технологии и работата с компютърно проектиране и дигитална графика.

Завършилите специалността ще могат да работят като широкопрофилни специалисти с приложна насоченост в направлението „Изобразително изкуство“. Те могат да се реализират като учители по изобразително изкуство и графичен дизайн, дизайнери, работещи в дизайнерски студия и рекламни агенции, печатници, издателства.

Получената подготовка е предпоставка за реализация на студентите и като художници в други области на изкуството.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

Обучението в специалността има общотеоретична, медико-биологична и спортно-педагогическа насоченост, която се осигурява чрез включената в учебния план подготовка по задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, както и чрез предвидените в учебния план различни форми на учебна практика.

Завършилите специалността могат да се реализират като: учители по физическо възпитание и спорт във всички етапи на средното училище – в общински или частни училища; в специализирани (спортни училища); преподаватели и инструктори в организирани и доброволни форми на двигателна ангажираност (спортни клубове и секции, фитнес клубове и др.); възпитатели в училище и в социални институции, в специализирани институции за работа с деца със специфични образователни потребности; консултант-експерти в институции, работещи с подрастващи, в рекреационни центрове и др.

Притежаващите образователно квалификационна степен „бакалавър" по специалност „Педагогика на обучението по физическо възпитание" могат да продължат образованието си в ОКС „магистър", различни форми на продължаващо обучение през целия живот, да бъдат обучавани в сродни университети в рамките на Европейски съюз по програма Еразъм +.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИКОНОМИКА И ИНФОРМАТИКА

(съвместна програма между ТрУ и УНСС)

В специалността се подготвят учители с образователно-квалификационната степен „Бакалавър" и професионална квалификация „Учител по икономика и информатика". Специалността осигурява базова широкопрофилна подготовка по информационни технологии, информатика, психология, педагогика и икономика. Завършилите специалността притежават фундаментални знания в областта на информационните технологии, програмирането и компютърното моделиране, финансите, счетоводството и маркенинга, както и базова подготовка по математика и статистика. В процеса на обучение те придобиват умения за използване на иновативни методи и техники в обучителния процес, прилагане на съвременни образователни технологии в обучението по икономика и информатика и анализиране на психологическите и педагогическите процеси в училище.

Успешно завършилите ОКС „Бакалавър" по специалността „Педагогика на обучението по икономика и информатика" могат да се реализират като учител: в начален етап на основното образование по компютърно моделиране; по икономика, информатика и информационни технологии в средно училище от 5-ти до 12-ти клас и в професионални гимназии; в занималня по интереси, в центровете за подкрепа за личностно развитие и в Националния дворец на децата по: чужд език; информационни технологии; хуманитарни и обществени дисциплини, по предприемачество, по професионална подготовка в професионалното образование, както и като учител, общообразователни учебни предмети – математика и технологии и предприемачество. Други възможности за професионална реализация на дипломираните студенти са: ръководител на компютърен кабинет; специалист в областта на икономиката и информационните технологии в различни образователни институции, в правителствени и неправителствени организации.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 3.8 „Икономика“

АГРАРНА ИКОНОМИКА И ТЪРГОВИЯ

Обучението по специалност „Аграрна икономика и търговия” съчетава едновременно отраслова и функционална подготовка. Отраслова подготовка осигурява обучение на специалисти-икономисти за предприятия и структури в аграрния бизнес – частни земеделски стопанства, кооперации, търговски дружества с частна, публична и смесена форма на собственост. Функционалната подготовка изгражда специализирани знания за функциите по търговия, покупки, продажби, реализация, търговско представителство и посредничество на аграрни продукти и ресурси за тяхното производство.

Основна цел на обучението по специалността „Аграрна икономика и търговия” е да подготвя специалисти-икономисти за аграрния бизнес и търговията на продукти от него, маркетинга, управлението и финансирането му.

Специалността осигурява професионални умения и компетенции на специалиста-икономист да: управлява малки, средни и големи предприятия в аграрния бизнес; представлява и посредничи при търговията с аграрни и хранителни продукти; ръководи логистични и маркетингови отдели на предприятия и организации; разработва бизнес проекти за създаване на собствен бизнес и икономическата оценка на инвестиционни проекти; извършва икономически и пазарни анализи; познава финансово-счетоводните и правни аспекти на аграрния бизнес.

Придобитите знания и умения позволяват на завършилите бакалаври-икономисти да се реализират в: производствената сфера като мениджъри и икономисти на еднолични аграрни и търговски фирми, аграрни кооперации; сферата на преработката и търговията на аграрни продукти; експерти по аграрен бизнес и брокери на земеделски и хранителни стоки; обслужващи аграрното производство предприятия; експерти по финансиране и кредитиране на аграрния бизнес; експерти по аграрна икономика и търговия в неправителствени, браншови и регионални организации, съюзи и др.

РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ

Обучението по специалност „Регионална икономика и управление“ съчетава едновременно икономическа и управленска подготовка. Икономическата подготовка е насочена към изграждане на фундаментални икономически знания, които се надграждат от знания в областта на регионалната икономика и регионалното развитие. Управленската подготовка формира в специалистите-икономисти теоретични знания и умения за менажиране на процеси, структури и организации от публичния и частния сектор на регионално и национално ниво.

Основна цел на обучението по специалността „Регионална икономика и управление“ е да подготвя специалисти-икономисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения в областта на: макроикономиката и микроикономиката; регионалната икономика и политика; регионалното управление; маркетинга; планирането и прогнозирането, финансите и счетоводството; аналитичните модели за управление на икономическия растеж на регионите и др.

Бакалавърската специалност осигурява професионални умения и компетенции на специалиста-икономист да: анализира и формулира стратегическите цели на регионалното икономическо и пространствено развитие; участва в разработване и реализирането на общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; разработва и управлява проекти

за регионално икономическо развитие; прави оценка и предлага решения за ефективно управление на средства от финансовите инструменти на ЕС за развитие на регионите.

Възможна реализация на завършващите специалисти по регионална икономика и управление, като: икономисти, мениджъри и експерти в частни и публични организационни структури на регионално, национално и европейско ниво; икономически анализатори и експерти в агенции за регионално икономическо развитие, неправителствени организации; консултанти по проблеми на регионалната икономика и регионалното управление; преподаватели в университети, колежи, средни училища по икономически дисциплини; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

БИЗНЕС ИКОНОМИКА

Завършилите бакалаври-икономисти специалност „Бизнес икономика" придобиват задълбочени теоретични познания и практически умения в следните основни области: общия и фирмен мениджмънт; организацията и технологията на производствените процеси в предприятието; маркетинга и търговията в отделните сектори на националното стопанство; счетоводното отчитане на стопанските операции, финансирането и кредитирането на бизнеса; планиране и прогнозиране на стопанската дейност; предприемачеството и предприемаческите стратегии; стокознанието и конкурентноспособността на продуктите; реализирането на инвестиционни проекти за модернизиране и развитие на бизнеса; икономически и маркетингови анализи и оценки; обосновката на проекти за стартиране на малък и среден бизнес; придобиват знания за спецификата и особеностите на отделните отрасли, подотрасли на икономиката.

Дипломираните специалисти могат да се реализират като: мениджъри, бизнес-експерти и анализатори в частни и публични бизнес организации; консултанти в областта на бизнес планирането и прогнозирането, управлението на риска, разработването на инвестиционни проекти за развитие на бизнеса; предприемачи, ръководещи и развиващи собствен бизнес в различните сектори на националното стопанство; специалисти и експерти по икономика в сферата на държавната и общинската администрация и неправителствените организации; бизнес-анализатори на процеси и дейности в различни организационни форми на стопанската дейност; кредитни инспектори в банкови и други финансови институции; преподаватели в средните професионални гимназии и колежи в страната.

МЕСТНИ ФИНАНСИ

Обучението по специалността подготвя специалисти с висше икономическо образование на ниво 6Б „бакалавър" по Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка, които притежават задълбочени теоретични и практически знания в областта на местните финанси, свързани с новите научни постижения.

То е с продължителност 4 години – 8 семестъра, в редовна и задочна форма. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, осигуряващи минимум 240 кредита. За редовна форма на обучение е включен преддипломен стаж. Обучението по специалността завършва с теоретичен държавен изпит или със защита на дипломна работа.

Основна цел на обучението по специалността „Местни финанси" е да се подготвят специалисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения в областта на: финансите в публичния сектор – бюджетно счетоводство и общински бюджет; местното самоуправление; регионалната икономика и политика; планирането, и прогнозирането на местните финанси; аналитичните модели за прогнозиране на местното развитие.

Обучението по специалността е насочено към получаване на задълбочени знания в областта на: Теорията на публичните блага; Организацията, финансирането и предоставянето

на публичните услуги; Формирането на бюджета, финансовите отношения между централния и общинските бюджети; Собствените приходи на общините – местни данъци, такси, приходи от общинска собственост; Местното самоуправление, предоставяните от общините услуги; Общинската собственост и местната стопанска политика; Финансовият одит и контрол в публичния сектор; Разработването, финансирането и управлението на общински проекти.

Бакалавърската специалност осигурява професионални умения и компетенции на специалиста да: анализира и формулира стратегическите цели на развитието на общините; анализира финансовото състояние на общината, разработва предложение за тригодишната бюджетна прогноза; анализира местните данъци и такси и прави предложения за тяхната промяна; анализира организацията на предоставяне, обхвата и качеството на общинските услуги и прави предложения за тяхното усъвършенстване; разработва и прилага местни нормативни документи – наредби, правилници и други; участва в разработване на общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; разработва и управлява проекти на общината, финансирани от структурните и инвестиционни фондове на ЕС

Възможна реализация на завършващите специалисти по местни финанси е като: икономисти в общинските финансови отдели/дирекции (бюджетари и счетоводители), финансисти на общински структурни звена; мениджъри, експерти и служители в публични организационни структури на местно, регионално, национално и европейско ниво; икономически анализатори и експерти в агенции за регионално развитие, неправителствени организации; консултанти по проблеми на регионалната икономика и регионалното управление; преподаватели в университети, колежи, средни училища; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ИКОНОМИКАТА И УПРАВЛЕНИЕТО

Обучението по бакалавърска програма „Информационни технологии в икономиката и управлението“ има за цел да подготви бакалаври с висше икономическо образование на ниво 6Б „бакалавър“ по Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка, притежаващи теоретични и практически знания в областта на приложните аспекти на информационните технологии в икономиката и управлението

То е с продължителност 4 години – 8 семестъра, в редовна и задочна форма. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, осигуряващи минимум 240 кредита. За редовна форма на обучение е включен преддипломен стаж. Обучението по специалността завършва с теоретичен държавен изпит или със защита на дипломна работа.

Основна цел на обучението: е да се подготвят специалисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения и компетенции за участия в дейности като приложно програмиране, администриране на база данни, системно администриране и други дейности, свързани с използването на дигиталните технологии в икономиката и управлението.

Обучението по специалността е насочено към получаване на задълбочени знания, практико-приложни умения и компетенции в областта на: Стопанската дейност, мениджмънта и маркетинга; Математико-икономически модели за бизнес; Разработка на информационни системи и анализ на бизнес данни; Програмиране за нуждите на стопанските сектори и публичната администрация; Софтуерно моделиране на бизнес операции; Интернет и облачни технологии за решаване на специфична бизнес проблематика; Използването на методи, свързани с реинженеринг, системно моделиране, симулация и др.

Възможна реализация на завършващите специалисти: това е широкоспектърна специалност, съобразена с потребностите на пазара на труда в условията на съвременното динамично информационно общество.

Дипломираните студенти могат да се реализират като: мениджъри и служители в национални и международни бизнес компании; експерти в държавната и публичната администрация; специалисти в софтуерни компании, финансови институции и др.; проектанти и администратори на информационни системи; преподаватели в университети, колежи, средни училища; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

ФАКУЛТЕТ „ДИГИТАЛНИ И ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ”

Професионално направление
4.6 „Информатика и компютърни науки“

СОФТУЕРНО ИНЖЕНЕРСТВО

Компетенциите на бакалаврите, завършващи специалността „Софтуерно инженерство“ са комбинация от знания, умения и способности, които включват когнитивни, поведенчески и технически умения. Придобитите умения са свързани с разрешаване на проблеми и използване на иновационни подходи чрез проектиране и реализиране на софтуерни системи. Поведенческите умения изискват усвояване на способности за работа в екип и свързаните с това комуникационни и лидерски умения, включително за работа в мултикултурни и интернационални екипи. Бакалавърът, завършил специалност „Софтуерно инженерство“ притежава специална професионална подготовка по изследване и проектиране на съвременни и иновативни софтуерни системи, познава и прилага авангардни за софтуерната индустрия технологии за разработване на електронни услуги и приложения.

Завършилите студенти ще могат да се реализират в областта на IT сектора, ще бъдат конкурентни на световния пазар на труда.

Обучението по специалност „Софтуерно инженерство“ е в редовна форма на обучение, с продължителност осем семестъра или 4 години.

Обучението се осъществява от високо признати учени от България и чужбина. Модернизираните аудитории за обучението на студентите са от най-съвременен клас.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Обучението по специалност „Информационни технологии“ има за цел да подготви специалисти, които притежават задълбочени теоретични и практически знания в областта на информационните технологии.

Специалността „Информационни технологии“ обхваща изучаването на системни подходи и приложно ориентирани аспекти за избор, разработване, приложение, интегриране и администриране на разнообразни софтуерни приложения и системи в съвременното дигитално общество и икономика.

Компетенциите на бакалаврите, завършващи специалността „Информационни технологии“ в професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки“ са комбинация от знания, умения и способности, които включват: анализиране, идентифициране и дефиниране на софтуерни решения за решаване на приложни проблеми; проектиране, внедряване и оценка на софтуерно базирани решения, в това число отчитайки правни и етични принципи; идентифициране и анализиране на нужди на потребителите на ИТ решения и удовлетворяването им при избор; ефективна комуникация с различни ИТ специалисти, изграждане и ефективно управление на екипи и управление на ИТ проекти. Бакалавърът, завършил специалност „Информационни технологии“ притежава специална професионална

подготовка за разработване, приложение, интегриране и администриране на софтуерни системи.

Обучението по специалността ще се осъществява от високо признати учени от България и чужбина. Модернизираните аудитории за обучението на студентите са от най-съвременен клас.

Завършилите студенти ще могат да се реализират в областта на IT сектора, ще бъдат конкурентни на световния пазар на труда.

Обучението по специалност „Информационни технологии“ е в редовна форма на обучение, с продължителност осем семестъра или 4 години.

КИБЕРСИГУРНОСТ И ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Обучението по специалност „Киберсигурност и електронно управление“ има за цел да подготви специалисти с висше образование в ОКС„бакалавър“, които притежават задълбочени теоретични и практически знания в областта на сигурността на информационните и комуникационни системи. Специалността „Киберсигурност и електронно управление“ се фокусира върху разработването и използването на разнообразни методи за проектиране и създаване на сигурни информационни системи и компютърни мрежи, за решаване на различни задачи и приложни проблеми.

Компетенциите на бакалаврите, завършващи специалността „Киберсигурност и електронно управление“, са комбинация от знания, умения и способности, които включват когнитивни, поведенчески и технически умения. Когнитивните умения са свързани с изграждане на умения за разрешаване на проблеми и използване на иновационни подходи чрез проектиране и имплементиране на сигурни информационни системи и компютърни мрежи. Поведенческите умения изискват усвояване на способности за работа в екип и свързаните с това комуникационни и лидерски умения включително за работа в мултикултурни и интернационални екипи.

Бакалавърът, завършил специалност „Киберсигурност и електронно управление“, притежава специална професионална подготовка по изследване и проектиране на съвременни и иновативни софтуерни системи, познава и прилага авангардни за софтуерната индустрия технологии за разработване на електронни услуги и приложения. За изграждане на поведенчески умения на студентите са включени свободно избираеми дисциплини в области като правен режим на компютърните престъпления, управление на проекти, комуникационни умения. Допълнително изучаваните факултативни дисциплини удовлетворяват специфични интереси на студентите. Избираемите и факултативните дисциплини са отворени за въвеждане на нови дисциплини, с които гъвкаво да се реагира на нови потребности съобразно динамично изменящата се конюнктура в областта на софтуерните системи и технологиите за изграждането им.

Бакалаврите, завършващи специалността „Киберсигурност и електронно управление“, придобиват знания и умения за проектиране, имплементиране и използване на надеждни, сигурни и използваеми системи и компютърни мрежи, които могат да бъдат прилагани в комплексни бизнес, производствени и индустриални приложения. Завършилите специалността бакалаври ще имат възможност за широка професионална изява в наши, чуждестранни и смесени фирми и проекти, като самостоятелни проектанти и членове на екипи, които прилагат световни практики и модерни средства за специфициране, дизайн, кодиране, тестване и внедряване на съвременни софтуерни системи.

ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ” – Ямбол

Професионално направление 5.1 „Машинно инженерство“

ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ

Основна цел на обучението по специалност „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия“ е да подготви висококвалифицирани и широкопрофилни специалисти, имащи фундаментална и общотехническа подготовка, както и задълбочени познания по дизайн, технологии и мениджмънт в модата, текстилното и шевно производство. Тази специалност подготвя инженери по дизайн и технологии в различни направления на модната индустрия, които ще се реализират в области, в които се извършва дизайнерска, конструкторска, технологична и организационно-управленска дейност за текстилни и шевни фирми.

Инженерът-бакалавър по „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия“ получава фундаментална подготовка по математика, физика, химия, електротехника, машинни елементи, техническа механика, инженерна графика, компютърни системи и информационни технологии и задълбочени знания по текстилно материалознание и изпитвания, предачни, тъкачни, плетачни и шевни технологии и машини. Изучават се дисциплини, свързани с теоретичните основи на дизайна, конструирането, моделирането на облекла, технология на облеклото и проектиране на технологични линии в шевното производство, дизайн на тъкани и плетива. Бъдещите инженери по специалността изучават теория на дизайна, история на костюма и модата, модна графика, получават знания в областта на модния дизайн, CAD проектирането на облекла, проектиране на облекла за нестандартни фигури, проектиране на облекла от еластични материи, на маркетинга и мениджмънта на модната индустрия.

Теоретичната и практическа подготовка по изучаваните дисциплини създава умения на завършилите за дизайнерско проектиране, конструиране, моделиране, проектиране на технологичните процеси и изработване на текстилни и шевни изделия. Обучението по специалността дава възможност на завършилите инженери успешно да съчетават знанията и уменията си в областта на модния и текстилен дизайн и технологии с познанията по маркетинг и мениджмънт на модната индустрия.

Завършилите успешно бакалавърска степен могат да се реализират в модната индустрия като модни дизайнери; конструктори и моделиери на облекло; технолози в шевното производство; дизайнери и технолози в производството на тъкани и плетива; организатори на производството; мениджъри в модни къщи и ателиета, шевни и текстилни фирми.

Обучението на инженерите-бакалаври по дизайн, технологии и мениджмънт в модната индустрия има за цел да даде на студентите необходимите компетенции за реализацията им като специалисти в динамично развиващата се съвременна модна индустрия.

АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Обучението на бакалаври по Специалността „Автотранспортна и земеделска техника” е предназначено да подготвя кадри за ремонт и поддържане на автотранспортна техника, които да се реализират и работят в областта на авторемонтното производство, в сервизната сфера и поддържането на автомобилния парк. Подготвя кадри със задълбочени теоретични и практически специализирани знания в областта на: ремонта, диагностиката и техническо обслужване на автотранспортни и земеделски машини, механизираните технологии в земеделието, организацията на транспорта, оптимизиране на производствените процеси и оценка на ефективността им.

Студентите получават обща подготовка по организационни и управленски умения като изучават дисциплини като Двигатели с вътрешно горене, Земеделски машини, Трактори и автомобили, Технология и организация на транспорта, Информационни технологии в транспортната и земеделска техника и др.

Специалната подготовка осигурява задълбочени знания по проектиране на механизирани технологии в земеделието, транспортна техника, технология и организация на транспорта, диагностика и техническо обслужване, техническа механика, машинни елементи, ремонт на автотранспортна и земеделска техника и др.

Бакалавърът по "Автотранспортна и земеделска техника" придобива умения да организира и извършва конструкторска, монтажна, ремонтна, и експлоатационна дейности, свързани със специалността, да оптимизира технологията, организацията, управлението, поддържането и ремонта на автотранспортна и земеделска техника, да прилага информационни системи в автоматизацията на технологичните процеси в транспорта, земеделието и др. Придобитите практически и познавателни умения и подходи създават умения за извършване на научни изследвания и обработка на експериментални резултати, за разработване на творчески решения за прилагане на иновативни методи в науката и практиката.

Инженерът по „Автотранспортна и земеделска техника“ притежава широко обхватна подготовка и може да работи в инженерно-технически служби и организации свързани с превоз на товари и пътници, диагностика и сервиз на транспортна и земеделска техника, земеделски кооперации и други организации в областта на транспорта и земеделието. Завършилите бакалаври са подготвени да работят в следните области: ръководители и участници във фирми за ремонт и експлоатация на автотранспортна техника; във фирми за диагностика, ремонт, тунинговане на автомобили и търговска дейност; специалисти в държавни и обществени институции, търговски дружества и организации, в частния бизнес, както и да намерят реализация във всички сфери на авторемонта.

Специалността „Автотранспортна и земеделска техника” предоставя възможност за придобиване на професионална квалификация „Инструктор за обучение на водачи на МПС”.

Професионално направление
5.2 „Електротехника, електроника и автоматика“

АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ

Специалност „Автоматика и компютърни системи“ подготвя висококвалифицирани инженери, които съчетават знания и умения в три основни направления – автоматика, компютърни системи и комуникационни технологии. Студентите получават задълбочена теоретична подготовка и практически умения в областта на теорията на управлението, автоматизацията на технологични процеси, програмируемите логически контролери, техническите средства за автоматизация и др.. Те се обучават да моделират и оптимизират сложни системи, като усвояват методи за анализ и проектиране на управляващи устройства. В областта на компютърните системи програмата включва изучаване на компютърни архитектури, операционни системи, алгоритми и структури от данни, процедурно и обектно-ориентирано програмиране и системи за управление на бази от данни. В сферата на комуникационните технологии студентите придобиват знания за компютърни мрежи и индустриални комуникации.

Обучението се провежда чрез теоретични и практически занятия, които развиват умения за работа със съвременни програмни среди, симулационни пакети и реални технически средства. Така студентите усвояват теоретичните основи и придобиват практически умения, които им позволяват да се справят с реални инженерни задачи и да се адаптират към бързо променящите се технологии. Широкопрофилната подготовка и специализираните знания по автоматика,

компютърни системи и комуникационни технологии правят специалистите по Автоматика и компютърни системи конкурентоспособни на пазара на труда.

Завършилите бакалаври по Автоматика и компютърни системи са подготвени да проектират и внедряват автоматизирани системи за управление, да разработват и поддържат компютърни системи и мрежи, да изграждат и администрират комуникационни инфраструктури и да анализират и оптимизират производствени и организационни процеси. Те могат да прилагат съвременни информационни технологии, както в индустрията, така и в публичния сектор.

Инженерите по Автоматика и компютърни системи се реализират успешно в индустриални предприятия като проектанти и специалисти по монтажа, експлоатацията и поддръжката на автоматизирани линии и системи. Те могат да работят в ИТ сектора като системни администратори, програмисти, проектанти за бази от данни и др., а в областта на комуникационните технологии да изграждат и поддържат компютърни мрежи, телекомуникационни системи и инфраструктури. Завършилите могат да се реализират и в публичния сектор, както и във фирми за производство и обслужване на компютърни системи и управляващи устройства. Придобитите знания и умения им позволяват да ръководят и участват в екипи и да допринасят за развитието на високотехнологични съвременни решения в индустрията, енергетиката, транспорта, строителството, селското стопанство и сферата на услугите.

ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

Специалност „Електротехника“ има за цел да подготви висококвалифицирани електроинженери с широк спектър от възможности за професионално развитие. Основните профилиращи дисциплини, включени в учебния план на специалността, са Електрически машини, Електрически апарати, Проектиране на електрически машини и апарати, Електроенергетика, Електрозадвижване, Технологии в електротехниката, Възобновяеми енергийни източници, Осветителна и инсталационна техника, Преобразувателна техника и др.

Наред с изучаването на класическата теория, студентите получават знания, свързани с глобалните предизвикателства в областта на електротехниката – енергийна устойчивост, зелен преход, развитие на интелигентни мрежи, нови технологии, дигитализация и др. Обучението развива аналитично мислене, умения за работа в екип и способност за решаване на реални инженерни задачи.

Студентите се обучават в съвременни лаборатории, оборудвани с модерна апаратура, компютърна техника и софтуер, под ръководството на висококвалифицирани преподаватели с богат опит в обучението, науката и практиката. Това им позволява да натрупат ценни практически умения и да участват в научноизследователски дейности.

Бакалаврите по специалност „Електротехника“ придобиват умения да извършват проучвателна, проектантска, конструкторска и технологична дейности; монтаж на електрически машини и апарати; пускане в експлоатация и техническо обслужване на електрически уредби и съоръжения и др.

Нашият фокус върху иновациите и практическата насоченост гарантира на завършилите специалността успешна реализация във фирми в областта на енергетиката, възобновяемите енергийни източници, производството на електрически машини и апарати, производството и сервиза на битова електротехника, строителството, както и като специалисти по експлоатацията и поддържането на електротехническото оборудване в машиностроенето, транспорта, селското стопанство, хранително-вкусовата, текстилната, химическата и др.

Професионално направление
5.3 „Комуникационна и компютърна техника“

КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И КОМУНИКАЦИИ

Специалността „Компютърни системи и комуникации" е насочена към подготовката на инженери с познания в областта на компютърните науки и съвременните комуникационни технологии.

Обучението обхваща широк спектър от дисциплини, чрез които студентите получават задълбочени теоретични знания и практически умения по софтуерни технологии. Обучаемите овладяват съвременни езици за програмиране като изучават алгоритми и структури от данни, процедурно, обектно-ориентирано и уеб програмиране. Специално внимание се отделя на операционните системи, проектирането и управлението на бази от данни, уеб дизайн, 3D компютърна графика и мултимедийни технологии.

В областта на компютърния хардуер студентите изучават цифрова и микропроцесорна техника, компютърни архитектури, компютърни системи за управление, проектиране на комуникационни и компютърни системи и др.

Обучението по комуникационна техника включва учебните дисциплини: компютърни и комуникационни мрежи, криптография и защита на данни, аудио и видео комуникационни системи, компютърни мрежи за сградна автоматизация, сензорни и персонални безжични мрежи, измерване, контрол и диагностика на компютърни и телекомуникационни системи.

Теоретичните знания се допълват от интензивна практическа подготовка чрез лабораторни упражнения, курсови задачи и проекти, и учебни практики. Студентите инсталират, настройват и тестват мрежово оборудване, използват съвременни среди за разработка на софтуер и системи за управление на бази от данни.

Бакалаврите по тази специалност могат се реализират успешно като софтуерни разработчици, мрежови и системни администратори, специалисти по киберсигурност, DevOps инженери, проектанти на комуникационни системи, разработчици на вградени системи и IoT решения, консултанти и технически ръководители. Придобитите знания и умения в областта на компютърния хардуер и софтуер и комуникационни технологии и системи осигуряват цялостна подготовка и разкриват възможности за професионална реализация в бързоразвиващия се IT сектор.

Професионално направление 5.4 „Енергетика“

ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ

Специалност „Топло и газоснабдяване“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ подготвя съвременни специалисти, способни да отговорят на нарастващите изисквания на енергийния сектор и индустриалното производство. Обучението обхваща познания за основните принципи на топлотехниката, термодинамиката, флуидната механика, електроенергетиката и автоматизацията, както и за модерните методи за производство, пренос и ефективно управление на енергийните ресурси. Студентите се запознават подробно с видовете енергийни системи и инсталации, изучават тяхната структура, функциониране и технологични характеристики и придобиват практически умения чрез лабораторни упражнения, инженерни задачи и стажове в реална работна среда.

По време на своето обучение бъдещите енергийни инженери се научават да извършват технически проучвания, да анализират процеси и да разработват инженерни решения, които подобряват безопасността, надеждността и ефективността на енергийните обекти. Те

придобиват умения да проектират, организират и контролират изграждането и експлоатацията на енергийни системи, да оценяват тяхната рентабилност и да планират дейности, свързани с поддръжката и оптимизацията на производствената инфраструктура. Особен акцент се поставя върху внедряването на енергийно ефективни технологии и устойчиви решения, които намаляват разходите и влиянието върху околната среда.

Завършилите специалността имат възможност да получат ограничена проектантска правоспособност съгласно Наредбата за държавните изисквания за професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, което разширява техните професионални права и отваря път към отговорни инженерни позиции. Дипломираните специалисти могат да се реализират като проектанти, технолози, конструктори, инженери по монтаж, поддръжка и експлоатация на топло- и газоснабдителни системи, като енергетици в предприятия, както и като експерти в частния и публичния сектор. Професията предлага широки възможности за развитие, включително предприемачество, научно-изследователска дейност и продължаване на обучението в магистърски програми.

ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО

Специалност „Индустриално инженерство“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ подготвя специалисти, способни да управляват цялостната дейност в производствени предприятия и да организират, планират и контролират всички основни процеси в тях. По време на обучението студентите придобиват солидни инженерни, икономически и управленски знания, които им позволяват да разбират структурата и функционирането на индустриалните системи, да анализират производствени процеси и да вземат ефективни организационни решения. Те усвояват умения за работа с модерни информационни технологии, програмни продукти и специализирани системи, необходими за съвременното управление на производството. Обучението развива способността им да използват свободно научна и техническа литература, да подготвят експертни доклади и да извършват маркетингови и аналитични проучвания.

Студентите получават подготовка в управлението на проекти, усвояват техники за работа в екип и развиват комуникативни умения, които са ключови за успешната реализация в динамичната индустриална среда. Завършилите могат да участват активно в процесите на проектиране, изграждане, монтаж, инсталиране и поддръжка на производствени съоръжения и оборудване. Те прилагат своите знания при оптимизиране на производствените потоци, внедряване на нови технологии и повишаване на ефективността и качеството на продукцията, като стриктно спазват изискванията за безопасност на труда и опазване на околната среда.

Дипломираните индустриални инженери могат да се реализират в широк кръг професионални направления. Те намират професионална реализация като конструктори, технолози и проектанти, като инженери по производството, монтажа, поддръжката и експлоатацията на различни индустриални системи и инсталации. Освен това могат да работят като организатори на производствени процеси, енергетици в предприятия, ръководители и управители на фирми, както и да се развиват в областта на образованието като преподаватели. Специалността предоставя стабилна основа за професионално развитие и им дава възможност да бъдат ценени специалисти в съвременната индустрия, където се търсят компетентни инженери с комплексни знания и умения.

Професионално направление 5.12 „Хранителни технологии“

ТЕХНОЛОГИЯ НА ХРАНИТЕ

Дипломираният инженер-технолог по „Технология на храните“ е висококвалифициран специалист, който съчетава научните принципи на хранителната наука и технологии, с умения за управление на производствени процеси и контрол на качеството. Той е двигателят на модерната хранителна индустрия и ключова фигура в създаването на безопасни, вкусни и иновативни хранителни продукти. Чрез уменията си в областта на качествения контрол, технологичните процеси и иновациите, този специалист е сред най-търсените кадри в сектора.

От рецепти за модерни функционални храни до напълно нови вкусови изживявания — инженер-технологът по „Технология на храните“ стои зад всяка успешна иновация в хранителната индустрия. Той ръководи и оптимизира производството, гарантира безкомпромисно качество и безопасност, винаги е в крак с иновациите. С внедряването на нови технологии, устойчиви решения, модерни методи на обработка и опаковане, той създава храните на бъдещето.

Инженер-технологът по „Технология на храните“ може да заема ключови позиции като: технолог в хранителната индустрия, специалист или мениджър по качество, производствен мениджър, експерт — разработчик на продукти, лабораторен специалист или аналитик. Той е желан професионалист във всеки от съответните подотрасли на хранителната индустрия: производството на хляб, хлебни, сладкарски и макаронени изделия, зърносъхранението и зърнопреработването, в областта на месодобива и месопреработката, в добива и преработка на птиче месо, в рибовъдното дело и рибопреработвателната промишленост, в преработката на мляко в млечни продукти и тяхното съхранение, производството на растителни и етерични масла, производството на плодови и зеленчукови консерви, сокове, концентрати, сушени плодове и зеленчуци, производството на био- и функционални храни, в хладилното дело и в търговската сфера. Завършилите специалност „Технология на храните“ получават знания в областта на икономиката, организацията и управлението на производството. Съчетавайки наука, технологии и творчество, инженерните кадри по „Технология на храните“ успешно се реализират в една от най-бързо развиващите се и най-необходими индустрии в света.

МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

Професионално направление 7.5 „Здравни грижи“

РЕХАБИЛИТАТОР

Рехабилитаторът е специалист с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, съгласно изискванията на Закона за висше образование и Наредбата за Единните държавни изисквания за образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър” с професионална квалификация „Рехабилитатор“. Срокът на обучение е 3 годишен, редовна форма.

Нивото на подготовка отговаря на съвременните изисквания за компетентност, съобразено с европейските стандарти, адаптирано към специфичните изисквания по кинезитерапия, физикална терапия и лечебен масаж.

Рехабилитаторът работи съвместно и в екип с лекаря по физикална и рехабилитационна медицина, клиницист, личен лекар, медицинска сестра, акушерка, логопед, психолог, социален работник, ерготерапевт и др.

Рехабилитаторът притежава теоретични знания и практически умения, въз основа на които може да извършва: функционално-диагностични дейности; да участва в превенция, профилактика, лечение и рехабилитация на заболявания на ОДА, ССС, ДС, заболявания в детска и старческа възраст, храносмилателна, отделителна, ендокринна и полова система; участие в реадаптацията и ресоциализацията на болни и инвалиди.

След дипломирането си рехабилитаторът може да се реализира в болничната и доболничната помощ – кабинетите по кинезитерапия, масаж и физиотерапия, в специализирани клиники и отделения, в специализирани рехабилитационни центрове, диагностични и здравни центрове, санаториуми, курортни поликлиники, Медикал и СПА-центрове, в детски заведения, училища, социални центрове за деца или стари хора, спортните центрове и други. Съгласно чл. 18а от Закона за лечебните заведения, рехабилитатори, които имат минимум три години стаж по специалността, и които се регистрират по реда на чл. 40 от Закона за лечебните заведения имат право да открият индивидуална и групова практика за здравни грижи.

МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ

Медицинският лаборант е лице с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, и отговаря на изискванията на ЗВО и Наредбата за ЕДИ за образователно квалификационна степен „професионален бакалавър" от професионално направление „Здравни грижи" със срок на обучение 3 години, редовна форма.

След дипломирането си, медицинският лаборант може да изпълнява широк спектър от дейности във всички диагностични лаборатории в системата на лечебно-профилактичните заведения (клинични, микробиологични, хистологични, вирусологични, паразитологични, имунологични, генетични, серологични, хемотрансфузионни, биотехнологични, токсикологични, канцерологични и други) или научно-изследователски лаборатории. Лаборантът работи съвместно в екип с лабораторен лекар и във взаимодействие с други медицински специалисти от болничната и извън болничната помощ. Медицинските лаборанти са сред най-необходимите медицински специалисти, които осигуряват здравни грижи по превенция, диагностика, лечение, и възстановяване на общественото здраве.

ПОМОЩНИК-ФАРМАЦЕВТ

Помощник-фармацевтът е лице с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, и отговаря на изискванията на ЗВО и Наредбата за ЕДИ за образователно квалификационна степен „професионален бакалавър" от професионално направление „Здравни грижи" със срок на обучение 3 години, редовна форма.

Помощник-фармацевтът е здравен специалист, който участва в лекарствопроизводствения и лекарстворазпределителния процес. Завършилите специалността „Помощник-фармацевт" в Медицински колеж получават диплома за висше образование, образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър" и професионална квалификация „Помощник-фармацевт". След дипломирането си помощник-фармацевтът има възможности за професионална реализация в следните структури: аптека от открит тип, болнична аптека, дрогерия, магазин за медицински изделия, фармацевтични фирми, фармацевтични заводи, склад за търговия на едро с лекарствени продукти, научно-изследователски институти, висши училища, контролно-аналитични лаборатории. Помощник-фармацевтът има право да управлява самостоятелно аптека и да извършва търговия на дребно с лекарствени продукти в населено място, на чиято територия няма открита аптека съгласно ЗЛПХМ.

МЕДИЦИНСКИ КОЗМЕТИК

„Медицински козметик" е съвременна, необходима и атрактивна специалност. Тя изпълнява задачи в областта на здравните грижи, на естетичната и декоративна козметика.

Медицинският козметик е професионалист по здравни грижи, с висше образование, завършил медицински колеж, който е признат от държавата и обучението в него съответства на държавните документи за обучение в образователно-квалификационна степен "Професионален бакалавър".

Познанията и уменията на медицинския козметик дават възможност за дейности по поддържане здравето на кожата, подбор на медикопрофилактични, физиотерапевтични и лечебни процедури съобразно проблемите на кожата и нейните придатъци, забавяне на възрастовите промени и коригиране на кожни и постоперативни дефекти.

След дипломирането си медицинският козметик може да се реализира в козметични, дерматологични, дерматокозметични и физиотерапевтични кабинети и центрове, Клиники по пластична/естетична медицина, Балнеологични, Spa & Wellness, Thalassotherapy - центрове, фитнес клубове, хотели, козметични фирми/компании, дрогерии и магазини за козметични средства и като дистрибутор на козметични средства.

МЕДИЦИНСКИ ОПТИК

„Медицински оптик" е атрактивна специалност със широк спектър на приложението.

Познанията и уменията на медицинския оптик дават възможност да консултира, оценява, характеризира, изработва оптични средства, както и да съветва по проблемите, превенцията и профилактиката на зрението.

След дипломирането си медицинският оптик може да се реализира в очни практики, оптични и очни центрове, оптики, лаборатории за изработка и/или производство на оптични средства и дистрибутори за търговия в сферата на оптиката.

Според сложността и обема на заданието, може да работи самостоятелно или под ръководството на оптометрист или офталмолог.

ПРАВИЛА
ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР”, „БАКАЛАВЪР” И „МАГИСТЪР” СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 1. С тези правила се определят условията за приемането на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили средно образование.

Чл. 2. В Тракийски университет (ТрУ) се провежда обучение след завършено средно образование за придобиване на следните образователно-квалификационни степени:

1. „професионален бакалавър” - с минимален срок на обучение 3 години;
2. „бакалавър” - с минимален срок на обучение 4 години;
3. „магистър” - с минимален срок за обучение 5 години.

Чл. 3. Кандидатстването се извършва чрез:

1. полагане на конкурсен **писмен изпит/тест** в две сесии – предварителна и/или редовна, като резултатите се признават само за годината, в която са положени, или

2. с оценка от положен държавен зрелостен изпит (ДЗИ) от дипломата за средно образование от и след 2008 г., съгласно Приложение № 1 от настоящите правила, със следните допълнения:

2А. при образуването на състезателния бал на кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от ДЗИ по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

2Б. една от възможностите за образуването на състезателния бал при кандидатстване за специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ е за основна балообразуваща оценка, която се удвоява, да се използва оценката по Биология и здравно образование от Удостоверението за завършен първи гимназиален етап (или от дипломите при кандидатстуденти, завършили преди 2022). В чл. 21 и Приложение №1 е представена детайлна информация относно балообразуването.

Чл. 4. Кандидат-студентите, отговарящи на условията в настоящите правила, могат да кандидатстват в ТрУ за всички специалности и форми на обучение - редовна и задочна, като посочват желанията си в състезателния картон, попълван при подаването на документите за конкурса.

Чл. 5. (1) Приемането на студенти за обучение, субсидирано от държавата (държавна поръчка) се извършва по брой места, обявени преди срока на подаване на документи за кандидатстудентския конкурс. Броят на приеманите студенти се предлага от университета и се утвърждава от Министерския съвет на Република България.

(2) Приемането на студенти за обучение на собствени средства (платено обучение) се извършва съобразно чл. 21, ал. 2 и чл. 9, ал. 3, т.6 „б“ от ЗВО в съответствие с капацитета на професионалното направление и на специалностите от регулираните професии. Броят на приеманите студенти по чл. 21, ал. 2 е до 5 % или 10 % от капацитета на професионалното направление/специалности от регулираните професии, в зависимост от акредитационната оценка. Предложението се прави от звената на Тракийски университет и се утвърждава с решение на Централната комисия по кандидатстудентски прием непосредствено преди класирането за места на собствени средства.

(3) Приемането на студенти в специалност „Медицина“, положили кандидатстудентски изпити по биология и химия с оценка по-голяма или равна на среден 3.00 в годината на кандидатстване в друго висше училище в Р. България, се осъществява само за обучение на собствени средства, съобразно чл. 21, ал. 2 и чл. 9, ал. 3, т.6 „б“ от ЗВО в съответствие с капацитета на професионалното направление и на специалностите от регулираните професии, като представят служебна бележка с мокър печат, удостоверяваща резултатите от изпитите.

(4) Приемането на студенти, положили общ конкурсен изпит по математика (ОКИМ) с оценка по-голяма или равна на среден 3.00 в годината на кандидатстване в друго висше училище, с което Тракийски университет има сключено споразумение по чл.68, ал.2 от Закона за висшето образование, се осъществява както за обучение, субсидирано от държавата (държавна поръчка), така и за обучение на собствени средства, като представят служебна бележка с мокър печат, удостоверяваща резултата от изпита.

Чл. 6. Класирането и приемането на кандидатите се извършва по ред, посочен в разделите „Образуване на бала” и „Класиране”.

Чл. 7. Броят на местата по професионални направления, по форми на обучение (редовно и задочно) и заплащане (държавна поръчка или собствени средства), се публикува на сайта на ТрУ след утвърждаване с РМС.

Чл. 8. Графикът за подаване на документи и провеждане на изпитите, се публикуват на сайта на ТрУ преди началото на кандидатстудентската кампания.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 9. (1) В ТрУ могат да кандидатстват и да бъдат приети лица, които отговарят на следните условия:

1. Да имат завършено средно образование, даващо им право да продължат обучението си във висши училища.

2. Да имат балообразуващи оценки в дипломата за средно образование за съответните специалности, съгласно Приложение № 1.

(2) Кандидатстващи за второ висше образование, субсидирано от държавата, могат да кандидатстват само за по-висока образователно-квалификационна степен от вече придобитата, освен ако специалността, за която кандидатстват не фигурира в Постановление № 64 на Министерския съвет на Република България - приложения 2 и 3.

(3) Студенти в ТрУ могат да кандидатстват за други специалности в университета. В случай че кандидатстването им е неуспешно, им се запазват студентските права по изучаваната специалност.

(4) Студенти, приети в ТрУ по чл. 21, ал. 2 и чл. 9, ал. 3 т. 6 б в съответствие с § 4 от ЗВО (платено обучение), имат право да кандидатстват за места, субсидирани от държавата в същата специалност, съгласно Правилата за преместване на студенти на Тракийски университет.

Чл. 10. Право да кандидатстват за висше образование по реда на българските граждани имат и следните лица:

1. Граждани на държави-членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

2. Чужденци, постоянно пребиваващи на територията на Р. България;

3. Чужденци от българска народност, постоянно живеещи в чужбина;

4. Чужденци, на които е предоставен статут на бежанци;

5. Чужденци, на които е предоставен хуманитарен статут.

Постоянното пребиваване, статутът на бежанец и хуманитарният статут се удостоверява с документ за самоличност, издаден от Министерството на вътрешните работи на Р. България.

Чл. 11. Не се допускат да кандидатстват:

1. Чуждестранни граждани, временно пребиваващи в Р. България.

2. Лица, които изтърпяват наказание „лишаване от свобода" към началото на учебната година.

Чл. 12. За участие в кандидатстудентския конкурс се заплаща такса, определена с постановление на Министерския съвет.

(1) От такса за участие в конкурса се освобождават:

а/ лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто - удостоверява се с решение на ТЕЛК;

б/ кръгли сираци не по-възрастни от 25-годишна възраст, към годината на кандидатстването - удостоверява се с актове за смъртта на родителите и лична карта на кандидат-студента.

в/ лица, които към момента на навършване на пълнолетие, са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;

г/ военноинвалиди и военнопострадали;

д/ майки (бащи) с три и повече деца – представят се удостоверения за раждане на децата и лична карта на родителя.

(2) Половин такса плащат близнаци, когато и двамата кандидатстват в ТрУ - представят се удостоверения за раждане.

ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 13. Кандидат-студентите подават лично или чрез други лица документи за кандидатстване.

(1) За явяване на **предварителните изпити** е необходимо кандидатите да се регистрират в сайта на Тракийски университет **www.trakia-uni.bg**, в срока посочен в Приложение № 2.

Кандидатите, ползващите предимство по чл.12 ал. 1 и ал. 2 представят съответните необходими документи.

Възстановяващите студентски права представят горепосочените документи, и сканирано уверение от съответния деканат. Успешно положилите предварителни изпити, възстановяват права от началото на новата учебна година без да подават документи за участие в кандидатстудентския конкурс. Завършилите средното си образование през и след 2008 год., които възстановят студентските си права с ДЗИ, не подават документи за предварителните изпити. Те подават документи в срока за прием на документи за кандидатстудентския конкурс.

1. На предварителните кандидатстудентски изпити имат право да се явят както лица, завършили средното си образование през предходните години, така и завършващите през настоящата учебна година.

2. Оценките, получени на предварителните изпити, са равностойни на оценките от редовните изпити. В балообразуването участва най-високата оценка от получените на предварителни изпити, редовен изпит/изпити или от ДЗИ (член 21 от настоящия справочник).

3. *Участието в предварителен изпит не се счита за кандидатстване в университета!* Кандидат-студентите подават **документи за участие в кандидатстудентския конкурс** на университета в сроковете, посочени в Приложение № 2А.

(2) За **кандидатстудентския конкурс** документи се подават онлайн или присъствено, съгласно сроковете в Приложение № 2А.

1. Състезателен картон (по образец, валиден само за ТрУ). При присъствено подаване на документи състезателният картон се закупува от приемните пунктове на ТрУ или бюрата на Центъра за кандидатстудентска подготовка и информация (ЦКПИ). В състезателния картон кандидат-студентът подрежда желанията си по реда на намаляващата сила на желанието – с първо желание (номер 1) означава най-желаната специалност, с номер 2 - следваща по сила на желанието му специалност и т.н. Кандидат-студентът избира броя и реда на посочените специалности в зависимост от желанията си, като се съобразява дали отговаря на условията за кандидатстване за избраните специалности. При онлайн подаване на документи състезателният картон е форма от софтуера за кандидатстване, която кандидат-студентът попълва.

2. Оригинал и копие от дипломата за завършено средно образование. Оригиналът на дипломата се връща на кандидата след сверяване с копието. Копието се заверява от длъжностното лице, което приема кандидатстудентските документи. При кандидатстване онлайн дипломата се прилага сканирана.

3. Завършилите средно образование в училища, извън територията на Р. България, представят **Удостоверение** от НАЦИД за признато средно образование, като оценките от дипломата са преизчислени към шестобалната система.

4. Когато в дипломата за завършено средно образование няма оценка, участваща в образуването на състезателния бал за желаната специалност, кандидатите имат възможност да положат ДЗИ в училище, определено от Регионално управление на образованието.

5. Кандидатите, ползващи предимство по чл. 11 ал. 1 и ал. 2 от настоящите правила, представят необходимите документи.

6. Възстановяващите студентски права представят горепосочените документи, копие на дипломата за средно образование и уверение от съответния деканат. Успешно положилите кандидатстудентски изпити (т.е. с оценка минимум среден 3,00), не участват в класирането и възстановяват права от началото на новата учебна година. Завършилите средното си образование през и след 2008 год. могат да възстановят студентските си права с оценката от ДЗИ от дипломата си за средно образование.

7. Кандидатите за втора специалност в друго професионално направление в ТрУ представят и уверение от съответния деканат за завършени семестри.

(3) Гражданите на ЕС кандидатстват и се състезават по реда на българските граждани. Те подават следните документи:

а/ Състезателен картон (по образец, валиден само за ТрУ), попълва се онлайн. За подаващите документи присъствено се закупува от ТрУ, бюрата на ЦКПИ.

б/ Удостоверение от НАЦИД за признато средно образование, като оценките от дипломата са преизчислени към шестобалната система.

в/ Когато в дипломата за средно образование няма оценка, участваща като допълнителна балообразуваща оценка при формирането на бала, кандидатите представят Удостоверение от НАЦИД за признато средно образование и служебна бележка от НАЦИД за оценка от последния клас, в който са изучавали съответния предмет. Когато в дипломата за средно образование няма оценка, участваща като основна балообразуваща оценка при формирането на бала, кандидатите имат две възможности – да положат ДЗИ в училище, определено от РУО, или да се явят на кандидатстудентски изпит в ТрУ.

г/ Кандидатите, завършили успешно Център „Езиково и специализирано обучение на чуждестранни граждани“ към Тракийски университет или някой от департаментите, организирани към други български висши училища, представят Удостоверение за езикова подготовка. Оценките по специализираните предмети от Удостоверението могат да послужат като основни

балообразуващи оценки, с изключение на основните балообразуващи оценки за специалността „Медицина“.
е/ Граждани на ЕС, които кандидатстват в ТрУ за специалности, за които допълнителна балообразуваща оценка е тази по български език, трябва да представят удостоверение за успешно положен тест по български език, като минималното ниво на теста не може да е по-ниско от В2. Оценката е от положен тест, одитиран от европейска езикова организация, и се приравнява към „отличен“ (6,00).
ж/ За кандидат-студенти, които през последните години на обучението си са били ученици в чуждестранни училища не по-малко от 3 години, когато в образуването на състезателния бал участва оценката от ДЗИ по български език и литература, но в дипломата за средно образование такава не е вписана, вместо нея за балообразуваща може да бъде взета средноаритметичната оценка от зрелостния изпит по съответния чужд език, изучаван в държавата, и оценката по т. „е“.
т. 9. За прием в специалност "Медицина", ОКС магистър след средно образование, по реда на чл. 95а от ЗВО, кандидатите подават допълнително следните документи:
а) Заявление до Ректора по образец;
б) Предварително съгласие и намерение на работодател за сключване на договор по чл. 95а от ЗВО.

Чл. 14. (1) Подадените кандидатстудентски документи важат за кандидатстване едновременно за всички специалности, форми на обучение и форми на финансиране, попълнени от кандидата.

(2) Длъжностното лице приема документите на кандидата и издава регистрационен документ с входящ номер, подписан и подпечатан. Не е допустимо кандидат-студент да има повече от един входящ номер (да е подал документи повече от един път) за конкурса в ТрУ, независимо от броя на конкурсните изпити. Подаващите документи онлайн спазват инструкциите, посочени в сайта.

(3) Длъжностното лице, което приема документите не носи отговорност за неправилно попълнени или непредставени в определения срок документи по вина на кандидат-студента.

(4) Кандидатстудентски документи не се приемат след сроковете, определени в Приложение № 2 и № 2А на настоящите правила. Промени и допълнения във вече подадените документи са възможни в рамките на сроковете за подаване на документи. След изтичане на срока за подаване на документи, не се правят промени в номерацията на желанията.

(5) Не се приемат документи, изпратени по пощата.

КОНКУРСНИ ИЗПИТИ

Чл. 15. Кандидат-студентът полага един или повече **конкурсни изпити/тестове** и/или участва в конкурса с оценки от **ДЗИ** (Приложение № 1). При кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от ДЗИ по български език и литература, а такава е необходима като основна балообразуваща за дадена специалност (виж. член 21 от настоящия справочник), се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература. Конкурсните изпити се провеждат присъствено.

Организация на предварителните и редовните изпити/тестове

Чл. 16. (1) Организирането и провеждането на кандидатстудентските изпити/тестове, проверката на писмените работи и класирането се извършва от комисии, назначени със заповед на Ректора.

(1) Кандидатстудентските **изпити/тестове – предварителни и редовни**, се провеждат присъствено по график, съгласно Приложение № 3 и Приложение № 3А.

(2) Конкурсните изпити/тестове се провеждат по утвърдени програми (Приложение № 6), разработени в съответствие с учебния материал, изучаван в средните училища.

(3) Темите и въпросите за отделните изпити/тестове се съставят от комисии, назначени със заповед на Ректора.

(4) Вариантите се изтеглят **в 8,00 ч.,** при необходимост е възможно да се проведе и втора сесия след обяд и в този случай тегленето на варианта е **в 14,00 ч.** Тегленето на темата (варианта) за провеждане на изпита/теста се осъществява от Техническата комисия пред участниците в една или повече от залите за провеждане на изпита/теста. За общия конкурсен изпит по математика (ОКИМ) тегленето се осъществява в едно от висшите училища и изтегленият вариант се съобщава на другите страни по сключеното споразумение за провеждане на същия.

Чл. 17. (1) Кандидат-студентите един ден преди всеки изпит/тест са длъжни лично да проверят сградата и залата, определена за неговото провеждане. Информация може да се получи от посочените в справочника телефони и Web страницата на университета - http://www.trakia-uni.bg.

(2) Кандидат-студентите се явяват в посочената сграда от 7,00 ч. до 7,30 ч. В случай,че е определена втора сесия след обяд, кандидатите се явяват в посочената сграда от 13,00 до 13,30 часа, като носят със себе си регистрационния документ с входящия номер и документ за самоличност (лична карта, шофьорска книжка или международен паспорт).

3) За начало на конкурсните изпити се счита времето, когато е приключило записването на изпитните теми върху учебната дъска. Продължителността на изпитите е , както следва:

- изпит по Биология за специалностите Медицина и Ветеринарна медицина – 2.5 часа;
- изпит по Химия - 3 часа.
- изпит по Обща езикова култура - 4 часа.
- на теста по Общотехническа подготовка – 2 часа.
- на тестовете по Биология, География и Математика – 2 часа.
- на общ конкурсен изпит по математика (ОКИМ) – 4 часа.

(4) При провеждането на изпита/теста се допуска използване само на химикалка, пишеща синьо. За теста по математика се допуска използването и на черен молив, гума, триъгълник, пергел и четиризначни таблици. Не се разрешава ползването на калкулатори.

(5) След изтегляне на изпитния вариант, кандидат-студенти не се допускат в сградата.

(6) Кандидат-студентите нямат право да напускат залата без извинителна причина. По изключение това се допуска само с придружител и се отразява в протокола.

(7) Писмените конкурсни изпити са анонимни.

(8) При нарушаване анонимността на конкурса от кандидат-студента, чрез изписване върху писмената работа на знак, мото, име, входящ номер или по какъвто и да е друг начин, писмената работа се анулира и кандидатът се лишава от правото за участие в класирането.

(9) В случаите, когато има неволно нарушаване на анонимността, кандидатът е длъжен да го заяви в момента на конкурсния изпит.

(10) При доказан опит за измама (по време на изпитите/тестовете – предварителни и редовни) - подсказване, преписване или опит за преписване, намиране на материали или технически средства за преписване, председателят на техническата комисия прекратява участието на съответния кандидат-студент и го отстранява от изпитната зала, като писмената работа се анулира и същият отпада от участие в класирането.

ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА КОНКУРСНИТЕ РАБОТИ

Чл. 18. (1) На конкурсните работи се поставя фиктивен номер, предоставят се на оценяващи комисии за оценка и след като оценката бъде нанесена, работата се идентифицира, т.е. определя се на кой кандидат-студент принадлежи. Конкурсните работи от изпитите се проверяват и оценяват от двама проверители, независимо един от друг, по предварително изготвени критерии. Всеки проверител оценява поотделно всеки изпитен въпрос.

(2) Крайната оценка се оформя като средно аритметична от оценките на двамата проверители.

(3) При разлика в двете оценки по-голяма от 0,50, с изключение на случай на две слаби оценки писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна.

(4) При оценка на единия проверител над 3,00, а на другия – под 3,00, писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна.

(5) Конкурсна работа, която не съдържа отговори и/или разработена тема от кандидат-студента, не се проверява и се поставя служебна слаба оценка.

(6) Тестовете се оценяват компютърно.

Оценката на теста по **биология** и **география** се изчислява въз основа на броя правилни отговори чрез формула, отчитаща вероятността част от правилните отговори да са случайно улучени.

Формулата има вида: $$Оценка = \frac{4}{9}\left(4\frac{n}{N} - 1\right)^2 + 2$$

където с *n* е означен броя на правилните отговори, а с N (в случая 50) - броя на въпросите в теста. Тестовете съдържат въпроси, които имат по четири отговора. Един от отговорите е правилният.

*Оценяване на кандидатстудентските тестове по **биология и география***

Брой правилни отговори	*Шестобална оценка*	*Брой правилни отговори*	*Шестобална оценка*
		32	3,39
0 - 14	2,00	33	3,42
15	3,00	34	3,45
16	3,01	35	3,49
17	3,02	36	3,57
18	3,03	37	3,71
19	3,04	38	3,85
20	3,06	39	4,00
21	3,08	40	4,15
22	3,1	41	4,31

23	3,12	42	4,48
24	3,15	43	4,65
25	3,18	44	4,82
26	3,21	45	5,00
27	3,24	46	5,19
28	3,27	47	5,39
29	3,30	48	5,58
30	3,33	49	5,79
31	3,36	50	6,00

(7) Оценката (Оц) на теста по **математика** се пресмята въз основа на вярно посочените отговори.

Ако броят (n) на вярно посочените отговори е по-голям или равен на 5 (т.е. $n \geq 5$), оценката се получава по формулата: $\text{Оц} = 1 + \frac{n}{5}$

Ако броят (n) на вярно посочените отговори е по-малък от 5 (т.е. $n < 5$), то оценката е 2, т.е. $\text{Оц} = 2$.

(8) Оценяването на тестовете по **общотехническа подготовка** се извършва както следва:

1. Правилният отговор на всеки въпрос се оценява с **1 (една)** точка.
2. Ако не е отговорено на даден въпрос, не се присъждат и не се отнемат точки.
3. Всяка точка от теста носи **0,16** единици от шестобалната система. Крайната оценка от теста се изчислява по формулата: **2,00 +t.0,16** - където **t** е сумата на точките от теста.

Оценяване на кандидатстудентските тестове по общотехническа подготовка

Брой правилни Отговори	*Шестобална оценка*	*Брой правилни отговори*	*Шестобална Оценка*
от 1-6	2,00	16	4,56
7	3,12	17	4,72
8	3,28	18	4,88
9	3,44	19	5,04
10	3,60	20	5,20
11	3,76	21	5,36
12	3,92	22	5,52
13	4,08	23	5,68
14	4.24	24	5,84
15	4,40	25	6,00

(9) Оценяването на **общия конкурсен изпит по математика (ОКИМ)** се извършва както следва:

ПЪРВА ЧАСТ

Задачите от първа до пета включително се оценяват с две точки. Задачите от шеста до двадесета включително се оценяват с три точки.

ВТОРА ЧАСТ

За всеки получен и обоснован верен междинен резултат от задачите от двадесет и първа до двадесет и трета получават точки. При пълно, обосновано и вярно решена задача получават петнадесет точки. За грешен отговор или за непопълнен отговор точки не се присъждат и не се отнемат!

Оценката на **общия конкурсен изпит по математика (ОКИМ)** се извършва по следната формула:

Оценка =3+(3/85)*(брой точки-15)

Оценяване на кандидатстудентските работи от ОКИМ

Брой правилни отговори	*Шестобална оценка*	*Брой правилни отговори*	*Шестобална оценка*	*Брой правилни отговори*	*Шестобална оценка*
0 - 14	2	43	3,99	72	5,01
15	3,00	44	4,02	73	5,05
16	3,04	45	4,06	74	5,08
17	3,07	46	4,09	75	5,12
18	3,11	47	4,13	76	5,15
19	3,14	48	4,16	77	5,19
20	3,18	49	4,20	78	5,22
21	3,21	50	4,24	79	5,26
22	3,25	51	4,27	80	5,29
23	3,28	52	4,31	81	5,33
24	3,32	53	4,34	82	5,36
25	3,35	54	4,38	83	5,40
26	3,39	55	4,41	84	5,44
27	3,42	56	4,45	85	5,47
28	3,46	57	4,48	86	5,51
29	3,49	58	4,52	87	5,54
30	3,53	59	4,55	88	5,58
31	3,56	60	4,59	89	5,61
32	3,60	61	4,62	90	5,65
33	3,64	62	4,66	91	5,68
34	3,67	63	4,69	92	5,72
35	3,71	64	4,73	93	5,75
36	3,74	65	4,76	94	5,79
37	3,78	66	4,80	95	5,82
38	3,81	67	4,84	96	5,86
39	3,85	68	4,87	97	5,89
40	3,88	69	4,91	98	5,93
41	3,92	70	4,94	99	5,96
42	3,95	71	4,98	100	6,00

Чл. 19. (1) Оценките на писмените работи са окончателни и не подлежат на преоценка.

(2) След обявяване на резултатите от всеки конкурсен изпит, **в тридневен срок** кандидатите могат лично и след представяне на лична карта, да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка. Под техническа грешка се разбира грешка при обявяването на оценките. Отстраняването на техническите грешки се извършва преди първото класиране.

Чл. 20. Информация за резултатите от конкурсните изпити и класиранията може да се получи на посочените в справочника телефони и Web страницата на ТрУ - http://www.trakia-uni.bg.

ОБРАЗУВАНЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ

Чл. 21. Състезателен бал: Сума, включваща оценки от кандидатстудентски изпит/изпити и оценки от дипломата (ДЗИ („матура“), оценки от раздел „Задължително избираема и профилирана подготовка“) или оценки от раздел „Задължителна подготовка“ на удостоверението от първи гимназиален етап. Всяка от оценките в бала е умножена с коефициент, съгласно Приложение 1. Кандидат-студентът има отделен бал за всяка от специалностите, за които кандидатства.

Основна оценка: Включена в състезателния бал с коефициент, който е посочен в Приложение 1 на настоящите правила. Основната оценка е от изпит, тест или ДЗИ (след 2008 г.). Взима се най-високата от тях, с изключение на случаите, в които кандидатът желае да кандидатства за някоя от специалностите от областите на висшето образование, включени в ПМС 64 от 25.03.2016 г. и кандидатства с общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, ДЗИ по физика и астрономия, или ДЗИ по химия. В този случай за основна балообразуваща оценка се взима оценката от общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, ДЗИ по физика и астрономия, или ДЗИ по химия с приоритет.

За завършилите преди 2008 г. основна балообразуваща оценка може да бъде и тази от зрелостния изпит по български език и литература и от изпита по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

Допълнителна оценка: Включена в състезателния бал с коефициент 1 (без да се изменя). Допълнителна оценка може да бъде оценка от ДЗИ, когато тя не се включва в бала като основна оценка. Ако допълнителна оценка от ДЗИ липсва, необходимата допълнителна оценка се взима от раздел „Задължително избираема и профилирана подготовка“ на дипломата. Ако такава в дипломата липсва, допълнителната оценка се взима от раздел „Задължителна подготовка“ на удостоверението от първи гимназиален етап.

За медицинските специалности има специфика при формиране на бала, изяснена по-долу.

Ако кандидат-студентът има повече от една основна балообразуваща оценка, т.е. от ДЗИ, от предварителни и редовни изпити, балът му се формира с най-високата от тях. Ако кандидат-студентът има две еднакви максимални оценки от ДЗИ и от изпита (предварителен или редовен), за основна балообразуваща оценка се счита тази от изпита.

Ако кандидат-студентът има две основни балообразуващи оценки от ДЗИ, за основна се счита по-високата, а другата – за допълнителна балообразуваща оценка.

Възможни случаи:

а) Основната балообразуваща оценка е от изпит или тест. За допълнителните балообразуващи оценки важи ал. 3 от § 3 на Допълнителни разпоредби на Наредбата за прием на студенти във ВУ на Р. България (ПМС № 79/2000 г.), т.е. в бала, като допълнителни, се включват оценките от ДЗИ, ако има такива. Ако такава (такива) липсва (липсват), в бала се включва (включват) съответните им оценки от раздел „Задължителна подготовка” (ЗП) от дипломата за средно образование.

Пример: Кандидат-студентът има основна балообразуваща оценка за сп. „ЕООС” от изпит по биология и има оценка от ДЗИ по биология. Допълнителни балообразуващи оценки при изчисляване на бала са оценката от ДЗИ по биология и оценката по химия от ЗП.

б) Основната балообразуваща оценка е от ДЗИ. Ако тя съответства и на допълнителната балообразуваща оценка от дипломата, за допълнителна се взема оценката от ЗП. В останалите случаи важи казаното в т. а).

Пример: В случаите, в които за специалност „ЕООС" основна балообразуваща оценка е тази от ДЗИ по биология (кандидат-студентът има ДЗИ по биология и български език и литература), допълнителни балообразуващи оценки са оценките по биология и по химия от ЗП. Ако основна балообразуваща оценка е оценката от ДЗИ по български език и литература, допълнителни балообразуващи оценки са тези от ДЗИ по биология и от ЗП по химия.

Чл. 22. Кандидат-студентът може да има повече от един бал, ако кандидатства за повече от една специалност. Балът за класиране за отделните специалности се образува като:

(1) За специалност **„*Медицина*"** състезателният бал се образува от утроените оценки от конкурсните изпити по биология и по химия и оценката от държавния зрелостен изпит по български език и литература. Когато такава оценка липсва, балообразуваща е оценката по чл. 13, ал. 3, т. ж от настоящите Правила. В класирането участват кандидати с бал не по-нисък от 24,00.

(2) За специалност **„*Ветеринарна медицина*"** балът се образува от удвоената оценка от изпита по биология или ДЗИ по биология или оценката от държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) от професионалните гимназии по ветеринарна медицина плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(3) За специалностите **в Аграрен факултет:**

1. **„*Зооинженерство*", „*Рибовъдство и аквакултура*", „*Агрономство*"** и **„*Агрономство (Етерично-маслени култури)*"** – балът се образува от удвоената оценка от теста по биология, изпита по биология или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по български език и литература или биология или Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) в областта на селското стопанство плюс оценката по биология и химия от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

2. **„*Екология и опазване на околната среда*"** – балът се образува от удвоената оценка от теста по биология или математика, изпита по биология, химия или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ български език и литература или биология, математика, химия или Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) в областта на селското стопанство плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

3. **„*Аграрно инженерство*" - балът се образува от удвоената оценка** от теста по математика, биология или общотехническа подготовка, изпита по биология, или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по български език и литература, физика, биология, или Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) в областта на селското стопанство, **или умножената по коефициент 3,5 оценка от общ конкурсен изпит по математика или ДЗИ по математика** плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(4) За специалност ***„Лекарски асистент"*** балът се образува, като основна балообразуваща оценка е най-високата от оценките от: 1. изпита по биология, 2. теста по биология, 3. ДЗИ по биология или 4. Биология и здравно образование от удостоверението за първи гимназиален етап. Основната оценка се удвоява. В случаите на основна оценка, посочена под номер 1, 2 или 3, допълнителни оценки са оценката по биология и здравно образование и оценката по химия от удостоверението за първи гимназиален етап, които се добавят при формирането на бала. Ако основна оценка е номер 4, допълнителни оценки са оценките от ДЗИ по български език и литература и български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап.

Пример 1: Кандидат-студентът има основна балообразуваща оценка за сп. „Лекарски асистент" от ДЗИ по биология. Допълнителни балообразуващи оценки при изчисляване на бала са оценката по биология и химия от удостоверението за първи гимназиален етап.

Пример 2: Кандидат-студентът има основна балообразуваща оценка за сп. „Лекарски асистент" по биология от удостоверението за първи гимназиален етап. Допълнителни балообразуващи оценки при изчисляване на бала са оценката от ДЗИ по български език и литература и оценката по български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап.

(5) За специалност ***„Кинезитерапия", „Медицинска сестра"*** и ***„Акушерка"*** балът се образува, като основна балообразуваща оценка е най-високата от оценките от: 1. изпита по биология, 2. теста по биология, 3. ДЗИ по биология или 4. Биология и здравно образование от удостоверението за първи гимназиален етап. Основната оценка се удвоява. В случаите на основна оценка, посочена под номер 1, 2 или 3, допълнителни оценки са оценката по биология и здравно образование и оценката по български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап, които се добавят при формирането на бала. Ако основна оценка е номер 4, допълнителни оценки са оценката от ДЗИ по български език и литература и оценката по български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап.

(6) За специалностите в **Педагогически факултет:**

1. „*Социална педагогика*", „*Предучилищна и начална училищна педагогика*", „*Начална училищна педагогика с чужд език*", „*Специална педагогика*", „*Предучилищна педагогика*", балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или оценката от ДЗИ по български език и литература плюс оценките по български език и литература и по история от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

2. За специалността ***„Педагогика на обучението по информационни технологии"*** балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или теста по математика, или оценката от ДЗИ по български език и литература, ДЗИ по информатика или ДЗИ по информационни технологии плюс оценките по български език и литература и по информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взима оценката по математика) от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

3. За специалността ***„Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн"*** балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или теста по математика, или оценката от ДЗИ по български език и литература, или ДЗИ по изобразително изкуство плюс оценките по български език и литература и по информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взима оценката по математика) от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

4. За специалността ***„Педагогика на обучението по физическо възпитание"*** балът се образува от оценката от изпита по обща езикова култура или оценката от ДЗИ по български език и литература плюс утроената оценка по физическо възпитание и спорт или утроената оценка по спортна подготовка от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

5. За специалността ***„Педагогика на обучението по икономика и информатика"*** балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или теста по математика, или оценката от ДЗИ по български език и литература, или ДЗИ по информатика или ДЗИ по информационни технологии плюс оценките по български език и литература и по информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взима оценката по

математика) от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(7) За специалностите **в Стопански факултет:**

1. **„*Бизнес икономика*", „*Аграрна икономика и търговия*", „*Регионална икономика и управление*", „*Местни финанси*" и „*Информационни технологии в икономиката и управлението*"** балът се образува **от утроената оценка** от теста по математика, география, изпита по обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по български език и литература, ДЗИ по география или **умножената по коефициент 3,5 оценка от общ конкурсен изпит по математика или ДЗИ по математика** плюс оценките по математика и география от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(8) За специалностите **във Факултет „Дигитални и зелени технологии":**

1. За специалностите **„*Софтуерно инженерство*", „*Информационни технологии*", „Киберсигурност и електронно управление",** балът се образува **от утроената оценка** от теста по математика, оценката от ДЗИ по български език и литература или ДЗИ по математика, плюс оценките по математика и по информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взима оценката по математика) от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(9) За специалностите във **Факултет „Техника и технологии" – гр. Ямбол:**

1 За специалност **„*Автотранспортна и земеделска техника*", „*Топло- и газоснабдяване*" и „*Индустриално инженерство*"** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, **или оценката от общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, или ДЗИ по физика и астрономия, умножена по коефициент 3,5** плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

2. За специалност **„Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия"** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, или Задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) за специалности в професионални направления Дизайн, Приложни изкуства и занаяти или Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи**, или оценката от общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, или ДЗИ по физика и астрономия, умножена по коефициент 3,5** плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

3. За специалности **„Автоматика и компютърни системи", „Електротехника" и „Компютърни системи и комуникации"** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, или ДЗИ по информатика, или ДЗИ по информационни технологии, или Задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) за специалности в професионални направления Компютърни науки, Приложна информатика, Електротехника и енергетика, Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника и Машиностроене, металообработване и металургия**, или оценката от общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, или ДЗИ по физика и астрономия,** умножена по **коефициент 3,5** плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование, или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

4. За специалност **„Технология на храните"** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по химия или обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, или Задължителен държавен изпит за придобиване на

професионална квалификация (ЗДИППК) за специалности в професионални направления Хранителни технологии, Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг, **или оценката от общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, или ДЗИ по химия**, умножена по **коефициент 3,5** плюс оценките по математика и химия от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

(10) За специалностите в Медицински колеж:

1**.** За специалност ***„Помощник-фармацевт“*** балът се образува от удвоената оценка от теста по биология или изпита по биология или оценката от ДЗИ по биология плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование или от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

2. За специалностите ***„Рехабилитатор”, „Медицински лаборант”, „Медицински оптик“ и „Медицински козметик“*** балът се образува, като основна балообразуваща оценка е най-високата от оценките от: 1. изпита по биология, 2. теста по биология, 3. ДЗИ по биология или 4. Биология и здравно образование от удостоверението за първи гимназиален етап. Основната оценка се удвоява. В случаите на основна оценка, посочена под номер 1, 2 или 3, допълнителни оценки са оценката по биология и здравно образование и оценката по български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап, които се добавят при формирането на бала. Ако основна оценка е номер 4, допълнителни оценки са оценката от ДЗИ по български език и литература и оценката по български език и литература от удостоверението за първи гимназиален етап, съгласно чл. 21.

КЛАСИРАНЕ

Чл. 23. (1) В класирането за всички специалности участват кандидат-студенти с оценки от изпитите/тестовете минимум среден (3,00) или с оценки от ДЗИ.

(2) Кандидатите могат да бъдат класирани само по една от желаните специалности и форми на обучение при всяко класиране.

(3) Класирането се извършва за съответната специалност, по реда на посочените в състезателния картон номера на желаните специалности и в съответствие с обявените места по специалности, форми на обучение и категории (мъже, жени).

(4) За специалностите с класиране по категории съотношението мъже - жени е както следва:

а/ за сп. „Медицина” – 50 % мъже и 50 % жени;

б/ за сп. „Лекарски асистент” – 50% мъже и 50% жени

в/ за сп. „Медицинска сестра” – 10 % мъже и 90 % жени;

г/ за сп. „Акушерка” – 100 % жени;

д/ за сп. „Кинезитерапия” – 50 % мъже и 50 % жени;

е/ за сп. „Рехабилитатор” – 50 % мъже и 50 % жени;

ж/ за сп. „Медицински лаборант” – 10 % мъже и 90 % жени.

(5) За всички останали специалности – независимо от категорията на кандидат-студента.

(6) След изчерпване на съответната категория се класират кандидат-студенти за специалността от алтернативната категория.

(7) Кандидат-студенти, класирани с еднакъв бал на последното планово място за дадена специалност, форма на обучение и категория, се приемат над утвърдения брой.

(8) На I-во класиране, до 2 % от общия брой субсидирани от държавата места за даден факултет, филиал и колеж, се отделят за кандидати, които са:

- лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;
- военноинвалиди и военно-пострадали;
- кръгли сираци;

- лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство;
- майки и бащи с три и повече деца;
- близнаци, когато са кандидатствали едновременно и единият от тях е приет.

Неприетият от близнаците ползва предимство, ако е кандидатствал за специалност в същото професионално направление като това на приетия близнак и отговаря на условията за класиране.

8.1. Документите за ползване на предимство се представят в момента на подаване на кандидатстудентските документи.

8.2. Решението на Централната комисия по кандидатстудентски прием за класирането на ползващите предимство кандидат-студенти от тази категория се извършва при 1-во класиране.

(9) Възстановяващите студентските права в същата специалност и същата форма на обучение чрез изпит или ДЗИ не участват в класирането. За успешно положен се счита изпитът издържан с оценка минимум среден 3,00.

9.1. За специалност „Ветеринарна медицина", възстановяващите студентски права имат възможност да кандидатстват с изпит по биология, ДЗИ по биология (за завършилите средно образование през и след 2008 год.) или оценката от държавен изпит за придобиване на професионална квалификация (ЗДИППК) от професионалните гимназии по ветеринарна медицина.

Чуждестранните студенти, приети с основна балообразуваща оценка по специализиран предмет „биология" от Удостоверението за езикова подготовка, издадено от Център „Езиково и специализирано обучение на чуждестранни граждани" към Тракийски университет и загубили студентски права, могат да възстановят студенските си права със същата оценка.

(10) Студенти от ТрУ, кандидатстващи за втора специалност в друго професионално направление в рамките на университета се класират на общо основание с кандидат-студентите за текущата година.

(11) Студенти от ТрУ, обучаващи се в платена форма на обучение и кандидатстващи за места, субсидирани от държавата в същата специалност се класират на общо основание с кандидат-студентите за текущата година и в съответствие с Правилника за преместване на студенти на Тракийски университет.

(12) Кандидат-студенти, класирани в специалност на ТрУ и представили Академична справка от друго висше училище в страната могат да бъдат записани в по-горен курс, който се определя от Декана/Директора на звеното, в съответствие с Правилата за признаване на периоди на обучение, базирани на системата за трансфер на кредити на Тракийски университет.

(13) Записан студент може да изтегли документите си и да кандидатства наново в университета през текущата година само за специалности, за които има свободни места и за тях е обявен допълнителен прием.

(14) Университетът си запазва правото да възстановява класирането на пропуснали срока за записване кандидати след тяхно заявление с изразено желание за това, само ако има незаети към момента места за специалността.

(15) Класиранията за местата по държавна поръчка и за обучение на собствени средства (платено) са независими. Ако студент, записан за специалност на собствени средства в последствие бъде класиран държавна поръчка за същата или за по-желана специалност, той има правото да се запише за специалността по държавна поръчка, като му се възстановява разликата в таксата за първия семестър.

(16) Класиранията за местата по държавна поръчка за прием в специалност "Медицина", ОКС магистър след средно образование, по реда на чл. 95а от ЗВО се извършва по низходящ ред на състезателния бал в рамките на обявените места с РМС.

(17) Класиранията на кандидатите за местата по държавна поръчка, за специалностите от областите на висшето образование 3. Стопански, социални и правни науки и 5. Технически науки, включени в ПМС 64 от 25.03.2016 г., за които се кандидатства с общ конкурсен изпит по математика, или ДЗИ по математика, ДЗИ по физика и астрономия, или ДЗИ по химия в рамките на броя места „под условие“*, отпуснати с РМС за 2026/2027 учебна година, се извършва до запълването им с приоритет от кандидати, отговарящи на условията на балообразуването, спрямо броя местата за същите специалности, извън размера на предходните - „под условие“* при спазване на поредността на желанията на кандидата.

Чл. 24. Резултатите от I-во класиране се обявяват не по-късно от 15 юли**.**

Чл. 25. (1) Класирането в ТрУ се извършва в низходящ ред на състезателния бал. Посоката на класиране е само от по-нежелана специалност (отбелязана с по-голям номер в състезателния картон) към по-желана (с по-малък номер) във всяко следващо класиране, т.е. кандидатът не може да бъде класиран в следващо класиране по желание с по-голям номер от това на спечеленото място.

(2) Некласираните кандидат-студенти участват в следващите класирания без да подават заявление за това.

(3) Класираните кандидат-студенти имат следните възможности:

1. Да се запишат в определения от университета срок, съгласно изискванията на раздел „Записване на новоприетите студенти” на настоящите правила. Записаните студенти губят правата на кандидат-студенти и не участват в следващите класирания, независимо на кой номер на желанието им е специалността за която са се записали.

2. Класираните по първо желание, но не записали се в срок, губят спечеленото място и прекратяват участието си в конкурса.

3. Да участват в следващите класирания, ако са приети по желание с по-голям номер от 1-во, като в този случай могат да решат:

а) Да не се запишат, освобождавайки спечеленото място, като го губят, но участват в конкурса за желанията си с номер, по-малък от този, на който са класирани.

б) Да отложат записването си, запазвайки място в следващите класирания. Това се отнася за приетите на 1-во или 2-ро класиране кандидат-студенти по тяхното 2-ро, 3-то и следващо желание. Изчакването на класиране в по-предно желание се извършва чрез депозиране на заявление и диплома (оригинал) за средно образование. При придвижване в класирането, кандидатът запазва новото място (до третото класиране), освобождавайки първоначално спечеленото. В случай, че до третото класиране кандидатът не се придвижи в класирането, записва вече спечеленото място.

Пример: Кандидат-студент е класиран по третото си желание на 1-во класиране. Той заявява участието си в следващите класирания за своето 1-во и 2-ро желание, чрез депозиране на заявление и диплома (оригинал). На 2-ро класиране той е приет по второто (по-силното) си желание. Ако кандидат-студентът не се запише на новото място, участва и в 3-тото класиране, очаквайки да бъде класиран по първото си желание. Мястото от предишното му класиране се усвоява от друг кандидат-студент. Ако на 3-то класиране не успее да се класира по първото си желание, остава окончателно класиран по второто си желание и усвоява мястото, ако се запише в срок, в противен случай го губи.

Чл. 26. (1) Неусвоени места за специалности, субсидирани от държавата, след третото класиране се допълват с кандидат-студенти, положили успешно конкурсни изпити в ТрУ и подали редовни кандидатстудентски документи, по низходящ ред на състезателния бал.

(2) С кандидата се провежда разговор по телефона, в който той потвърждава или отказва усвояването на мястото за специалността и формата на обучение, за която е класиран.

1. В случай на потвърждение за усвояване на мястото, кандидат-студентът получава указания и срок за записване. При отказ или пропуснат срок за записване кандидатът губи спечеленото място, но ако номерът на желанието за пропуснатото място не е първи, продължава да се състезава за специалностите и формите на обучение посочени в състезателния му картон с по-преден (по-малък) номер.

2. Ако свързване по телефона не може да се осъществи по вина на кандидат-студента (след неколкократни безуспешни опити за свързване), на същия се изпраща уведомление и указания по електронната поща, посочена от него при кандидатстването. Пропусналият срока за потвърждение губи мястото.

Комисията по кандидатстудентски прием запазва информация за проведените/непроведените разговори и за изпратените съобщения.

Чл. 27. (1) Неусвоени места, субсидирани от държавата, след изчерпване на възможностите по чл. 25, се допълват с кандидат-студенти, положили успешно конкурсни изпити в ТрУ или в други висши училища, както и с ДЗИ от и след 2008 г., при обявен допълнителен прием на документи от ТрУ.

(2) След усвояване на местата, субсидирани от държавата се извършва класиране на кандидати за платена форма на обучение. В класирането участват кандидат-студенти на ТрУ, подали документи в посочените срокове, при условията в настоящите правила и незаписали се за студенти в ТрУ.

(2.1) За специалностите в Стопанския факултет, класирането и записването на студентите за местата по държавна поръчка и за платена форма на обучение се извършва едновременно.

(3) Кандидат-студенти, класирани и записани за обучение на собствени средства, продължават да участват в класиране за свободни места по държавна поръчка.

ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

Чл. 28. (1) Записването се извършва със заповед на Ректора.

(2) Новоприетите студенти се записват в основното звено – факултет/филиал/колеж (Приложение № 5).

Чл. 29. (1) При записването си новоприетите студенти представят следните документи:

1. Диплома за завършено средно образование (оригинал). Дипломата се задържа до приключване обработката на личните данни в РДПЗСД.
2. Шест снимки с формат 3,5/4,5 см.
3. Комплект документи за новоприети студенти (по образец).
4. Лична карта, която след проверка се връща.
5. Квитанция за платена семестриална такса за обучение (внася се в касата на основното звено – факултет/филиал/колеж) или се превежда по сметка на основното звено в Уни Кредит Булбанк.

(2) При условие, че новоприетият студент се отпише преди началото на учебната година, му се удържа 30% от семестриалната такса, която е внесъл при записването си. След започване на учебната година внесената семестриална такса не се възстановява.

(3) Близнаците, приети при облекчени условия, ползват предимството само при едновременно записване в едно и също професионално направление и висше училище, и единият от тях е приет.

(4) Подписан договор по образец на Тракийски университет – Стара Загора между студента и съответното лечебно заведение – работодател – за приетите по реда на чл. 95а от ЗВО в специалност „Медицина“.

Чл. 30. От **такса за обучение** се освобождават лица, приети за студенти в места субсидирани от държавата по чл. 5 и отговарят на условията на чл. 95, ал. 7 от ЗВО, както следва:
- лица до 25 годишна възраст, които са кръгли сираци;
- лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;
- военноинвалиди и военнопострадали;
- лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция.

Чл. 31. Ректорът решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането на студентите, съгласно чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО, като може да определи и допълнителни условия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Кандидат-студентите, представили документи с невярно съдържание, направили опит да подават невярна информация при попълване на кандидатстудентските си документи или да заблудят Комисията по кандидатстудентски прием и ръководството на ТрУ, се отстраняват от участие в конкурса.

§2. Централната комисия по приема (ЦКП) е орган, оторизиран при необходимост да изменя и допълва регламента на кандидатстудентските конкурси, т.е. да изменя и допълва записаното в Кандидатстудентския справочник на университета. Решенията се взимат на заседания на ЦКП и се публикуват в сайта на университета.

§3. Всички спорни кандидатстудентски въпроси се решават от Ректора на ТрУ, в съответствие със Закона за висшето образование, Правилника за устройство, дейност и управление на ТрУ и други вътрешно-нормативни документи.

§4. Заявления и жалби по кандидатстудентски въпроси, с изключение на такива за идентифициране на писмените работи (чл. 18, ал. 2), се подават до Ректора в срок до 01.09.2026 г.

§5. Граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, кандидатстващи за обучение на английски език полагат тест на английски език по биология и химия за специалност „Медицина" и биология за „Ветеринарна медицина", а за граждани на държави, в които английският език не е официален език, полагат и изпит по английски език. Кандидатстудентските изпити за англоговорящите кандидати се провеждат в онлайн сесии и се обявяват на сайта на университета.

§6. Във връзка с чл. 68, ал. 5 от ЗВО на кандидат-студентите – лауреати на национални или международни олимпиади или състезания, или носители на медали от олимпийски, световни и европейски първенства, се приемат без конкурсен изпит и извън утвърдения по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви "а" и "б" ежегоден брой на приеманите за обучение студенти, когато конкурсният изпит за желаната от тях специалност съответства на предмета на олимпиадата, състезанието или дисциплината на първенството, като им се признава оценка от конкурсен изпит 6,00.

§7. Не се допускат до участие през отделните етапи на кандидатстудентската кампания преподаватели и служители от Тракийския университет, чийто деца, племенници, внуци и други близки родственици са кандидат-студенти в ТрУ.

ЗАБЕЛЕЖКА: Във връзка с окончателното утвърждаване на държавната поръчка от МОН за прием на студенти за учебната 2026/2027 година са възможни промени в настоящите правила.

Правилата са приети на заседание на Академичния съвет на Тракийски университет
с протокол № 25/17.12.2025 год.

Приложение № 1

Специалности и форми на обучение, състезателни изпити, оценки от дипломата за средно образование (от държавен зрелостен изпит или от задължителна подготовка), които участват в балообразуването и условие за участие в класиране

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ								
Екология и опазване на околната среда	„еколог"	„бакалавър"	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология 2.Математика 3.Химия 4.Български език и литература 5.ЗДИППК в област селско стопанство ***Тест:*** 5.Биология 6.Математика ***Изпит:*** 7.Биология 8.Химия 9.Обща езикова култура	+ Биология	+ Химия	
Зооинженерство	„зооинженер"	„бакалавър"	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология 2.Български език и литература 3.ЗДИППК в област селско стопанство ***Тест:*** 3.Биология ***Изпит:*** 4.Биология 5.Обща езикова култура	+ Биология	+ Химия	
Рибовъдство и аквакултура	„технолог по аквакултура"							
Агрономство	„агроном"							
Агрономство (Етерично-маслени култури)	„агроном (етеричномаслени култури)"							

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
Аграрно инженерство	„аграрен инженер"	„бакалавър"	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните: ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология 2.Български език и литература 3. ЗДИППК в област селско стопанство ***Тест:*** 4.Математика 5.Биология 6.Общотехническа подготовка ***Изпит:*** 7.Биология 8.Обща езикова култура, ***или ×3,5:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика 3. ДЗИ по физика	+ Математика	+ Физика	
ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ (*Формиране на състезателен бал за специалността = удвоената основна оценка плюс две допълнителни оценки*)								
Ветеринарна медицина	„ветеринарен лекар"	„магистър"	Редовна	5,5 г.	***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология 2. ЗДИППК от професионални гимназии по ветеринарна медицина ***Изпит:*** 3.Биология	+ Биология	+ Химия	
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ								
Медицина (*Формиране на състезателен бал за специалността = сумата от утроените оценки от изпитите плюс допълнителна оценка*)	„магистър -лекар"	„магистър"	Редовна	6 г.	***Изпити:*** Биология и Химия	+ ДЗИ БЕЛ		**Мин. бал 24.00**

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
Лекарски асистент (*Формиране на състезателен бал за специалността = удвоената основна оценка плюс две допълнителни оценки*)	„лекарски асистент"	„бакалавър"	Редовна	4 г.	***ВАРИАНТ 1*** ***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология ***Тест:*** 2.Биология ***Изпит:*** 3.Биология	+Биология	+ Химия	
					ВАРИАНТ 2 **1.**Биология и здравно образование от Удостоверение за завършен първи гимназиален етап (или от дипломите при кандидат-студенти завършили преди 2022)	+ ДЗИ БЕЛ	+ Български език и литература	
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ И ФИЛИАЛ – Хасково								
Медицинска сестра	„медицинска сестра"	„бакалавър"	Редовна	4 г.	***ВАРИАНТ 1*** ***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология ***Тест:*** 2.Биология ***Изпит:*** 3.Биология	+ Биология	+ ДЗИ Български език и литература	
					ВАРИАНТ 2 **1.**Биология и здравно образование от Удостоверение за завършен първи гимназиален етап (или от дипломите при кандидат-студенти завършили преди 2022)	+ ДЗИ БЕЛ	+ Български език и литература	

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
Акушерка **Кинезитерапия** (обучение в Медицински факултет – Стара Загора и Филиал -Хасково)	„акушерка” „кинезитерапевт”	„бакалавър”	Редовна	4 г.	***ВАРИАНТ 1*** ***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Биология ***Тест:*** 2.Биология ***Изпит:*** 3.Биология	+ Биология	+ ДЗИ Български език и литература	
					ВАРИАНТ 2 **1.**Биология и здравно образование от Удостоверение за завършен първи гимназиален етап (или от дипломите при кандидат-студенти завършили преди 2022)	+ ДЗИ БЕЛ	+ Български език и литература	
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ (*Формиране на състезателен бал = удвоената основна оценка плюс две допълнителни оценки*)								
Начална училищна педагогика с чужд език	„начален учител с чужд език”	„бакалавър”	Редовна	4 г.	***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература ***Изпит:*** 2.Обща езикова култура	+ Български език и литература	+ История	
Предучилищна и начална училищна педагогика	„детски и начален учител”	„бакалавър”	Редовна Задочна					
Социална педагогика	„социален педагог”							
Специална педагогика	„специален педагог”							
Предучилищна педагогика	„детски учител”							

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
Педагогика на обучението по информационни технологии	„учител по информационни технологии“	„бакалавър“	Редовно	4 г.	***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература 2.Информатика 3.Информационни технологии ***Изпит:*** 4.Обща езикова култура ***Тест:*** 5.Математика	+ Български език и литература	+ Информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взима оценката по математика)	
Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн	„учител по изобразително изкуство и графичен дизайн“				***Най-високата от следните ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература 2.Изобразително изкуство ***Изпит:*** 4.Обща езикова култура ***Тест:*** 5.Математика			
Педагогика на обучението по физическо възпитание	„учител по физическо възпитание“	„бакалавър“	Редовно	4 г.	***Най-високата от следните:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература ***Изпит:*** 2.Обща езикова култура	***+ Най-високата от следните ×3:*** 1. Физическо възпитание и спорт 2. Спортна подготовка		
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ								
Бизнес икономика	„икономист“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните ×3:*** ***ДЗИ:*** 1.География 2.Български език и литература ***Тест:***	+ Математика	+ География	
Аграрна икономика и търговия								

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Основни балообразуващи оценки Състезателни изпити/тестове/ДЗИ	Допълнителни балообразуващи оценки Оценки от дипломата или от удостоверението за първи гимназиален етап, ако в дипломата няма необходимите оценки		Условие за участие в класиране
Регионална икономика и управление **Местни финанси** **Информационни технологии в икономиката и управлението**					3.География 4.Математика ***Изпит:*** 5.Обща езикова култура, ***или* ×3,5*:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика			
Бизнес управление с отраслова специализация– чл. 42а от ЗВО, съвм. с УНСС	„бакалавър по администрация и управление“	„бакалавър“	Редовно	4 г.	***Най-високата от следните* ×2*:*** ***ДЗИ:*** 1.Математика 2.География 3.Български език и литература ***Тест:*** 4.География 5.Математика ***Изпит:*** 6.Обща езикова култура	+ Математика	+ География	
ФАКУЛТЕТ „ДИГИТАЛНИ И ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ“ (*Формиране на състезателен бал = утроената основна оценка плюс две допълнителни оценки*)								
Софтуерно инженерство **Информационни технологии** **Киберсигурност и електронно управление**	„информатик“	„бакалавър“	Редовно	4 г.	***Най-високата от следните* ×3*:*** ***ДЗИ:*** 1.Математика 2.Български език и литература ***Тест:*** 3.Математика	+ Математика	+ Информационни Технологии (при липса на предмета в дипломата се взима Математика)	

ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ“ – Ямбол
(*Формиране на състезателен бал = основна оценка, умножена по различен коефициент плюс две допълнителни оценки*)

Автотранспортна и земеделска техника	„машинен инженер“	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните: ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература ***Тест:*** 4.Математика 5.Общотехническа подготовка ***Изпит:*** 6.Обща езикова култура, ***или ×3,5:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика 3. ДЗИ по Физика и астрономия	+ Математика	+ Физика	
Топло- и газоснабдяване	„енергиен инженер“							
Индустриално инженерство	„индустриален инженер“							
Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия	„инженер в модната индустрия“	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните: ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература 2.ЗДИППК за специалности в ПН Дизайн (214) 3.ЗДИППК за специалности в ПН Приложни изкуства и занаяти (215) 4.ЗДИППК за специалности в ПН Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи (542) ***Тест:*** 7.Математика 8.Общотехническа подготовка ***Изпит:*** 9.Обща езикова култура, ***или ×3,5:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика 3. ДЗИ по Физика и астрономия	+ Математика	+ Физика	
Автоматика и компютърни системи	„инженер по автоматика и компютърни системи“	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните: ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература 2.ЗДИППК за специалности в ПН Компютърни науки (481)	+ Математика	+ Физика	
Електротехника	„електроинженер“	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.				

Компютърни системи и комуникации	„инженер по компютърни системи и комуникации“	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.	3.ЗДИППК за специалности в ПН Приложна информатика (482) 4. ЗДИППК за специалности в ПН Машиностроене, метало-обработване и металургия (521) 5.ЗДИППК за специалности в ПН Електротехника и енергетика (522) 6.ЗДИППК за специалности в ПН Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника (523) 7. ДЗИ по Информатика 8. ДЗИ по Информационни технологии ***Тест:*** 11.Математика 12.Общотехническа подготовка ***Изпит:*** 13.Обща езикова култура, ***или ×3,5:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика 3. ДЗИ по Физика и астрономия			
Технология на храните	„инженер - технолог”	„бакалавър”	Редовна Задочна	4 г.	***Най-високата от следните: ×2:*** ***ДЗИ:*** 1.Български език и литература 2.ЗДИППК за специалности в ПН Хранителни технологии (541) 3.ЗДИППК за специалности в ПН Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (811) ***Тест:*** 6.Математика 7.Общотехническа подготовка ***Изпит:*** 8.Обща езикова култура 9.Химия, ***или ×3,5:*** 1. Общ конкурсен изпит по математика 2. ДЗИ по математика 3. ДЗИ по химия	+ Математика	+ Химия	
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ (*Формиране на състезателен бал = удвоената основна оценка плюс две допълнителни оценки*)								

<table>
<tr><td>Помощник - фармацевт</td><td>„помощник фармацевт“</td><td>„проф. бакалавър“</td><td>Редовна</td><td>3 г.</td><td>Най-високата от следните ×2:
ДЗИ:
1.Биология
Тест:
2.Биология
Изпит:
3.Биология</td><td>+ Биология</td><td>+ Химия</td><td></td></tr>
<tr><td>Рехабилитатор</td><td>„рехабилитатор”</td><td rowspan="4">„проф. бакалавър“</td><td rowspan="4">Редовна</td><td rowspan="4">3 г.</td><td rowspan="2"><u>ВАРИАНТ 1</u>

Най-високата от следните ×2:
ДЗИ:
1.Биология
Тест:
2.Биология
Изпит:
3.Биология</td><td rowspan="2">+ Биология и здравно образование</td><td rowspan="2">+ ДЗИ Български език и литература</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Медицински лаборант</td><td>„медицински лаборант“</td></tr>
<tr><td>Медицински козметик</td><td>„медицински козметик“</td><td rowspan="2"><u>ВАРИАНТ 2</u>

1.Биология и здравно образование от Удостоверение за завършен първи гимназиален етап (или от дипломите при кандидат-студенти завършили преди 2022)</td><td rowspan="2">+ДЗИ БЕЛ</td><td rowspan="2">+ Български език и литература</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Медицински оптик</td><td>„медицински оптик“</td></tr>
</table>

Забележка 1: Когато основната балообразуваща оценка е от конкурсен изпит и в дипломата за средно образование са вписани две оценки по балообразуващ учебен предмет, като едната от тях е от държавен зрелостен изпит от и след 2008 г., а другата – от раздел „Задължителна подготовка”, за допълнителна балообразуваща оценка (член 21) се взема оценката от държавния зрелостен изпит.

Забележка 2: При образуването на състезателния бал на кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от държавен зрелостен изпит по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

Забележка 3: Кандидатите, положили успешно общ конкурсен изпит по математика или с оценка в дипломата за средно образование от ДЗИ по математика, ДЗИ по физика и астрономия, ДЗИ по химия съгласно таблицата по-горе – Приложение 1, участват в кандидатстуденския конкурс за местата, субсидирани от държавата по специалности, включени в ПМС 64 от 25.03.2016 г. с приоритет в рамките на броя места, отпуснати с РМС – „под условие“* за 2026/2027 учебна година, при спазване на поредността на желанията на кандидата.

Приложение № 2

ПОДАВАНЕ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ
ЗА <u>ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ</u> В ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

№	*Специалност*	*Срок за подаване на документите*	*Място за подаване на документите*
1	Зооинженерство	от 02.03.26 г. до 21.04.26 г.	онлайн тел: 042/699 208 тел.: 042/673 021 0889559989 0888333091 Бюрата на ЦКПИ Виж Приложение № 4
2	ЕООС		
3	Агрономство		
4	Агрономство (етеричномаслени култури)		
5	Аграрно инженерство		
6	Рибовъдство и аквакултура		
7	Ветеринарна медицина		
8	Аграрна икономика и търговия		
9	Регионална икономика и управление		
10	Бизнес икономика		
11	Местни финанси		
12	Информационни технологии в икономиката и управлението		
13	Софтуерно инженерство		
14	Информационни технологии		
15	Киберсигурност и електронно управление		
16	Социална педагогика		
17	ПНУП		
18	НУПЧЕ		
19	Специална педагогика		
20	Предучилищна педагогика		
21	Педагогика на обучението по информационни технологии		
22	Педагогика на обучението по изобраз. изкуство и графичен дизайн		
23	Педагогика на обучението по физическо възпитание		
24	Медицина		
25	Лекарски асистент		
26	Кинезитерапия		
27	Медицинска сестра		
28	Акушерка		
29	Рехабилитатор		

30	Медицински лаборант	от 02.03.26 г. до 21.04.26 г.	онлайн тел: 042/699 208 тел.: 042/673 021 0889559989 0888333091 Бюрата на ЦКПИ Виж Приложение № 4
31	Помощник фармацевт		
32	Медицински козметик		
33	Медицински оптик		
34	Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия		
35	Автотранспортна и земеделска техника		
36	Автоматика и компютърни системи		
37	Електротехника		
38	Компютърни системи и комуникация		
39	Топло- и газоснабдяване		
40	Индустриално инженерство		
41	Технология на храните		

ВАЖНО! *Приемът на кандидатстудентски документи се преустановява три дни преди всеки изпит.*

Положилите успешно предварителния изпит/тест, подават ***документи за участие в класирането*** *на Тракийски университет от 01.06.2026 г. до 19.06.2026 г. онлайн, в приемните пунктове на университета в Стара Загора, Ямбол и Хасково или в бюрата на ЦКПИ (по желание на кандидат-студента).*

Приложение № 2А

ПОДАВАНЕ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ
ЗА <u>РЕДОВНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ</u> И ЗА <u>КЛАСИРАНЕ</u> В ТрУ

№	*Специалност*	*Срок за подаване на документите*	*Място за подаване на документите*
1	Зооинженерство	**от 01 до 19 юни 2026 г. (вкл. събота)**	гр. Стара Загора онлайн и в ТрУ - Ректорат, Студентски град, тел: 042/699 208 тел.: 042/673 021 0889559989 0888333091 Ямбол, ул. Граф Игнатиев 38 Факултет „Техника и технологии” тел.: 046/669149 046/669182 0882000895 0887337797 Филиал - Хасково, бул. „Съединение” 48, ет. 2 тел.: 038/664 375 Бюрата на ЦКПИ Виж Приложение № 4
2	ЕООС		
3	Агрономство		
4	Агрономство (етеричномаслени култури)		
5	Рибовъдство и аквакултура		
6	Аграрно инженерство		
7	Аграрна икономика и търговия		
8	Ветеринарна медицина		
9	Регионална икономика и управление		
10	Бизнес икономика		
11	Местни финанси		
12	Информационни технологии в икономиката и управлението		
13	Софтуерно инженерство		
14	Информационни технологии		
15	Киберсигурност и електронно управление		
16	Социална педагогика		
17	ПНУП		
18	НУПЧЕ		
19	Специална педагогика		
20	Предучилищна педагогика		
21	Педагогика на обучението по информационни технологии		
22	Педагогика на обучението по изобраз. изкуство и графичен дизайн		
23	Педагогика на обучението по физическо възпитание		
24	Медицина		
25	Лекарски асистент		
26	Кинезитерапия		
27	Медицинска сестра		

28	Акушерка		
29	Рехабилитатор		
30	Медицински лаборант		
31	Помощник – фармацевт		
32	Медицински козметик		
33	Медицински оптик		
34	Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия		
35	Автотранспортна и земеделска техника		
36	Автоматика и компютърни системи		
37	Електротехника		
38	Компютърни системи и комуникации		
39	Топло- и газоснабдяване		
40	Индустриално инженерство		
41	Технология на храните		

ЕООС - „Екология и опазване на околната среда”
ПНУП - „Предучилищна и начална училищна педагогика”
НУПЧЕ - „Начална училищна педагогика с чужд език”

Приложение № 3

ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ ПРЕЗ 2026 г.

Изпит/тест	*Дата/час*	*Място на провеждане*	*Специалности, за които може да се кандидатства*
Биология – изпит	25 април Начало 8,00 часа	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	„Медицина", „Ветеринарна медицина", „Лекарски асистент", „Кинезитерапия", „Медицинска сестра", „Акушерка", „Рехабилитатор", „Медицински лаборант", „Помощник-фармацевт", „Медицински козметик", „Медицински оптик", „Зооинженерство", „Агрономство", „Агрономство (етеричномаслени култури)", „ЕООС", „Рибовъдство и аквакултура", „Аграрно инженерство"
Химия – изпит	25 април Начало 14.00 часа	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	„Медицина", „ЕООС", „Технология на храните"
Биология – тест	21 март 4 април	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	„Зооинженерство", „Агрономство", „Агрономство (етеричномаслени култури)", „ЕООС", „Рибовъдство и аквакултура", „Аграрно инженерство", „Лекарски асистент", „Кинезитерапия ", „Медицинска сестра", „Акушерка", „Рехабилитатор", „Медицински лаборант", „Помощник-фармацевт", „Медицински козметик", „Медицински оптик".
Обща езикова култура – изпит	21 март 4 април	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	„Социална педагогика", „ПНУП", „НУПЧЕ", „Специална педагогика", „Предучилищна педагогика", „Педагогика на обучението по информационни технологии", „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн", „Педагогика на обучението по физическо възпитание" „Аграрна икономика и търговия", „Регионална икономика и управление", „Бизнес икономика", „Местни финанси", „Информационни технологии в икономиката и управлението", „Зооинженерство", „ЕООС", „Агрономство", „Агрономство (Етерично-маслени култури)", „Рибовъдство и аквакултура", „Аграрно инженерство", „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия", „Автотранспортна и земеделска техника", „Автоматика и компютърни системи", „Електротехника", „Компютърни системи и комуникации", „Топло- и газоснабдяване", „Индустриално инженерство", „Технология на храните".
География – тест	21 март 4 април	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	„Аграрна икономика и търговия", „Регионална икономика и управление", „Бизнес икономика", „Местни финанси", „Информационни технологии в икономиката и управлението"
Математика – тест	21 март 4 април	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	„ЕООС", „Аграрно инженерство", „Педагогика на обучението по информационни технологии", „Аграрна икономика и търговия", „Регионална икономика и управление", „Бизнес икономика", „Местни финанси", „Информационни технологии в икономиката и управлението", „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия", „Автотранспортна и земеделска техника", „Автоматика и компютърни системи", „Електротехника", „Компютърни системи и комуникации", „Топло- и газоснабдяване",„Индустриално инженерство", „Технология на храните", „Информационни технологии", „Софтуерно инженерство", „Киберсигурност и електронно управление".
Общотехническа подготовка – тест	21 март 4 април	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	„Аграрно инженерство", „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия", „Автотранспортна и земеделска техника", „Автоматика и компютърни системи", „Електротехника", „Компютърни системи и комуникации", „Топло- и газоснабдяване", „Индустриално инженерство" , „Технология на храните".

Приложение № 3А

ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА <u>РЕДОВНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ</u> ПРЕЗ 2026 Г.

Дата	***Място за провеждане***	***Изпит/тест за специалност:***	
22 юни	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	ИЗПИТ ПО БИОЛОГИЯ	„Медицина”, „Ветеринарна медицина”, „Лекарски асистент”, „Кинезитерапия”, „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Рехабилитатор”, „Медицински лаборант”, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“, „Медицински оптик“, „Зооинженерство”, „Агрономство”, „Агрономство (етеричномаслени култури)”, „ЕООС”, „Рибовъдство и аквакултура”, „Аграрно инженерство”.
23 юни	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	ИЗПИТ ПО ХИМИЯ	„Медицина”, „ЕООС”, „Технология на храните”.
24 юни	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	ИЗПИТ ПО ОБЩА ЕЗИКОВА КУЛТУРА	„Социална педагогика”, „ПНУП”, „НУПЧЕ”, „Специална педагогика”, „Предучилищна педагогика“, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн“, „Педагогика на обучението по физическо възпитание“ , „Аграрна икономика и търговия”, „Регионална икономика и управление”, „Бизнес икономика”, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „Зооинженерство”, „Агрономство”, „Агрономство (етеричномаслени култури)”, „ЕООС”, „Рибовъдство и аквакултура”, „Аграрно инженерство”, „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия”, „Автотранспортна и земеделска техника”, „Автоматика и компютърни системи”, „Електротехника”, „Компютърни системи и комуникации“, ”Топло- и газоснабдяване”, „Индустриално инженерство”, „Технология на храните”.
25 юни	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	ТЕСТ ПО БИОЛОГИЯ	„Зооинженерство”, „Агрономство”, „Агрономство (етеричномаслени култури)”, „ЕООС”, „Рибовъдство и аквакултура”, „Аграрно инженерство”, „Лекарски асистент”, „Кинезитерапия“, „Медицинска сестра”, „Акушерка”,„Рехабилитатор”, „Медицински лаборант”, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“, „Медицински оптик“.
25 юни	Присъствено в Стара Загора – Ректорат	ТЕСТ ПО ГЕОГРАФИЯ	„Бизнес икономика”, „Аграрна икономика и търговия”, „Регионална икономика и управление”, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“.
25 юни	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	ТЕСТ ПО МАТЕМАТИКА	„ЕООС”, „Аграрно инженерство”, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Аграрна икономика и търговия”, „Регионална икономика и управление”, „Бизнес икономика”, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия”, „Автотранспортна и земеделска техника”, „Автоматика и компютърни системи”, „Електротехника”, „Компютърни системи и комуникации”, „Топло- и газоснабдяване”,„Индустриално инженерство”, „Технология на храните”, „Информационни технологии“, „Софтуерно инженерство“,“Киберсигурност“
		ТЕСТ ПО ОБЩО-ТЕХНИЧЕСКА ПОДГОТОВКА	„Аграрно инженерство”, „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия”, „Автотранспортна и земеделска техника”, „Автоматика и компютърни системи”, „Електротехника”, „Компютърни системи и комуникации“, „Топло- и газоснабдяване”, „Индустриално инженерство” , „Технология на храните”.
26 юни	Присъствено – в Стара Загора – Ректорат или във ФТТ - гр. Ямбол	ОБЩ КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА	„Аграрно инженерство”, „Аграрна икономика и търговия”, „Регионална икономика и управление”, „Бизнес икономика”, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия”, „Автотранспортна и земеделска техника”, „Автоматика и компютърни системи”, „Електротехника”, „Компютърни системи и комуникации”, „Топло- и газоснабдяване”,„Индустриално инженерство”, „Технология на храните”

Приложение № 4

БЮРА НА ЦЕНТЪРА ЗА КАНДИДАТСТУДЕНТСКА ПОДГОТОВКА И ИНФОРМАЦИЯ (ЦКПИ)
ЗА ПРИЕМ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ

www.ckpibg.com,
Национален телефон на ЦКПИ за информация ✆ 0879 120 471

Бургас	*бул. "Гладстон" 47, / Младежки културен център /, тел. 0888 / 759 750 и 0896 / 400 670*
Варна	*ул. Христо Ботев № 1, /ЦИО „Вектор"/ , тел. 052 / 612 266*
Враца	*бул."Демокрация" № 6, тел. 0886 / 981 155*
Габрово	*ул. "Хаджи Димитър" № 4, Технически университет - Ректорат, тел. 0889 / 510557*
Добрич	*ул. България 1, /Централна кооперативна банка/, офис 304, тел. 058 / 580 623, 0899 / 298 593*
Казанлък	*ул. „Трапезица" № 6 /Литературно-художествен музей/, тел. 0898 / 309 636*
Кърджали	*СОУ "Отец Паисий", тел: 0886 / 676 146*
Пазарджик	*ул. "Ген. Гурко" 2, ет. 2., офис 1, "РАДИО СОТ", /бившата Хебърстрой/, тел. 0899 / 672 674 и 0898 / 831 917*
Перник	*площад Кракра, Общински младежки дом, тел. 0898 / 344 258*
Пловдив	*ул. „Цанко Дюстабанов" № 25, /сградата на Технически университет – филиал Пловдив /, тел. 0888 / 645 158*
Разград	*бул." Бели Лом" 56 вх.3, ет. 1, Учебен център "Инфинити", / срещу магазин БИЛА/, тел. 0894 / 370 069*
Силистра	*бул."Македония" № 131, тел. 0889 / 909 141*
Сливен	*бул."Братя Миладинови" № 18, / в сградата на Регионално управление на образованието/, тел. 0879 / 384 769*
София	*бул. Кл. Охридски" № 2, Център за следдипломна квалификация към УНСС, кабинет 405, тел. тел. 0899 / 808 816 и 0887 / 060 375*
Стара Загора	*ул. "Армейска" 9, в сградата на Департамента за информация и повишаване квалификация на учители тел. 042 / 646 107 и тел. 0888 / 691 483*
Хасково	*ул. „Сан Стефано" № 3 /Дом на техниката, ет. 3, офис 312/ , тел. 0887 / 035 598*
Шумен	*ул. Адам Мицкевич № 1, /в двора на НАП, срещу Младежкия дом/, тел. 0887 / 225 112 и 054 / 800 505*
Ямбол	*ул. Цар Иван Шишман № 11 Б, ет. 1, тел. 0886 / 853 731 и 0888 / 973 979*

Приложение № 5

Адреси за записване на новоприети студенти

Факултет/Филиал/Колеж	Адрес	Телефон/факс
Аграрен факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, стая 408	тел.: 042/ 699 304 тел./факс: 042/ 670 942
Ветеринарномедицински факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 5, стая 583	тел.: 042/ 699 500; 699 504 тел./факс: 042/ 670 624
Медицински факултет	Гр. Стара Загора, ул. „Армейска" 11, ет. 1, стая 3 и 4	тел.: 042/ 664 209; 664 333 тел./факс: 042/ 600 705
Педагогически факултет	Гр. Стара Загора, ул. „Армейска" 9, ет. 2, стая 210	тел.: 042/ 613 762; 613 763 тел./факс: 042/ 630 610
Стопански факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 1, Деканат	тел.: 042/ 699 400, 699 405 факс: 042/ 633 226
Факултет „Дигитални и зелени технологии"	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 2, Деканат	тел.: 0882 679766
Факултет „Техника и технологии" – Ямбол	Гр. Ямбол, ул. „Граф Игнатиев" 38, ет. 2	тел.: 046/ 66 91 49, 0882000895 046/ 66 91 82, 0887337797
Медицински колеж	Гр. Стара Загора , ул. „Армейска" 9, ет. 3, Учебен отдел	тел.: 042/ 601 721 тел./факс: 042/ 600 755
Филиал – Хасково	Гр. Хасково, бул. „Съединение" 48, ет. 2	тел./факс: 038/ 664 375

Приложение № 6

ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО БИОЛОГИЯ

за специалностите съгласно Приложение № 1

Модул 1. АНАТОМИЯ И ФИЗИОЛОГИЯ НА ЧОВЕКА

1. Равнища на организация в човешкия организъм.Тъкани в човешкия организъм.
2. Храносмилателна система. Хранене. Храносмилане.
3. Дихателна система. Дишане.
4. Отделителна система. Отделяне.
5. Сърдечносъдова система. Сърце и кръвоносни съдове. Сърдечна дейност. Кръвообращение.
6. Кръв. Имунитет.
7. Опорно-двигателна система. Гръбначен стълб, гръден кош и крайници. Мускули. Движение и опора на тялото.
8. Полова система. Мъжка и женска полова система. Оплождане. Размножаване, растеж и развитие на човека.
9. Нервна система. Гръбначен мозък. Главен мозък. Краен мозък. Вегетативна нервна система. Сетивни органи. Рефлекси и рефлексна дъга.
10. Ендокринна система. Хипофиза, щитовидна жлеза, околощитовидни жлези. Задстомашна жлеза, надбъбречни жлези, полови жлези.
11. Кожа.

Модул 2. КЛЕТКА

1. Химичен състав на клетката. Неорганични молекули и йони. Органични съединения. Макромолекулуи - въглехидрати, липиди, белтъци, нуклеинови киселини.
2. Надмолекулни комплекси. Вируси, вирусни заболявания.
3. Ензими. Механизъм на действие и регулация на ензимната активност.
4. Клетката – елементарна единица на живата материя. Прокариотна клетка.
5. Еукариотна клетка. Клетъчни органели - устройство, функция.
6. Обменни процеси на границата „клетка-среда“ и „клетка-клетка“. Мембранен транспорт. Механизми на провеждане на нервен импулс и мускулно съкращение.
7. Метаболизъм - анаболитни и катаболитни процеси. Биологично окисление и окислително фосфорилиране.
8. Генетични процеси – репликация, транскрипция , „зреене“ на РНК, транслация, генетичен код.
9. Клетъчен жизнен цикъл и клетъчна диференциация. Типове клетъчно делене. Клетъчна смърт.

Модул 3: ОСНОВИ НА ГЕНЕТИКАТА. ОРГАНИЗЪМ И БИОСФЕРА

1. Наследственост . Закони на Мендел. Видове кръстосвания. Алелни и неалелни взаимодействия. Генетика на пола. Скачени гени. Кросинговър.
2. Изменчивост. Модификационна (фенотипна) изменчивост. Генотипна изменчивост. Мутации.
3. Генетика на човека. Наследствени болести при човека.
4. Размножаване, растеж и развитие при животните и човека . Гаметогенеза, оплождане и индивидуално развитие на човека.
5. Екология - популация, биоценоза, екосистема, кръговрат на веществата, поток на енергията, биосфера.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА /одобрени от МОН учебници/

8 КЛАС

1. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Владимир Овчаров, Огнян Димитров, Камелия Йотовска, Мариана Христова, Таня Димитрова, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Мария Шишиньова, Любомир Спасов, Петър Йотовски, Ирина Враджалиева, Офелия Русенова, Лиляна Банчева, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
3. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Наташа Цанова, Снежана Томова, Петър Райчев, Надежда Райчева, Иса Хаджиали, СД „Педагог 6" – Делев, Луизова и с-ие.
4. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Василий Ишев, Мима Николова, Маргарита Панайотова, Ирина Михова-Нанкова, „Просвета АзБуки" ЕООД.
5. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Румен Бостанджиев, Ценка Часовникарова, Емилия Илова-Калапиш, Ренета Петкова, „Просвета – София" АД.

9 КЛАС

1. Биология и здравно образование за 9. клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (печатно издание с електронен вариант) Владимир Овчаров, Огнян Димитров, Камелия Йотовска, Мариана Христова, Таня Димитрова, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Биология и здравно образование за 9. клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (печатно издание с електронен вариант) Мария Шишиньова, Мариела Константинова Оджакова, Анели Неделчева, Ася Асенова, Ирина Враджалиева, Лиляна Банчева, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
3. Биология и здравно образование за 9. клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (печатно издание с

електронен вариант) Наташа Цанова, Снежана Томова, СД „Педагог 6" – Делев, Луизова и с-ие.

4. Биология и здравно образование за 9. клас и втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (печатно издание с електронен вариант) Василий Ишев, Маргарита Панайотова, Ирина Михова-Нанкова, „Просвета АзБуки" ЕООД.
5. Биология и здравно образование за 9. клас и втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (печатно издание с електронен вариант) Майя Маркова, Донка Николова, Ренета Петкова, „Просвета – София" АД.

10 КЛАС

1. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Владимир Овчаров, Камелия Йотовска, Мариана Христова, Таня Димитрова, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Мария Шишиньова, Анели Неделчева, Ася Асенова, Ирина Враджалиева, Лиляна Банчева, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
3. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Наташа Цанова, Снежана Томова, СД „Педагог 6" – Делев, Луизова и с-ие.
4. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Василий Ишев, Златка Ваклева, Лилия Боева, „Просвета АзБуки" ЕООД.
5. Биология и здравно образование (печатно издание с електронен вариант) Ценка Часовникарова, Даниела Симеоновска, Мира Славова, Ренета Петкова, Просвета – София" АД.

11 клас Профилирана подготовка

1. Биология и здравно образование за XI клас Модул 1 ,,Клетката – елементарна биологична система" (печатно издание) Владимир Овчаров, Камелия Йотовска, Мариана Христова, ,,КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Биология и здравно образование за XI клас Модул 1 ,,Клетката – елементарна биологична система" (печатно издание с електронен вариант) Наташа Цанова, Снежана Томова, СД ,,Педагог 6" – Делев, Луизова и сие.
3. Биология и здравно образование за XI клас Модул 2 „Многоклетъчна организация на биологичните системи" (печатно издание в две части) Владимир Овчаров, Камелия Йотовска, Мариана Христова ,,КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
4. Биология и здравно образование за XI клас Модул 2 „Многоклетъчна организация на биологичните системи" (печатно издание в две части с

електронен вариант) Христо Гагов и съавтор. СД „Педагог 6"– Делев, Луизова и с-ие.

12 клас Профилирана подготовка

1. Биология и здравно образование Модул 3 „Биосфера – структура и процеси" (печатно издание) Валентин Богоев, Гергана Георгиева ,,КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Биология и здравно образование Модул 3 „Биосфера – структура и процеси" (печатно издание с електронен вариант) Калина Пачеджиева, Иса Хаджиали, СД ,,Педагог 6" – Делев, Луизова и сие.
3. Биология и здравно образование Модул 4 „Еволюция на биологичните системи" (печатно издание) Христо Гагов, Надежда Райчева, Албена Йочкова, Незабравка Пенкова, ,,КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
4. Биология и здравно образование Модул 4 „Еволюция на биологичните системи" (печатно издание с електронен вариант) Наташа Цанова, Снежана Томова, СД ,,Педагог 6" – Делев, Луизова и сие.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Всички други одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение в 8, 9, 10, 11, 12 клас (задължителна и профилирана подготовка) са допустими.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският изпит по биология е писмен и се провежда присъствено в продължение на два часа и 30 минути.

Изпитът включва **90 тестови въпроси** и задачи от материала, включен в обучението на учениците по „Биология и здравно образование" в първо гимназиално ниво в 8, 9 и 10 клас, както от материала, включен в обучението на учениците по „Биология и здравно образование" в 11 и 12 клас от втори гимназиален етап в рамките на профилиращия предмет по биология и здравно образование.

Тестовите въпроси и задачи са от два основни типа: затворени и отворени.

- **Затворени** тестови въпроси от 2 различни типа: 1) с един верен отговор от общо 5 възможни и 2) тестови задачи с един верен отговор, състоящ се от комбинация от 2 верни твърдения/понятия.
- **Отворените** въпроси са от 3 различни типа: 1) Попълване на пропуснатите термини/понятия в текст; 2) Кратък отговор с разсъждание по поставен въпрос; 3) Генетична задача.

Въпросите за изпита са подготвени по учебния материал по трите модула, и включват съответните типови задачи.

Скала за оценяване:

Модул 1 и Модул 2				
Брой точки	30-34 т.	35-43 т.	44-52 т.	53-59 т.
Оценка	Среден (3)	Добър (4)	Мн. Добър (5)	Отличен (6)

Модул 3				
Брой точки	30-35 т.	36-44 т.	45-53 т.	54-60 т.
Оценка	Среден (3)	Добър (4)	Мн. Добър (5)	Отличен (6)

Окончателната оценка от изпита се формира като средно аритметична от трите оценки, получени за всеки модул.

Включеният материал във въпросите е съобразен с учебното съдържание на всички одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение за първи гимназиален курс на обучение в 8, 9 и 10 клас /задължителна подготовка/ и за профилираната подготовка за 11 и 12 клас.

Примерни въпроси:

Затворени тестови въпроси

Тип 1 - с един верен отговор от общо 5 възможни

1. Към основните формени елементи на кръвта спадат:
   a) кръвен серум, тромбоцити, кръвна плазма
   b) еритроцити, левкоцити, тромбоцити
   c) еритроцити, левкоцити, дендритни клетки
   d) кръвен серум и кръвна плазма
   e) кръвна плазма, еритроцити, левкоцити, тромбоцити

Отговор B

2. Придбитият имунитет се осъществява с участието на:
   a) системата на комплемента
   b) фагоцитоза
   c) Т- и В - лимфоцити
   d) възпаление
   e) механичните бариери

Отговор C

3. Ендоцитоза е:
   a) Транспорт от клетката към околната среда
   b) Транспорт на нискомолекулни вещества
   c) Вид пасивен транспорт
   d) Транспорт на вещества от среда с по-висока към по-ниска концентрация
   e) Транспорт от околната среда към клетката

Отговор E

4. Пример за наследствена болест при човек с промяна броя на хромозомите (геномна мутация) е:

a) синдром на Клайнфелтър
b) хемофилия
c) синдром „Котешко мяукане“
d) далтонизъм
e) албинизъм

Отговор А

Тип 2 - тестови задачи с един верен отговор, състоящ се от комбинация от 2 верни твърдения/понятия

1. Колко аминни и колко карбаксилови групи има в пентапептида, изграден от глицин, лизин, серин, глутаминова киселина, валин?

1. пет амини групи
2. една аминна група
3. две аминни групи
4. пет карбоксилови групи
5. две карбоксилови групи

Възможни отговори:

a) 1+4
b) 2+4
c) 3+5
d) 3+4
e) 2+5

Отговор С

2. При какъв тип взаимодействие алелите на един ген потискат изявата на друг ген?

1. Неалелно взаимодействие
2. Алелно взаимодайствие
3. Комплементарно взаимодайствие
4. Епистатично взаимодействие
5. Полимерно взаимодействие

Възможни отговори:

a) 1+3
b) 1+4
c) 2+3
d) 3+4
e) 2+5

Отговор В

3. Кои от изброените ендокринни жлези са свързани с междинния мозък?

1) Панкреас
2) Хипофиза
3) Епифиза
4) Щитовидна
5) Околощитовидна

Отговори:

a) 1+2
b) 2+3
c) 3+4
d) 3+5
e) 1+5

Отговор B

4. Какъв е резултатът от второто делене на мейозата?

1) две генетично идентични клетки

2) две клетки с диплоиден хромозомен набор

3) четири клетки с хаплоиден хромозомен набор

4) клетки с удвоено количество ДНК

5) клетки съдържащи по една молекула ДНК от всяка хромозомна двойка

Отговори:

a) 1+5
b) 4+2
c) 3+4
d) 3+5
e) 2+1

Отговор D

Отворени въпроси

Тип 1- Попълване на пропуснатите термини/понятия в текст;

1. Попълнете пропуснатите термини/понятия в следващия текст

В зависимост от количеството на засегнатия генетичен материал, мутациите се делят на няколко вида. Измененията, свързани с промяна в структурата на хромозомите се бележат като 1) …… Когато е променена нуклеотидната последователност в конкретен 2)..... мутацията се бележи като 3)…….. В случаите, в които се наблюдава промяна в 4).....на хромозомите, без да е променена структурата им, мутациите се означават като 5) …… Когато броят на хромозомите е увеличен с два или повече хаплоидни хромозомни набора, произхождащи от два различни вида, състоянието се означава като 6) ……

2. Попълнете пропуснатите термини/понятия в следващия текст: Под полето въведете подходящите термини означени със съответната номерация

Двупосочният транспорт на веществата през 1) ..... на клетките, се осъществява по два основни начина в зависимост от необходимостта от изразходване на енергия, получена от 2).....: пасивен транспорт (3..... на енергия) и 4) ..... транспорт (5.....на енергия). Пасивният транспорт се осъществява чрез процесите 6)..... и 7)..... При пасивен транспорт веществата (без водата) се пренасят по концентрационен 8)..... т.е. от страна с 9) ..... концентрация, към страна с 10)..... концентрация.

Когато този транспорт се осъществява от специализиране трансмембранни 11)..... , процесът се нарича 12).....

Тип 2 - Кратък отговор с разсъждане по поставен въпрос

1. Дефинирайте термините ген и алел и обяснете какви са приликите и разликите между тях.
2. Какво представляват липопротеидните надмолекулни комплекси? Дайте примери и обяснете техните структура и функции?
3. Какво е устройството и структурата на сърцето при човек и как се осигурява еднопосочното движениео на кръвта в него?

Тип 3 - Генетична задача

1. Дайте отговор на зададената задача като въведете подходящи означения и символи и обясните решението:

При говедата доминантния алел **A** за червено оцветяване доминира непълно над рецесивния а за бяло оцветяване на козината. Хетерозиготните животни са пъстри. Къдравият косъм е рецесивен белег **b** , а правият- доминантен **B** :
Какви фенотипове се очакват в поколението при кръстосване на червен къдрав бик с бяла крава с права козина ?

ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО ХИМИЯ

за специалностите съгласно Приложение № 1

Неорганична химия:
1. Строеж на атома. Атомно ядро, изотопи. Основни характеристики на електрона, състояние на електрона в електронната обвивка, атомна орбитала, електронен облак, квантови числа. Групиране на атомните орбитали, основни правила при запълване на атомните орбитали с електрони. Електронни конфигурации на атомите, електронни формули, енергетични диаграми - примери. Основно и възбудено състояние на атома. Атомни свойства: атомен и йонен радиус, йонизационна енергия, електронно сродство, електроотрицателност.
2. Химична връзка. Причини за свързване на атомите. Същност на ковалентната връзка. Видове връзки: неполярна и полярна ковалентна връзка; σ-и π-връзки; локализирана и делокализирана връзка; донорно-акцепторна връзка; водородна връзка. Особености на ковалентната връзка - кратност, полярност, поляризуемост, здравина (енергия), дължина, насоченост на ковалентната връзка. Хибридизация с участието на s-и p-атомни орбитали. Видове молекули, междумолекулни сили и агрегатно състояние. Йонна връзка и йонни съединения. Валентност и степен на окисление.
3. Химични елементи. Прости вещества - химичен състав, строеж, агрегатно състояние, физични и химични свойства.

4. Водородни съединения (хидриди) -химичен състав, определение, наименования, класификация, степен на окисление на елемента водород, строеж, физични и химични свойства.
5. Оксиди. Химичен състав, строеж. Класификация. Свойства.
6. Хидроксиди. Определение, класификация. Химичен състав и строеж. Свойства. Получаване.
7. Оксокиселини. Определение за оксокиселини (киселинни хидроксиди). Химичен състав и строеж. Свойства.
8. Соли. Определение, получаване, химичен състав на солите (класификация). Строеж. Физични свойства. Електролитна дисоциация на соли. Химични свойства.
9.Окислително-редукционни процеси. Характеристика на окислително-редукционните процеси. Окисление и редукция, окислител и редуктор. Окислителни и редукционни свойства на химичните елементи. Ред на относителната активност на металите. Изравняване на окислителноредукционни уравнения.
10. Скорост на химичните реакции. Химична кинетика. Дефиниция за скорост на химичните реакции и начини за нейното изразяване. Зависимост на скоростта от концентрацията. Закон за действие на масите. Механизъм на химичните реакции. Зависимост на скоростта на химичните реакции от температурата; активираща енергия, енергетични диаграми.
11. Катализа. Същност, основни понятия, хомогенна и хетерогенна катализа. Особености на катализаторите и на тяхното действие. Механизъм на каталитичното действие.
12. Химично равновесие. Обратимост на химичните реакции. Същност и особености на химичното равновесие. Равновесна константа. Влияние на концентрацията, общото налягане и температурата върху химичното равновесие. Принцип на подвижното равновесие.
13. Разтвори. Дисперсни системи - определение, основни понятия, класификация. Характеристика на истинските разтвори. Същност на разтварянето. Разтворимост, фактори, от които зависи разтворимостта. Свойства на разтворите: парно налягане, изменение на температурата на кипене и на замръзване на разтворите, дифузия, осмоза и осмотично налягане.
14. Теория на електролитната дисоциация. Електролити и неелектролити. Електролитна дисоциация - същност. Механизъм на електролитната дисоциация при вещества с йонен строеж и с полярни молекули. Степен на електролитната дисоциация. Видове електролити в зависимост от степента на електролитна дисоциация. Фактори, от които зависи степента на електролитна дисоциация. Силни електролити. Слаби електролити. Киселини, основи и соли от гледище на теорията на електролитната дисоциация (ТЕД). Киселини и основи - теория на Брьонстед и Лоури. Дисоциация на водата. Водороден показател. Йоннобменни реакции. Неутрализация. Хидролиза на соли.

Органична химия:

15. Въглеводороди - алкани. Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.
16. Въглеводорди - алкени. Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

17. Въглеводроди - алкини. Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.
18. Въглеводороди - арени. Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на бензен и толуен. Получаване на арени.
19. Халогенопроизводни на въглеводородите. Определение. Класификация. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.
20. Хидроксилни производни на въглеводородите. Определение. Класификация. Хомоложен ред на алканоли. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на наситени едновалентни и многовалентни алкохоли и феноли. Получаване.
21. Амини. Определение. Класификация. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.
22. Карбонилни производни на въглеводородите. Определение. Класификация. Хомоложни редове. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на наситени моноалдехиди и монокетони. Получаване.
23. Карбоксилни киселини. Определение. Класификация. Хомоложен ред на мастните наситени монокарбоксилни киселини. Наименования. Изомерия. Строеж на мастни и ароматни карбоксилни киселини. Физични и химични свойства. Получаване. Производни на карбоксилните киселини.
24. Мазнини. Определение. Състав и строеж. Физични и химични свойства на мазнините.
25. Аминокарбоксилни киселини. Определение. Видове. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване и значение на αаминокиселините.
26. Въглехидрати. Обща класификация. Монозахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на глюкоза и фруктоза.
27. Дизахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на захароза.
28. Полизахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на нишесте и целулоза.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Програмата за кандидатстудентския изпит по химия за специалност „Медицина“ е съставена въз основа на учебните програми по *Химия и опазване на околната среда* за общообразователна и профилираща подготовка от 8-ми до 12-ти клас включително, като са взети предвид основните тематични единици, упражнения и логически задачи.

Конкурсният изпит по химия е с продължителност 3 ч.

Изпитът включва:

- **Затворени тестови въпроси** общо ***20*** (*10 въпроса по неорганична химия и 10 въпроса органична химия*), като трябва да се избере един верен отговор от общо дадените варианти.
- **Две задачи: 1 задача по неорганична химия и 1 задача по органична химия**
- **Два въпроса:** 1 от неорганична химия и 1 от органична; въпросите са от конспекта представляват **част от въпрос**, развиват се писмено, като подробно

се изписват строеж (ако се изисква), всички реакции (ако се изисква), и свойства (ако се изисква).

За получаване на максимален брой точки при въпросите и задачите, отговорите трябва да са коректни, конкретни, достатъчно изчерпателни и да отговарят на зададените стъпки. Излагането на факти, свойства и т.н. извън дадената формулировка на въпроса не се оценява и не компенсира пропуските и грешките.

Скала за оценяване:

Брой точки	30 т.	60 т.	90 т.	120 т.
Оценка	Среден (3,00)	Добър (4,00)	Мн. добър (5,00)	Отличен (6,00)

Максималният брой точки е 120 т., като точките се формират от:
Затворени тестови въпроси 40 т.,
Задачи 40 т.
Части от въпросите от конспекта 40 т.
Кандидатстудентите могат да използват при подготовката си учебници, учебни помагала и сборници по химия и опазване на околната среда, както издадени в периода от 2008-2016 година, така и в периода от 2017-2024 година, утвърдени със заповед на Министерството на образованието и науката за предучилищно и училищно образование.
Кандидатстудентите могат да използват при подготовката си учебници и учебни помагала по химия и опазване на околната среда, издадени в периода от 2008-2016 година:
1. Сборник с примерни тестове и задачи по химия за кандидат-студенти по медицина, Г. Николова и колектив, издание 2023 г. на Тракийски университет – гр. Стара Загора.
2. Химия за 8. клас, Л. Боянова и др., издание 2003 г. и следващи издания, изд. „Просвета".

Учебници за 9-ти и 10-ти клас на следните издателства:

- *Издателство „Булвест 2000":*

3. Химия и опазване на околната среда – 9. клас, Задължителна подготовка, М. Кирилов и др., издание 2003 г. и следващи издания.
4. Химия и опазване на околната среда – 9. клас, Профилирана подготовка, М. Кирилов и др., издание 2003 г. и следващи издания.
5. Химия и опазване на околната среда – 10. клас, Задължителна подготовка, Г. Нейков и др., издание 2003 г. и следващи издания.
6. Химия и опазване на околната среда – 10. клас, Профилирана подготовка, Г. Нейков и др., издание 2003 г. и следващи издания.

- *Издателство „Анубис":*

7. Химия и опазване на околната среда – 9. клас, Задължителна подготовка, Г. Близнаков и др., издание 2003 г. и следващи издания.
8. Химия и опазване на околната среда – 9. клас, Профилирана подготовка, Г. Близнаков и др., издание 2003 г. и следващи издания.

- *Издателство „Просвета":*

9. Химия и опазване на околната среда – 9. клас, Профилирана подготовка, Ст. Манев и др., издание 2003 г. и следващи издания.
10. Химия и опазване на околната среда – 10. клас, Профилирана подготовка, Ст. Манев и др., издание 2003 г. и следващи издания,
както и учебници и учебни помагала за химия и опазване на околната среда, издадени в периода от 2017-2020 година, утвърдени със заповед на Министерството на образованието и науката за предучилищно и училищно образование.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА:

8 клас:

1. Химия и опазване на околната среда – Стефан Цаковски, Пенка Василева, Александрия Генджова, Борис Толев, Галя Шуманова; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ"ООД.
2. Химия и опазване на околната среда - Свобода Бенева, Марко Костадинов, Данчо Даналев, Лилия Овчарова, Маргарита Йотова; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ"ООД.
3. Химия и опазване на околната среда – Митка Павлова, Милена Кирова, Елена Бояджиева, Невена Върбанова, Валентина Иванова, Александър Кръстев; изд. СД „Педагог 6" – Делев, Луизова и колектив.
4. Химия и опазване на околната среда – Лиляна Боянова, Красимр Николов, Ивайло Ушагелов, Емилия Тодорова; изд. „Просвета Плюс" ЕООД.
5. Химия и опазване на околната среда – Стефан Манев, Кирил Атанасов, Людмила Михова; изд. „Просвета – София"АД.
6. Химия и опазване на околната среда - Хариета Димитрова, Джим Кларк; изд. САНПРО.

9 клас:

7. Химия и опазване на околната среда – Стефан Цаковски, Александрия Генджова, Росица Николова, Невянка Енчева, Борис Толев, Магдалена Дочева; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
8. Химия и опазване на околната среда – Данчо Даналев, Лилия Овчарова-Кирилова, Марко Костадинов, Свобода Бенева; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ"ООД.
9. Химия и опазване на околната среда – Митка Павлова, Милена Кирова, Елена Бояджиева, Невена Върбанова, Валентина Иванова; изд. СД „Педагог 6" –Делев, Луизова и с-ие.
10. Химия и опазване на околната среда – Лиляна Боянова, Красимир Николов, Ивайло Ушагелов, Емилия Тодорова; изд. „Просвета Плюс" ЕООД.
11. Химия и опазване на околната среда – Донка Ташева, Кирил Атанасов, Стефан Манев, Людмила Михова; изд. „Просвета – София"АД
12. Химия и опазване на околната среда – Хариета Димитрова, Виолета Константинова; изд. САНПРО.

10 клас:

13. Химия и опазване на околната среда – Стефан Цаковски, Александрия Генчова, Пенка Василева, Борис Толев, Магдалена Дочева, Кирил Атанасов; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.

14. Химия и опазване на околната среда – Боряна Донкова, Васил Делчев, Илия Манолов, Йорданка Стефанова, Галя Шуманова, Камелия Савова, Татяна Гюзелева; изд. „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
15. Химия и опазване на околната среда – Митка Павлова, Милена Кирова, Елена Бояджиева, Невена Върбанова, Валентина Иванова, Ирина Андонова, Веселина Рангелова; изд. СД „Педагог 6" – Делев, Луизова и с-ие.
16. Химия и опазване на околната среда – Лиляна Боянова, Красимир Николов, Емилия Тодорова, Ивайло Ушагелов; изд. „Просвета – София" АД.
17. Химия и опазване на околната среда – Свобода Бенева, Маргарита Йотова, Лилия Овчарова-Кирилова, Данчо Даналев, Марко Костадинов, Ивайло Трайков; изд. ,,Регалия 6" ЕООД.
18. Химия и опазване на околната среда – Виолета Константинова, Хариета Димитрова, Даниела Маноилова; изд. САНПРО.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА:

11 клас:

1. Химия и опазване на околната среда, Модул 2 – Кирил Гавазов, Петя Рачева, Йорданка Стефанова, Галя Шуманова, Татяна Гюзелева; изд. ,,КЛЕТ БЪЛГАРИЯ" ООД.
2. Химия и опазване на околната среда, Модул 1 – Невена Върбанова, Людмила Михова, Ивайло Ушагелов, Нели Дянкова, Наско Стаменов, Малинка Шопова, Мария Николова; изд. СД ,,Педагог 6" –Делев, Луизова и с-ие.
3. Химия и опазване на околната среда, Модул 2 – Невена Върбанова, Людмила Михова, Ивайло Ушагелов, Нели Дянкова, Наско Стаменов, Малинка Шопова, Мария Николова, Мича Каравастева; изд. СД ,,Педагог 6" – Делев, Луизова и с-ие.
4. Химия и опазване на околната среда, Модул 1– Лиляна Боянова, Красимир Николов, Калинка Бенова, Антоанета Хинева; изд. ,,Просвета-София"АД.
5. Химия и опазване на околната среда, Модул 2 – Лиляна Боянова, Красимир Николов, Калинка Бенова, Даниела Маноилова, Антоанета Хинева; изд. ,,Просвета-София"АД.

12 клас:

6. Химия и опазване на околната среда за 12. клас - профилирана подготовка. Модул 3: Химия на органичните вещества; Д. Ташева, К. Атанасов; *Просвета*.
7. Химия и опазване на околната среда за 12. клас - профилирана подготовка. Модул 3: Химия на органичните вещества; Н. Върбанова, Р. Николова, Л. Михова, М. Къндинска, Н. Стаменов, Ц. Илиев, И. Ушагелов, В. Иванова. *Педагог 6*.
8. Химия и опазване на околната среда за 12. клас - профилирана подготовка. Модул 3: Химия на органичните вещества; М. Станчева, Зл.Петева, М. Димитрова, Г.Шуманова, Т. Гюзелева, *Клет България*.
9. Химия и опазване на околната среда за 12. клас - профилирана подготовка. Модул 4: Методи за контрол и анализ на веществата. Е. Младенова, И. Караджова, Г. Генчева, Д. Цекова, Н. Бурджиев, Г. Пеков, Н.Върбанова, Н.Стаменов, *Педагог* 6.
10. Химия и опазване на околната среда за 12. клас - профилирана подготовка. Модул 4: Методи за контрол и анализ на веществата; В. Масларска, Г.Велинов, А. Златков, Г.Шуманова, Т. Гюзелева; *Клет България*.

ПРИМЕРЕН ИЗПИТ ПО ХИМИЯ ЗА КАНДИДАТ СТУДЕНТИ СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНА“

1. **Затворени тестови въпроси**: (изисква се един верен отговор)

НЕОРГАНИЧНА ХИМИЯ

1. Два електрона с еднакви n, еднакви l, еднакви m и различни s заемат:

А) две състояния в една орбитала
Б) едно състояние
В) две орбитали с еднаква енергия
Г) две орбитали с различна енергия
Д) два подслоя

2. Коя от посочените електронни формули е вярна?

А) $1s^2\ 2s^2\ 2p^3\ 3s^2$
Б) $1s^2\ 2s^2\ 2p^6\ 2d^2$
В) $1s^2\ 1p^6\ 2s^3\ 2p^6$
Г) $1s^2\ 2s^2\ 2p^5\ 3s^2$
Д) $1s^2\ 2s^2\ 2p^6\ 3s^2$

3. Посочете реакционната схема(и), отразяваща(и) процес(и) на окисление:

1) $NO_2^{1-} \rightarrow NO_2$;
2) $CO_3^{2-} \rightarrow CO_2$;
3) $P_2O_7^{4-} \rightarrow PO_4^{3-}$,
4) $Al^{3+} \rightarrow [Al(OH)_4]^{1-}$;
5) $MnO_4^{1-} \rightarrow MnO_2$;
6) $H_2O_2 \rightarrow O_2$

А) 1, 6; Б) 3, 5; В) 2, 3, 4; Г) 1; Д) 6

4. При коя реакция подчертаният реагент е окислител?

А) $CO_2 + \underline{C} \longrightarrow 2CO$

Б) $\underline{Cu}^{2+} + 2OH^- \longrightarrow Cu(OH)_2$

В) $Fe^{3+} + \underline{PO_4}^{3-} \longrightarrow FePO_4$

Г) $2HI + \underline{Br_2} \longrightarrow I_2 + 2HBr$

Д) $\underline{2Pb} + O_2 \longrightarrow 2PbO$

5. От групата на кислородсъдържащите съединения изберете само оксиди:

(1) NO; (6) Cr_2O_3;
(2) ZnO; (7) Al_2O_3;
(3) BaO_2; (8) H_2O_2;
(4) H_2O; (9) Mn_2O_7;
(5) N_2O_2; (10) BaO

А) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10; Б) 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10; В) 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10; Г) 2, 3, 6, 7, 9, 10;

Д) 3, 4,5,7,8, 10

6. В три епруветки има разтвори съответно на $Ba(OH)_2$, $Zn(NO_3)_2$ и NH_4Cl. С кой от дадените по-долу разтвори може да се установи в коя епруветка се намира разтворът на $Ba(OH)_2$?

А) KCl
Б) $Mg(NO_3)_2$
В) HCl
Г) HBr
Д) Na_2SO_4

7. Кои оксиди не реагират с киселини и основи?

А) CO_2 и SiO_2
Б) NO и N_2O
В) ZnO и BeO
Г) CO_2 и SiO_2
Д) N_2O и CO_2

8. Посочете кои процеси са окислително-редукционни:

1) $Al_2S_3 + H_2O = Al(OH)_3 + H_2S$;
2) $Al_2S_3 + HNO_3 = Al_2(SO_4)_3 + NO_2 + H_2O$;
3) $Al_2S_3 + HCl = AlCl_3 + H_2S$;
4) $Al_2S_3 + O_2 = Al_2O_3 + SO_2$;
5) $Al_2S_3 + Na_2CO_3 + H_2O = Al(OH)_3 + CO_2 + Na_2S$.

А) 1,3; Б) 1,3,5; В) 2,4; Г) 5;Д) 3,4

9. Автокатализаторът на реакцията

$$MnO_4^- + 5C_2O_4^{2-} + 8H^+ \rightarrow Mn^{+2} + 10CO_2 + 4H_2O$$

е:

А) MnO_4^-
Б) $C_2O_4^{2-}$
В) H^+
Г) Mn^{+2}
Д) H^+ и Mn^{+2}

10. Кои от представените по долу метални оксиди имат амфотерни свойства?

1) FeO
2) MgO
3) K_2O
4) ZnO
5) Cr_2O_3
6) MnO

А) 3,4; Б) 1,2,6; В) 4,5; Г) 5,6; Д) 2,3

ОРГАНИЧНА ХИМИЯ

1. От изброените съединения изберете два изомера на цис-бутен-2.

1. транс-бутен-2

2. бутадиен
3. циклобутан
4. бутин-2
5. бутан

А) 1, 2; Б) 3, 4; В) 4, 5; Г) 1, 3; Д) 1, 4

2. Формулите

I. II. III.

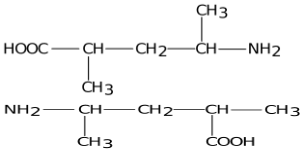

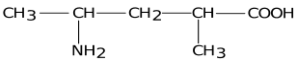

означават:

А) три съединения, които са и верижни, и позиционни изомери.
Б) три съединения, които са верижни изомери
В) три съединения, които са позиционни изомери
Г) три съединения, които не са изомери
Д) едно и също съединение

3. Правилната геометрия около кислорода в молекулата CH_3OCH_3 е:

А) 180°; линейна
Б) 110°; огъната
В) 109° 28; тетраедрична
Г) 120°; тригонална равнинна
Д) 120°; тригонална пирамидална

4. Кои от дадените по-долу двойки въглеводороди са хомолози и кои изомери?

I	2,2,3,3-тетраметилбутан и 3,3-диметилхексан
II	n-хексан и 2,3-диметилбутан
III	етилбензен и n-пропилбензен

А) I-изомери, II-хомолози, III-хомолози
Б) I-изомери, II-изомери, III-хомолози
В) I-хомолози, II-хомолози, III-изомери
Г) I-хомолози, II-изомери, III-хомолози
Д) I-изомери, II-хомолози, III-изомери.

5. Функционалната група има само отрицателен индукционен ефект в съединенията:

1. фенол
2. етиленгликол
3. оцетна киселина
4. оксалова киселина
5. метилфенилкетон

А) 1, 2; Б) 3, 4; В) 2, 3; Г) 4, 5 Д) 2, 5

6. Заместителните реакции в ароматното ядро на бензоената киселина се извършват на m- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява:

А) m- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява: +M и –I ефекти
Б) m- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява:–M и –I ефекти
В) o- и p- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява:–M и +I ефекти
Г) o- и p- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява: +M и +I ефекти.
Д) m- място спрямо –COOH, защото карбоксилната група проявява:–M и +I ефекти

7. Най-стабилният от представените йони е:

А) Б) В) Г) Д)

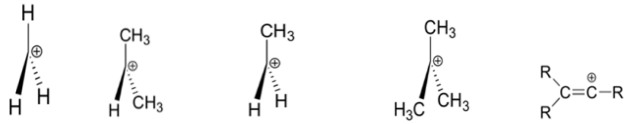

8. Неподелената електронна двойка при азотния атом в мастните амини заема:

А) нехибридизирана s-орбитала
Б) нехибридизирана p-орбитала
В) sp-хибридна орбитала
Г) sp^2- хибридна орбитала
Д) sp^3- хибридна орбитала

9. При взаимодействие на бромоводород с 3-метилбут-1-ен, се образува:

А) Б)

В) Г) Д)

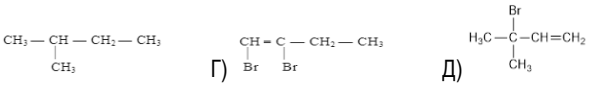

10. Посочете съединенията X_1, X_2 и X_3 по дадения преход:

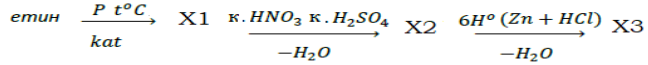

1) бензен 5) хлоробензен
2) етен 6) анилин
3) етил-хидрогенсулфат 7) бензенсулфонова киселина
4) нитробензен 8) фенол
9) етанол

А) 1, 7, 5; Б) 2, 3, 9; В) 1, 4, 6; Г) 1, 5, 8; Д) 8, 7, 6.

2. ЗАДАЧИ

2.1. *Неорганична химия:* Даден е следният равновесен процес, протичащ в хомогенна среда: A + B ⇄ C + D + Q

Формулирайте принципа на Льо Шателие - Браун и определете в каква посока ще се измести равновесието: 1) при повишаване на температурата; 2) при извеждане на реакционен продукт от равновесната система.

2.2. *Органична химия:* Сравнете строежа и химичните свойства на нишесте и целулоза.

3. Въпроси:

3.1. Скорост на химичните реакции. Химична кинетика. Дефиниция за скорост на химичните реакции и начини за нейното изразяване. Зависимост на скоростта от концентрацията.

3.2. Химични свойства на наситени едновалентни и многовалентни алкохоли.

ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО БИОЛОГИЯ

за специалностите съгласно Приложение № 1

ДЕВЕТИ КЛАС

Биосфера. Равнища на организация на живата материя (макросистема - структура и процеси). Екологични фактори на средата. Популация. Биоценоза Екосистема. Поведение (като адаптация на организмите към средата). Биосфера. Равнища на организация на микросистемите. Химични елементи и съединения. Надмолекулни комплекси. Структура на клетката. Процеси в клетката. Генетични процеси. Метаболизъм. Делене на клетката.

ДЕСЕТИ КЛАС

Многоклетъчен организъм (мезосистема, структура и процеси). Равнища на организация на многоклетъчния организъм. Основни понятия (по теми): Организъм, тъкан, орган, система от органи. Наследственост и изменчивост. Основни понятия (по теми): наследственост, изменчивост, мутация, генотип, фенотип, алел, взаимодействие на гените. Индивидуално развитие при животните и човека. Основни понятия: индивидуално развитие; гаметогенеза (сперматогенеза и овогенеза); метаморфоза (пълна и непълна); зародиш.

Биологична еволюция. Поява на живота върху Земята. Съвременни теории за еволюцията. Еволюция на човека. Доказателства за еволюцията. Понятия за ръководни вкаменелости, изкопаеми предходни форми, филогенетични редове.

ЛИТЕРАТУРА:

1.Учебници по биология за 9 и 10 клас, одобрени от МОН изд. след 2001 г.

2.Г. Николов, И. Матев, Н. Такучев - 800 тестови въпроси по биология за 9 и 10 клас за кандидат-студенти, ученици и преподаватели, СД „Кота", Ст.Загора.

3. Н. Такучев. Г. Николов, И. Матев, - Биология, компютърни тестове за кандидат-студенти в Тракийски университет, СД „Кота", Ст.Загора.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Писменият тест по биология е върху съдържанието на учебната програма по биология и здравно образование за 9 и 10 клас (Наредба № 2 от 18.05.2000 г. на МОН, ДВ бр.48/13.06.2000 г.) на средната степен на образование.

Провежда се присъствено и продължава 2 часа. Всеки от изпитните варианти съдържат по 50 въпроса. Тестовите задачи имат само един правилен отговор –

запълва се плътно кръгчето около отговора. Ако се посочи повече от един отговор, задачата се приема за грешна.

Изтеглянето на варианта за теста се извършва на лотариен принцип.

ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО МАТЕМАТИКА

за специалностите съгласно Приложение № 1

I. АЛГЕБРА И АНАЛИЗ

1. Формули за съкратено умножение. Преобразуване на рационални изрази. Коренуване.
2. Уравнения от първа и втора степен с едно неизвестно. Формули на Виет. Разлагане на квадратен тричлен на линейни множители. Уравнения от по-висока степен, които се свеждат до квадратни. Уравнения, съдържащи знака за абсолютна стойност. Системи уравнения.
3. Неравенства. Неравенства от първа и втора степен. Неравенства от по-висока степен - метод на интервалите. Системи неравенства.
4. Ирационални уравнения и неравенства.
5. Показателна функция. Логаритмична функция. Показателни и логаритмични уравнения. Показателни и логаритмични неравенства.
6. Тригонометрични функции - sin(x), cos(x), tg(x), cotg(x). Преобразуване на тригонометрични изрази. Тригонометрични тъждества. Тригонометрични уравнения и неравенства.
7. Числови редици. Аритметична и геометрична прогресия. Формули за общ член и сума на първите n члена на прогресията. Безкрайни числови редици - сходимост. Сума на членовете на безкрайна геометрична прогресия с частно q ((-1,1).
8. Функция на един аргумент. Граница на функция. Непрекъснатост. Производна. Теореми за производните. Монотонност на функция. Локални екстремуми на функция. Най-голяма и най-малка стойност на функция в интервал. Изследване на функции.
9. Приложение на Алгебрата и решаване на някои практически задачи.

II. ГЕОМЕТРИЯ

10. Еднаквост. Признаци за еднаквост на триъгълници. Успоредник - видове, свойства. Трапец - видове, свойства. Средна отсечка в триъгълник и трапец.
11. Вектори. Операции с тях.
12. Теорема на Талес. Свойства на ъглополовящите в триъгълника. Подобност. Признаци за подобност на триъгълници.
13. Метрични зависимости в правоъгълен триъгълник. Метрични зависимости в произволен триъгълник. Косинусова и синусова теорема.
14. Лице на фигура. Формула за лице на триъгълник и четириъгълник. Връзка между лицата на подобни триъгълници. Лице на кръг, кръгов сектор и отрез.
15. Многостени. Призма, паралелепипед, пирамида, пресечена пирамида. Лице на повърхнина. Обем.
16. Ротационни тела. Цилиндър, конус, пресечен конус, сфера. Лице на повърхнина. Обем.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Действащи учебници и помагала по Алгебра и Геометрия за 8-11 клас.

2. Паскалев, Г. Конкурсни задачи по Математика за постъпване във ВУЗ. Наука и изкуство, 1987.

3. Петров, К. Ръководство за решаване на задачи по Математика за кандидат-студенти.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският тест по математика е писмен с продължителност 2 часа и се провежда присъствено.

Кандидат-студентите изтеглят лотарийно един вариант, който съдържа 25 въпроса.

В програмата са включени въпроси от учебниците по Алгебра и Геометрия за 8-11 клас на СОУ.

При решаването на задачите кандидат-студентите трябва да покажат, че могат да прилагат основни твърдения от Алгебрата, анализа и Геометрията.

ПРОГРАМА ЗА ОБЩ КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА

за специалностите съгласно Приложение № 1

I. АЛГЕБРА

1. Формули за съкратено умножение. Преобразуване на рационални изрази. Коренуване и свойства на корена.
2. Уравнения от първа и втора степен с едно неизвестно. Формули на Виет. Разлагане на квадратен тричлен на линейни множители. Уравнения от по-висока степен, които се свеждат до квадратни. Системи уравнения.
3. Неравенства. Неравенства от първа и втора степен. Неравенства от по-висока степен - метод на интервалите. Системи неравенства.
4. Рационални уравнения и неравенства.
5. Модулни и ирационални уравнения и неравенства.
6. Функция. Дефиниционно множество на функция. Линейна и квадратна функция – графики и свойства.
7. Показателна функция. Логаритмична функция. Свойства. Показателни и логаритмични уравнения и неравенства.
8. Тригонометрични функции. Преобразуване на тригонометрични изрази. Тригонометрични тъждества. Тригонометрични уравнения и неравенства.

9. Безкрайни числови редици. Аритметична и геометрична прогресия. Формули за общ член и сума на първите n члена на прогресията. Свойства.
10. Елементи от комбинаториката. Класически вероятност. Условна вероятност. Теорема за умножение на вероятностите на независими събития. Геометрична вероятност.
11. Дескриптивна статистика – графично представяне (полигон, хистограма) и показатели (средна стойност, медиана, мода, стандартно отклонение, дисперсия, квартили).

II. ГЕОМЕТРИЯ

1. Окръжност и многоъгълник – вписани и описани окръжности, централни, вписани и периферни ъгли.
2. Еднаквост. Признаци за еднаквост на триъгълници. Успоредник - видове, свойства. Трапец - видове, свойства. Средна отсечка в триъгълник и трапец.
3. Вектори. Основни операции с тях.
4. Теорема на Талес. Свойства на ъглополовящите в триъгълника. Подобни триъгълници.
5. Метрични зависимости в правоъгълен триъгълник. Метрични зависимости в окръжност.
6. Метрични зависимости в произволен триъгълник. Косинусова и синусова теорема.
7. Лице на фигура. Формули за лице на триъгълник и четириъгълник. Връзка между лицата на подобни триъгълници. Лице на кръг, кръгов сектор и отрез.
8. Многостени. Призма, паралелепипед, пирамида, пресечена пирамида. Ъгли и разстояния в пространството - ъгъл между две кръстосани прави, между права и равнина, между две равнини. Лице на повърхнина. Обем.
9. Ротационни тела. Цилиндър, конус, пресечен конус, сфера. Лице на повърхнина. Обем.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Действащи учебници и помагала по алгебра и геометрия за 8-12 клас.
2. Сборници със задачи за кандидат-студенти и за държавни зрелостни изпити общообразователна подготовка.
3. Справочници по математика с формули за средното образование.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Общият конкурсен изпит по математика е писмен с продължителност 4 часа и се провежда присъствено.

Кандидат-студентите изтеглят лотарийно един вариант, който включва две части: Първата част съдържа 20 тестови въпроси с 4 възможни отговора, а част втора – 3 задачи с пълно описание на решението.Разрешава се използване на черен молив и чертожни инструменти (линия, пергел и др.).

Материали, разрешени за използване:

1. Никола Николов, Четиризначни математически таблици и формули, Регалия, 2005;
2. Боряна Милкоева, Математически справочник, Вега 74, София, 2004;
3. Г. Александров, И. Тонов, Й. Митев, К. Чакърян, Справочник по математика за кандидат-студенти в СУ "Св. Климент Охридски", София, 2007.

ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО ГЕОГРАФИЯ

за специалностите съгласно Приложение № 1

Програмата за теста по География включва учебното съдържание по природна, социално-икономическа и регионална география на България, което се изучава в общообразователните училища и профилираните гимназии. Съобразена е с държавните образователни изисквания и актуализираната учебна програма по география и икономика - десети клас, задължителна подготовка.

ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

I. ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ, ПРИРОДНА СРЕДА И ПРИРОДНОРЕСУРСЕН ПОТЕНЦИАЛ:

1. Географско положение и граници на България. Същност и значение на географското положение. Видове географско положение: астрономическо, природногеографско, икономогеографско и политикогеографско. Промени в териториалния обхват на България. Характеристика на съвременните граници на България.

2. Съвременнен релеф. Обща характеристика. Релефообразуващи процеси и форми, създадени от тях. Основни морфоструктури. Геоморфоложки области. Стопанска оценка.

3. Полезни изкопаеми. Същност, образуване и значение. Видове полезни изкопаеми. Количествена и качествена характеристика. Стопанска оценка и екологични проблеми при добива на полезни изкопаеми.

4. Климат. Същност. Фактори за формиране на климата. Елементи на климата. Климатични области. Стопанска оценка на климата.

5. Води. Значение и особености на водите. Хидроложки фактори. Подземни и повърхностни води - образуване, видове, географско разположение. Хидроложки области. Водите и природноресурсният потенциал на страната.

6. Почви. Същност и значение. Почвообразуващи фактори. Закономерности в разположението на почвите. Типове почви. Почвени области. Почвите и природноресурсният потенциал на страната.

7. Растителен и животински свят. Обща характеристика. Фактори за развитие и географско разпространение. Флористични и фаунистични области и подобласти. Проблеми при използване и опазване на растителния и животинския свят.

II. ПРИРОДНОГЕОГРАФСКИ ОБЛАСТИ:

8. Дунавска равнина. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености и подялба. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

9. Старопланинска област. Предбалкан и Главна старопланинска верига: географско положение, граници и големина, морфохидрографски особености, природни условия и ресурси, стопанска оценка и геоекологични проблеми.

10. Задбалкански котловини. Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

11. Краище и Средногорие. Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

12. Тракийско-Странджанска област. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

13. Осогово-Беласишка планинска редица и долината на Средна Струма. Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

14. Рила, Пирин и долината на река Места. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

15. Родопи. Западни и Източни Родопи. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

16. Черно море и Българско черноморско крайбрежие. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ:

География на населението и селищата

17. Брой, разпределение и движение на населението. Брой на населението. Гъстота на населението. Естествено и механично движение. Демографски проблем.

18. Структура на населението. Същност. Характеристика на видовете структура: етническа, религиозна, полова, възрастова, брачна, образователна и селищна.

19. Селища и урбанизация. Фактори за възникване и развитие на селищата. Класификация на селищата. Урбанизация и градски агломерации. Административно-териториално деление на България.

География на националното стопанство

20. Национално стопанство. Същност. Фактори за териториално развитие. Структура на стопанството: първичен, вторичен и третичен сектор.

21.География на растениевъдството. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Производствена и регионална структура.

22. География на животновъдството. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Отраслова структура и териториално разпределение.

23. География на енергетиката. Сушност, значение и особености. Фактори за териториално разпределение. Структура на енергетиката. Електропроизводствени райони.

24. География на промишлеността: структуроопределящи производства. Производство на черни и цветни метали, машиностроене, металообработване и химическа промишленост-същност, особености, структура.

25. Лека и хранително-вкусова промишленост. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Отраслова и териториална структура.

26. География на транспорта. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Транспортна система. Видове транспорт.

27. География на туризма. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Организационна структура. Видове туризъм.

IV. ГЕОГРАФИЯ НА РЕГИОНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

28. Югозападен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

29. Южен централен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

30. Югоизточен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

31. Североизточен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

32. Северен централен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

33. Северозападен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Димов, Н. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, „Просвета – София" АД.
2. Пенин, Р. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, „Булвест 2000".
3. Петров, П. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, ИК „Анубис" ООД.
4. Гайтанджиева, Р. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, „Д-р Иван Богоров", ЕООД.
5. Мандова-Русинчовска, М. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, СД „Педагог 6".
6. Тестови задачи по география на България за кандидат-студенти (2013) Издателство на Тракийски университет, Стара Загора.
7. Н.Такучев, Д. Неделчева. География – компютърни тестове за кандидат-студенти в Тракийски университет. (2013) Издателство на Тракийски университет, Стара Загора.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският писмен тест по География включва 50 въпроса от затворен тип, всеки от които има по един верен отговор. При посочване на повече от един верен отговор задачата се приема за грешна. Изпитният вариант се изтегля на лотариен принцип. Продължителността на теста е 2 часа и се провежда присъствено.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ИЗПИТА ПО ОБЩА ЕЗИКОВА КУЛТУРА

за специалностите съгласно Приложение № 1

Кандидатстудентският изпит по обща езикова култура е писмен и продължава 4 часа. Изпитният вариант включва 2 задачи. Провежда се присъствено.

Първата задача представлява кратък текст, в който умишлено са допуснати три типа грешки – правописни, граматически и пунктуационни. Текстът трябва да се препише, като се отстранят забелязаните грешки, без да се правят смислови и стилистични редакции в него, без да се променят границите на изреченията.
Втората задача изисква създаването на текст по определена тема и с предварително установен обем (2 – 3 страници).

Кандидат-студентите имат пълна жанрова свобода при създаване на текста – могат да съставят интерпретативно съчинение, есе, стихотворение и др. Основни критерии при оценяването са:

– съставеният текст да съответства съдържателно на поставената тема;

– да има ясна и последователна структура – увод, теза, подтези (по преценка на автора), доказателствена част и изводи;

– следствените връзки между компонентите на текста да са логично изградени;

– да се избягват елементарни доказателства, битовизми, архаизми, жаргонни изрази, диалектна лексика и дублетни форми (ако авторът не е уверен дали думите в настоящия езиков период са дублети);

– да не се допускат езиково-стилистични неточности (алогизъм, тавтология, двусмислица, неправилна употреба на деепричастията, езиков шаблон, плеоназъм,

амфиболия и др.);

– да се демонстрира висока езикова култура, като се спазват правописните, пунктуационните и граматичните норми на съвременния български книжовен език, установени в Официален правописен речник на българския език (2012). София, БАН.

Особено важна е личната позиция на автора на текста и умението му да я мотивира, подбирайки логични аргументи, облечени в синтактично коректна, лексикално богата и стилистично издържана форма. Комисията наказва плагиатството и опитите за измама.

ЛИТЕРАТУРА:

Алексова, Кр. (2013). Промените в правописа и пунктуацията. Български език. Подбрани пояснения и тестови задачи. София. Изд. PONS.

Български езикови ресурси онлайн. БЕРОН (БАН, ИБЕ, https://ibl.bas.bg).

Върбанова, П. (2020). Как се пише? София. Изд. БГ Учебник.

Ефтимова, А. (2024). Медиен език и стил: теория и съвременни практики. София. Изд. „Св. Климент Охридски“.

Мурдаров, Вл. (2019). Разни нови езикови съвети. София.

Официален правописен речник на българския език (2012). БАН. София. Изд. „Просвета – София“.

Официален правописен речник на българския език. Глаголи. (2016). София. Изд. „Просвета – София“.

Пернишка, Ем. (2018). Синонимен речник на българския език. София. Изд. „Наука и изкуство“.

Пернишка, Ем., Василева, Ст. (2014). Речник на антонимите в българския език. София. Изд. „Наука и изкуство“.

Речник на новите думи в българския език (2021). БАН. София. Изд. „Наука и изкуство“.

Чакърова, К., Костова, П. (1999). Феноменът стилистична грешка. Как да откриваме и редактираме „коварните сателити“ на нашата реч. Пловдив.

Янакиев, М. (1994). Как да редактираме свой или несвой текст. София. Изд. „Регалия 6“.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ТЕСТА ПО ОБЩОТЕХНИЧЕСКА ПОДГОТОВКА

за специалностите съгласно Приложение № 1

При решаването на задачите кандидат-студентите показват знанията, уменията и професионалния опит на общотехническата подготовка придобити от професионалните гимназии. Кандидатстудентският тест по обща техническа подготовка е писмен, с продължителност 2 часа. Провежда се присъствено.

В програмата при разработването на теста са застъпени четири групи въпроси - 25 броя, свързани с дисциплините: „Техническа механика“, „Техническо чертане и машинни елементи“, „Материалознание“ и „Електротехника и електроника“.

1. **„Техническа механика“** - основни понятия и аксиоми от Статика, кинематика на точка и твърдо тяло, динамика на точка и динамична система.

2. **„Техническо чертане и машинни елементи“** - включени са въпроси от следните области: изобразяване на машинни елементи; оразмеряване на чертежи и скици; различни видове съединения - болтови, нитови, пресови и др.; лагери.съединители; предавки. За добра подготовка е необходимо да се обърне внимание на предназначението на машинните елементи, основните размери, конструкцията и основните зависимости при тях.

3. **„Материалознание“:** Конструкционно-ремонтни метални и неметални материали. Експлоатационни материали. Технологии и технологични методи за производството и обработката на материалите.

4. **„Електротехника и електроника“** - включени са въпроси, свързани с: Основни величини и закони в електротехниката. Електромагнетизъм. Анализ на линейни електрически вериги при постоянен и променлив ток. Електронни елементи и устройства. Електрически измервания. Електрически машини и апарати.

При съставянето на теста са използвани учебници и учебни пособия по съответните дисциплини за обучение в Професионалните гимназии.

ПРИЕМ

НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР”
СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ И ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 6.3 „Животновъдство”

РЕПРОДУКТИВНИ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Целта на предлаганата магистърска програма е обучение по проблемите на изкуственото осеменяване, управление на половоцикличната функция при женските животни, трансфер на ембриони, лапароскопия, ин витро оплождане, ултразвуково изследване и запознаване магистрите със съвременната апаратура и медикаменти, както и с начина на използването им.

Програмата е с научно-приложен характер, като предлага система от знания и умения за планиране, ръководство и изпълнение на задачите по развъждане и възпроизводство в животновъдните ферми. Репродуктивните технологии, които са включени в програмата, са в тясна връзка с програмите по говедовъдство, свиневъдство, овцевъдство и козевъдство, птицевъдство и зайцевъдство.

Тематичните методични единици обхващат в логична последователност репродуктивните биотехнологии, приложими при различните селскостопански животни, като се акцентира върху практическите занятия в условията на фермата. Магистърската програма предвижда осигуряване възможност на всеки от обучаемите за участие в процесите по провеждане на биотехнологичните мероприятия.

Репродуктивните биотехнологии в животновъдството значително повишават нивото на генетичен прогрес, а също така играят важна роля за съхранение на генетичните ресурси, в частност съхранение на семенна течност и ембриони от аборигенни породи и екзотични селскостопански видове.

ХРАНЕНЕ НА ЖИВОТНИ И ТЕХНОЛОГИЯ НА КОМБИНИРАНИ ФУРАЖИ

Програмата по „Хранене на животни и технология на комбинираните фуражи” обединява основните моменти от досега съществуващите две магистърски програми - „Хранене на селскостопанските животни” и „Комбинирани фуражи и хранене”. Целта на това обединение е да се осигурят за практиката високо подготвени специалисти, способни да решават възникналите в съвременното животновъдство проблеми, свързани с храненето на животните и производството на фуражи. В тази връзка в програмата са включени последните новости в науката за хранене на животните и оптимизиране на компонентния състав на дажбите и рецептите. При обучението на студентите се използват компютърни програми, които ускоряват процеса на съставяне на дажби и рецепти и подобряват точността на балансирането.

В новата магистърска програма са включени въпроси за определяне потребностите на животните от енергия и хранителни вещества за отделните функции на организма, съвременни схващания за храненето на различните видове и категории животни, нови моменти при производството и окачествяването на

комбинирани фуражи, съвременни методи за анализ на фуражите, вземане и оформяне на проби, максимално допустими концентрации на антихранителни съставки и вещества с токсично действие и др.

При обучението магистрите се запознават и с HACCP системите и Добрите производствени практики в предприятията за производство на комбинирани фуражи и при храненето на животните.

С това програмата задълбочава познанията на студентите по въпросите на храненето на различни видове и категории животни, придобити в образователно-квалификационната степен „Бакалавър".

ТЕХНОЛОГИЯ НА МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ

Магистърската програма по „Технология на мляко и млечни продукти" дава на студентите задълбочени знания за технологичните качества на млякото и неговата годност за производството на млечни продукти.

Изготвянето на програмата е съобразено с логическата връзка на дисциплината Мляко и млечни продукти и с други дисциплини, изучавани в Аграрния факултет, като Физика, Химия, Микробиология, Биохимия и др., които представляват фундамента за надграждане на познания, необходими на магистъра по „Технология на млякото и млечните продукти".

В магистърската програма студентите се запознават с изискванията, принципите и нормите на европейското законодателство, залегнали в Националните нормативни документи за изпълнение на изискванията на Европейските директиви. Акцентира се и на изискванията по отношение на здравословните и безопасни условия на труд, а също и производството на безопасни хранителни продукти.

ТЕХНОЛОГИЯ НА МЕСО И МЕСНИ ПРОДУКТИ

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Технология на месо и месни продукти" включва умение и знание за: Европейското и националното законодателство за хуманно отношение към животните по време на транспортирането, предкланичната почивка и клането; основните хигиенни и технологични правила при първичната обработка на кланичните трупове, хладилната обработка и съхранението на месото и хранителните субпродукти; производството на различните видове месни продукти; разработването и внедряването в производството на нови рецептури за месни продукти; мониторинг и контрол на технологичните операции; проследяемост на основните и допълнителните суровини, материали и на готовите месни продукти; управлението на системите за производство на безопасни и качествени месо и месни продукти (Добри производствени и хигиенни практики /ДПП/ и Анализ на опасностите и контрол на критичните контролни точки /HACCP/).

Тези знания и умения позволяват на магистрите да се реализират като технолози и мениджъри в месодобивните и месопреработвателните предприятия; в сферата на търговията на месо и месни продукти като маркетолози и търговци; в

неправителствените, браншовите и регионалните организации като експерти по производство на безопасни и качествени месо и месни продукти.

ПРОМИШЛЕНО ПТИЦЕВЪДСТВО

Селскостопанските птици осигуряват на човека пълноценни продукти – яйца и птиче месо. Обучението в магистърската програма по „Промишлено птицевъдство" обезпечава необходимите теоретични знания и практически умения и навици за решаване на основните проблеми на развитието на високоефективно производство на качествени и безвредни яйца и птиче месо. В настоящата програма се разглеждат основните проблеми на технологиите за производство на птицевъдна продукция, като продуктивност, генетика, селекция, породи, линии и хибриди, хранене, инкубация, качество на продукцията, ветеринарна профилактика, дълбочинни обработки, екология и оползотворяване на отпадъците от птицевъдство. Магистърът по промишлено птицевъдство придобива задълбочени знания и умения в областта на птицевъдното производство, които му дават възможност да планира, организира, реализира, анализира, оценява и управлява производството на висококачествена, безвредна и с ниска себестойност птицевъдна продукция.

АКВАКУЛТУРА

Магистърът по „Аквакултура" е висококвалифициран специалист в следните области: географската, морфологичната и физичната характеристика на естествените водни басейни; екологичната класификация на хидробионтите, обекти на отглеждане; технологиите за отглеждане на фитопланктон и висши водни растения, морски и сладководни безгръбначни (охлюви, миди, стриди), нисши и висши ракообразни (артемия, скариди, омари, езерен и речен рак), сладководни и морски деликатесни видове риби.

Завършилите програмата притежават умения за селекционирането на специалистите и контролирането на производствения процес във фермата, разработването на бизнес-планове и инвестиционни програми, икономически анализ на аквапроизводството, мениджмънт на риска при производството на хидробионти.

СПЕЦИАЛНИ ОТРАСЛИ

Магистърът по специални отрасли е квалифициран специалист в областта на пчеларството и бубарството.

Подготвен е да изпълнява, организира, ръководи и анализира дейността по отглеждане на медоносните пчели и копринената пеперуда. Осъществява производството на пчелни продукти, бубено семе, пашкули, греж. Извършва окачествяване и стандартизация на получените продукти преди и след първична обработка и директно на пазара. Осъществява маркетингова дейност по проучване потребностите на пазара за пчелен мед, пчелни продукти и коприна. Организира дейностите за задоволяване на пазарните потребности. Магистърът по специални отрасли може да планира, прогнозира, контролира и осъществява техническия

прогрес в пчеларството и бубарството. Създава нови и подобрява съществуващите ферми, внедрява нови технологии и организира производствената дейност.

Усъвършенства и създава нови линии, породи и хибриди. Съхранява генофонда в пчеларството, бубарството и черничарството. Организира и усъвършенства биотехнологиите на размножаване на медоносната пчела и копринената пеперуда. Изпитва и внедрява добавки и препарати, стимулиращи растежа и продуктивността, подобряващи здравословното състояние на пчелните семейства и копринените буби. Организира профилактиката и опазването на околната среда в пчелините и бубарниците.

ПРОМИШЛЕНО СВИНЕВЪДСТВО

Магистърът по „Промишлено свиневъдство" е висококвалифициран специалист с възможности за вземане на оперативни решения. Завършилите курса и положили изпит по магистърската програма придобиват задълбочени знания и умения в областта на свиневъдството, анализ на производството в света и у нас и на установените познания в областта на генетиката, биологията, физиологията, храненето и биотехнологията, да очертаят тенденциите за организация и направление на процеса, гарантиращи постоянно увеличаваща се ефективност при производството на качествено и безопасно свинско месо. Магистрите са подготвени да планират, организират, реализират, анализират, оценяват, управляват и вземат целесъобразни управленски решения, гарантиращи получаването на устойчива и с ниска себестойност продукция, съчетани с хуманно отношение към животните и спазване на всички екологични стандарти.

ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В ГОВЕДОВЪДСТВОТО И БИВОЛОВЪДСТВОТО

Магистърът по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството" има задълбочени познания в областта на селекцията и организацията на контрола на продуктивните, репродуктивните и екстериорните признаци на говедата за мляко. Има също задълбочени познания в областта на развъдната стойност, моделите за оценка на животните и различните селекционни индекси, използвани в млечното говедовъдство у нас и в други страни в света. Всички тези знания му дават възможност да заема отговорни длъжности в сферата на контрола на продуктивните качества, служби и организации, свързани със селекцията на с.с. животни, продажба на семенна течност, развъдни асоциации и др.

Магистърът по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството" има много добра подготовка за работа в областта на месодайното говедовъдство. Има необходимите познания и подготовка за отглеждане, хранене и развъждане, преценка и селекция на говедата от породите за месо, организация на репродуктивната и производствена дейност в стадата с месодайно направление.

Магистър по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството" е много добре подготвен в областта на храненето и технологиите на отглеждане на говеда от всички категории и производствени направления. Той

има всички необходими знания за контрол и приложение на изискванията на ЕС в областта на благополучието на животните, хуманното отношение към тях на всички етапи на използването им и производството на качествени и безопасни за човека храни. Всичко това му дава възможност да се реализира успешно във всички служби за съвети в земеделието, контролни органи и организации, свързани с производство и изкупуване на продукти от говедовъдството.

ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В ОВЦЕВЪДСТВОТО И КОЗЕВЪДСТВОТО

Магистърът по „Производствени системи в овцевъдството и козевъдството" е с висока квалификация по генетика, развъждане, репродукция, хранене, технологии на отглеждане и здравеопазване на овце и кози. Той притежава компетентността да организира и контролира всички производствени и селекционни процеси. Познавайки както класическите, така и съвременните методи на генетичен контрол, той е в състояние да повиши точността на развъдните оценки и ефективността на селекцията. Придобива теоретични знания и практически умения да прилага нови системи на селекция за усъвършенстване на породите овце и кози. Може да ръководи и да решава проблемите на храненето на дребните преживни животни, както и да си служи с компютърни програми при съставянето на дажби за хранене на различни категории овце и кози, да извършва зоотехнически, икономически и екологичен анализ при балансиране на дажбите. Притежава задълбочени знания и конкретни умения относно въвеждането на съвременни технологии за отглеждане на овце и кози от различни продуктивни направления, породи и възрастови групи. Има знания и практически умения за биологично производство, за получаване на безвредна овцевъдна и козевъдна продукция.

Владее методите за оценка и експертиза на екологични овцевъдни и козевъдни обекти. Притежава квалификацията да извършва окачествяване и маркетинг на продуктите от овце и кози по съвременни методики и стандарти. Организира, провежда и контролира профилактичните мероприятия във фермите.

Магистърът по „Производствени системи в овцевъдството и козевъдството", дипломиран в Аграрния факултет на Тракийския университет, притежава компетенциите да заема ръководни, организационни, координаторски и други длъжности в аграрни предприятия и административни служби в аграрния сектор, асоциации, федерации и други.

УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Управление на системите за безопасност и качество на храните" включва умение и знание за: Европейското и националното законодателство за безопасността и качеството на храните от растителен и животински произход; видовете опасности, свързани с храните; проследяемостта на суровините, допълнителните материали и храните по цялата хранителна верига; основните хигиенни и ветеринарно-санитарни изисквания при проектирането, построяването и експлоатацията на предприятията от хранителния сектор; контрола на технологичните операции и хигиенните условия

при производството на безопасни храни; въвеждането и функционирането на Добрите производствени и хигиенни практики (ДПП) и на системата за анализ на риска и контрол на критичните точки (HACCP); мониторинг на критичните контролни точки (ККТ) и предприемане на коригивни действия, съгласно HACCP плана на предприятието.

Тези знания и умения позволяват на магистрите да се реализират като мениджъри по безопасността и качеството на храните в предприятията за производство и съхранение на храни от растителен и животински произход в сферата на неправителствените, браншовите и регионалните организации като експерти, консултанти и съветници по производство на безопасни и качествени храни.

ПЛЕМЕННО КОНЕВЪДСТВО

Магистърската програма по „Племенно коневъдство" е актуално необходимо допълнение към редовния курс по Коневъдство с квалификационно ниво Бакалавър, като дава по-широка информация и подготовка за специалистите, които работят в конезаводи и племенни конеферми. Включените методични единици по Генетика, Развъждане, Репродукция и Хранене са разширен вариант на изучаваните в по-долната квалификационна степен и са конкретно насочени в областта на Коневъдството. Детайлно разработени са и методичните единици по Биологични основи на коня, които включват една по-конкретна насоченост в областта на специфичните особености на коня в морфологично и физиологично направление. Новост към програмата е и дисциплината Защита и хуманно отношение към конете, което е в унисон със съвременните изисквания в животновъдството.

Завършилите програмата придобиват уменията на специалисти в областта на племенното коневъдство и могат успешно да ръководят племенните стада в конезаводи, племенни ферми, както и да работят като специалисти в структурите на ИАСРЖ, Националната асоциация по коневъдство и Министерството на земеделието и храните.

РАЗВЪЖДАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

Програмата е разработена и предназначена за подготовка на студентите за работа и управление на развъдните програми в животновъдството, както и за извършване на научно-изследователска работа в областта на развъждането на животните.

Тази програма е логическо следствие от натрупания опит в катедра Генетика, развъждане и репродукция по подготовката на специалисти в областта, ползваща се с добро име у нас и зад граница. При подготовката на програмата са ползвани като образец най-добрите програми в тази област в Европа.

Квалификационната характеристика на магистърската програма по „Развъждане на селскостопанските животни" включва знания и умения за: избор на признаци в развъдната цел на развъдните програми; избор на развъдна стратегия; използване при оценката на генетичната стойност както на подходите на количествената генетика, така и на молекулярната генетика; избор на подходящи

методи на отбор и подбор и оценка генетичният прогрес в краткосрочен и дългосрочен план; разработка и управление на развъдни програми както по усъвършенстването генетичния потенциал на съответни породи, така и на развъдни програми насочени към опазване на генофонда; работа по усъвършенстването и създаването на нови породи, линии и хибриди.

Усвоените знания и умения предоставят възможност магистърът по „Развъждане на селскостопанските животни“ да се реализира успешно в развъдните асоциации, службите по селекция и репродукция, службите по съвети в земеделието, както и в бизнеса по осигуряване на развъдната дейност.

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Специалистите, придобили ОКС „Магистър” по „Зооинженерство”, по програмата „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството” са с висока квалификация по отношение на политиките и програмите на Европейския съюз и Р България в областта на земеделието и развитието на селските райони. Те притежават знания и умения за осъществяване на ефективна консултантска дейност в областта на животновъдството, съгласно Регламент № 1306 от 2013 г., по дейностите, свързани със смекчаване на последиците от изменението на климата, опазването на биологичното разнообразие, почвите и водите, по правилата за кръстосано съответствие, както и за поддържането на земята в добро земеделско и екологично състояние. Владеят консултантските практики по управление на земеделските стопанства, разработването и управлението на проекти в областта на животновъдството. Специалистите, обучавани и успешно завършили магистърската програма притежават задълбочени теоретични знания и практически умения относно прилагането на нови, съвременните технологични решения при строителството на сгради и съоръжения за животновъдството, съвременни подходи в областта на развъждането, храненето и отглеждането на селскостопанските животни, извършването на икономически и екологични анализи, както и по отношение на оценката и управлението на риска в земеделските стопанства.

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството”, дипломирани в Аграрния факултет при Тракийския университет, притежават компетентностите да заемат ръководни, организационни, координаторски и други длъжности в МЗХ, Националната служба за съвети в земеделието, консултантски фирми, административни служби, асоциации, федерации, да разработват и управляват проекти в животновъдния сектор, да ръководят животновъдни ферми и други дейности, свързани с животновъдството.

АГРОТРОНИКА

(Съвместно обучение по специалност с Русенски университет "Ангел Кънчев")

Магистърската програма „Агротроника“ е съобразена с нарастващата потребност от все по-интензивно навлизане на процесите на автоматизация и дигитализация в аграрния сектор, изискват подготовката на кадри за една нова

техногенна среда за производство на селскостопанска продукция. Тази среда става все по-наситена на роботроника и агротроника.

Роботиката е област на науката и технологиите, фокусирана върху създаването на роботи и роботизирани системи, предназначени да автоматизират сложни технологични процеси и операции, включително тези, извършвани в недетерминирани условия, за да заменят човек при извършване на тежка и опасна работа. Агротрониката е област на науката и технологиите, базирана на синергичното съчетание на прецизни аграрни възли с електронни, електрически и компютърни компоненти, които осигуряват проектирането и производството на нови модули, системи с интелигентен контрол на техните функционални движения.

Магистърът по „Агротроника“ трябва да е готов за професионални дейности по организация и изпълнение на монтаж и пускане в експлоатация на агротронни системи, за поддръжка и ремонт на оборудването на компоненти и модули на агротронни системи.

Целта на обучението по магистърската програма по „Агротроника“ е свързана с подготовка на ново поколение проектанти, разработчици и администратори на съвременни системи с цифрова и паралелна обработка, използване на комуникационни и навигационни системи и приложение на безпилотни апарати, разработчици и администратори на сложни софтуерни системи.

Професионално направление 4.3 „Биологически науки”

ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Студентите, завършили магистърската програма по „Опазване и управление на околната среда“ (ОУОС), получават знания и придобиват умения за осъществяване на дейности, касаещи опазване и използване на биологичните ресурси, получаване на безопасни хранителни продукти, организиране на екологосъобразно производство, осъществяване на природосъобразен туризъм и др. Магистрите от тази програма са подготвени да извършват оценка за качеството на екосистемите, да осъществяват контрол и управление на околната среда, да познават начините за опазване на околната среда от вредни въздействия и на базата на математически модели да прогнозират негативни изменения в агроекосистемите.

По време на обучението студентите получават задълбочени знания в областта на биологичното производство, както и добра теоретична подготовка по управление замърсяването на естествените биологични ресурси, защитени територии и др. Магистърският курс има за цел да разшири знанията на студентите бакалаври по оценка въздействието на човешкия фактор върху компонентите на околната среда, опазване на биологичните ресурси и др.

ЕКОТУРИЗЪМ

Магистърът по „Екотуризъм” е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка относно природните, екологичните и

нормативните изисквания за осъществяване на екотуристическа дейност, мястото на екотуризма в туристическия отрасъл и ролята му за опазване на околната среда. По време на обучението студентите получават знания за видовете туризъм и туристическите ресурси в Р.България, екологичното състояние на туристическите райони и екорегиони в страната, възможностите, условията и нормативната база за развитието на екотуризъм в България, по-важните обекти на екотуризма.

Студентите магистри по „Екотуризъм" придобиват умения за осъществяване на дейности, свързани с: екологична оценка и контрол на екологичното състояние на районите, обект на туризъм; организация и ръководство на туристически групи и пътувания до места и защитени зони, обект на екотуризъм; провеждане и контрол на природоохранителни мероприятия в природни комплекси, обект на екотуризъм; екологична подготовка на кадри, работещи в туристически организации, както и екологично възпитание на туристите за опазване на околната среда; създаване и ръководство на собствени туристически бази.

БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА, ЕКОЛОГИЧЕН РИСК И ДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Магистърът по „Безопасност на труда, екологичен риск и действия при бедствия и аварии" е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и действия при бедствия и аварии, в съответствие с изискванията на ЕС и тези, транспонирани в националното ни законодателство. Освен това обучението на студентите по тази програма ще даде необходимите знания и умения за: осигуряване на безопасна работна среда в аграрния сектор; идентификация на рисковете, които съпътстват ежедневната работа в аграрния сектор; превенция на опасни ситуации и предприемане на правилни действия при появата им; необходимост и работа с предпазни средства; адекватно действие при критични ситуации; провеждане на обучение и инструктажи относно хигиената на труда и техниката на безопасност в аграрния сектор; управление на екологичния риск и адекватно действие при неблагоприятни екологични ситуации; организиране на дейности при възникване на производствени аварии и катастрофи и природни бедствия; прилагане на адекватни мерки за организация и осъществяване на защита на селскостопански и други животни при възникване на природни бедствия и др.

ЕКОЛОГИЯ НА СЕЛИЩНИ СИСТЕМИ

Завършилите магистърската програма по „Екология на селищните системи" получават знания и придобиват умения за осъществяване на дейности по опазване на околната среда на територията на общините в Република България и тяхното устойчиво управление в условията на глобалните климатични промени. Тези цели се постигат на базата на познаването на особеностите на екологичните фактори (абиотични, биотични и антропогенни) и формирането на климата в урбанизирани територии; характеризиране на замърсителите, в т.ч. на шума и на източниците на замърсяване на въздуха, водите и почвите; генерирането и управлението на отпадъците; прогнозиране и моделиране на замърсяванията; усвояване и

прилагане на екологичното законодателство на ЕС и на страната, касаещо селищни системи.

Магистрите, завършили тази програма, са подготвени да разработват общински и фирмени политики, планове и програми по опазване и управление на околната среда; да участват в екипи по извършване на екологични оценки и оценки за въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство; дейности и технологии; да участват в планирането и реализирането на съвременно екологично градоустройство; да разработват и прилагат мерки за повишаване на енергийната ефективност от битови; производствени и транспортни дейности; да планират зелената инфраструктура в териториални системи; да организират и извършват инвентаризация на биологичното разнообразие в големите градове и да разработват и прилагат мерки за неговото опазване; да изготвят екологични модели и прогнози на замърсяването на въздуха в градска среда; да разработват материали за информиране на населението за състоянието и опазването на околната среда, за реални и потенциални екологични рискове и за повишаване на неговата екологична култура и поведение.

Реализацията на магистърът по Екология на селищни системи може да бъде в общини (отделите по Екология и опазване на околната среда, Парково дело и озеленяване, както и в други общински структури, имащи отношение към опазването и управлението на околната среда); областни администрации; проектантски градоустройствени и транспортни фирми; производствени предприятия, фирми по чистота; селищни пречиствателни станции и регионални депа за отпадъци; консултантски служби/фирми по екология и опазване на околната среда; научно-образователни институции, неправителствени организации/фондации; и др.

ЗЕЛЕНИ БИОТЕХНОЛОГИИ

Магистърската програма по „Зелени биотехнологии“ представлява интегриран курс, който обхваща разнообразни аспекти на биотехнологиите с фокус върху устойчивостта и опазването на околната среда. Програмата комбинира теоретични познания с практически умения в области като растителни и животновъдни биотехнологии, микробиология, екология, генетика, биоинформатика и други. Студентите ще бъдат запознати с последните научни изследвания и иновации в областта на зелените технологии, които имат за цел да подобрят устойчивостта на селското стопанство, производството на храни, биоразнообразието и кръговата икономика. Освен това, програмата подготвя студентите за работа в различни индустрии като селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост, биотехнологичната промишленост и консултиране в областта на околната среда.

В рамките на магистърската програма студентите ще развият аналитични и проблемно-ориентирани умения, критично мислене и комуникационни умения, необходими за успешната им кариера в сферата на зелените биотехнологии. Програмата включва както теоретични лекции, така и практически лабораторни упражнения, проекти и стажове във водещи институции и компании в областта на биотехнологиите.

Завършването на магистърската програма по Зелени биотехнологии предоставя на студентите необходимите знания и умения, за да бъдат успешни специалисти в областта на устойчивите технологии и допринасящи към развитието на обществото в хармония с природата.

Професионално направление 6.1 „Растениевъдство”

ПРОИЗВОДСТВО НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Магистърската програма по „Производство на посевен и посадъчен материал” се основава на знанията, получени при обучението на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” по растениевъдство.

Обучението е насочено към придобиване на нови профилиращи знания и умения в областта на производството и заготовката с цел търговия, съхраняване, опаковане, етикетиране, търговски внос, износ и контрол на посевен и посадъчен материал от земеделски растения.

Завършилите програмата специалисти ще могат: да организират и извършват производство на посевен и посадъчен материал от основните земеделски растения отглеждани в Р. България; да извършват полски инспекции с цел сертификация на определени категории семена като полски инспектори; да ръководят или да работят в лаборатории за определяне на посевните качества на семената с цел сертифициране; при определени условия да извършват сортоподдържане на сортове и родителски компоненти от видове земеделски растения; да заготвят и търгуват с посевен и посадъчен материал от видовете земеделски растения; да консултират като експерти производителите и търговците на посевен и посадъчен материал; да участват в научни експерименти и да интерпретират на експертно ниво резултатите от тях.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще се реализират като: производители и търговци на посевен и посадъчен материал, специалисти в системата на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и други държавни органи, като консултанти на производители и търговци на посевен и посадъчен материал.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще са готови да продължат научната си подготовка в областта на селекция и семепроизводство на ОНС „Доктор”.

БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Магистърът по „Биологично земеделие” ще притежава задълбочена теоретична подготовка по нормативната уредба, принципите, спецификата и същността на биологично производство на продукти от растителен и животински произход. Той ще притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на развитие и изискванията към екологичните фактори на земеделските култури, отглеждани в условията на биологично земеделие. Ще познава в детайли най-новите достижения на селекцията във връзка със създаването на нови сортове от земеделските култури, подходящи за биологичното земеделие и ще може да

участва при районирането на подходящи видове и сортове при създаването на биологични посеви и насаждения.

Познавайки най-новите и авангардни технологии за отглеждане на културите, той ще съдейства за въвеждането в практиката на подходящите агротехнически мероприятия за биологично производство, за увеличаване на неговата конкурентоспособност и за трансформирането на българското земеделие съгласно изискванията на Европейския Аграрен пазар.

Познанията по растителна защита на култури ще му позволяват да организира най-ефикасна система за опазване на продукцията според изискванията на биологичното земеделие, получаване на висококачествена продукция за консумация и преработка и опазване на равновесието в екосистемите.

Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може чрез информационните мрежи да следи непрекъснато новостите в областта на технологиите за отглеждане земеделски култури по биологичен път и изискванията на Европейския аграрен пазар (квоти, цени и др.), свързани с реализацията на продукцията от това производство.

Магистърът по „Биологично земеделие" ще придобие и конкретни практически знания и умения във връзка с изготвяне на проекти за преход към биологично производство във ферми и стопанства, с организиране и ръководство на производството в такива ферми и стопанства, със сертифицирането и контрола на биологично производство на растения и продукти от растителен произход, с изготвяне на проекти за участие в програмите за подпомагане на биологичното производство от ПРСР на ЕС.

Широките и детайлни познания ще помогнат на магистрите по „Биологично земеделие" да се реализират като висококвалифицирани специалисти в системата за биологично производство на растения и животни и продукти от тях като производители, ръководители, експерти и консултанти в държавни и неправителствени структури.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще са готови да продължат научната си подготовка в областта на биологичното производство в ОНС „Доктор".

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството" придобиват висока квалификация по отношение на програмите на Европейския съюз и Р. България в областта на земеделието и развитието на селските райони. Те притежават знания и умения за осъществяване на ефективна консултантска дейност в областта на финансирането и управлението на селскостопанската политика съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., относно дейности в растениевъдството, свързани с изменението на климата, опазването на биологичното разнообразие, почвите и водите, по правилата за кръстосано съответствие, както и за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние. Обучаваните владеят консултантските практики по управление на

земеделските стопанства, по подобряване на организацията за трансфер на знания и иновации, по разработването на проекти в областта на растениевъдството. Специалистите, успешно завършили магистърската програма, притежават задълбочени теоретични знания и практически умения относно прилагането на нови, съвременни технологични решения по отглеждането на земеделските култури, по устойчивостта, модернизацията и технологичното обновление на земеделските стопанства, по хидромелиоративната инфраструктура, по увеличаване дела на биологичното производство, повишаване на енергийната ефективност, извършване на икономически и екологични анализи, по отношение на оценката и управлението на риска в земеделските стопанства и др.

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството“, дипломирани в Аграрния факултет при Тракийски университет, притежават компетентности да заемат ръководни, организационни, координационни и други длъжности в МЗХ, Националната служба за съвети в земеделието, консултантски фирми, административни служби, асоциации, федерации, да разработват и управляват проекти в растениевъдния сектор, да ръководят аграрни производствени единици и изпълняват други дейности, свързани с растениевъдството.

РАСТИТЕЛНОЗАЩИТНИ ТЕХНОЛОГИИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО

Магистърът по „Растителнозащитни технологии в растениевъдството” ще притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на развитие и начините за борба с вредителите (болести, неприятели и плевели) при всички полски, фуражни, зеленчукови и плодови култури, отглеждани в условията на нашата страна. Той ще притежава задълбочена теоретична подготовка по нормативната уредба и агроекологичните аспекти на интегрираната растителна защита.

Познавайки в детайли най-новите и авангардни технологии за растителната защита, той ще съдейства за въвеждането в практиката на новите достижения в аграрното производство, за увеличаване на неговата конкурентоспособност и за трансформирането на българското земеделие, съгласно изискванията на европейския аграрен пазар.

Познанията по растителна защита на полските, фуражните, зеленчуковите и плодовите култури ще му позволяват да организира най-ефикасна система за опазване на продукцията от тези групи култури, получаване на висококачествена продукция за консумация и преработка, опазване на равновесието в екосистемите и организиране на интегрирано производство на безопасна растителна продукция.

Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може чрез информационните мрежи да следи непрекъснато новостите в областта на растителната защита и агроекологията и изискванията на европейския аграрен пазар, свързани с пълноценната реализацияна чиста от остатъчни количества на пестициди продукция.

Широките и детайлни познания ще помогнат на магистрите по „Растителнозащитни технологии в растениевъдството” да се реализират като

висококвалифицирани специалисти във всички земеделски стопанства, на борсите и тържищата, както и като ръководители, експерти и консултанти в държавни и неправителствени структури от аграрния сектор.

УСТОЙЧИВО ПРОИЗВОДСТВО НА ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

(Съвместно обучение по специалност с Лесотехнически университет - София)

Магистърът по „Устойчиво производство на фуражни култури“ притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на равитие и изискванията към екологичните фактори на фуражните култури, отглеждани в умереният климат на субтропиците.

Познавайки в детайли най-новите достижения на селекцията при фуражните култури, най-новите и авангардни технологии за отглеждането им и устойчивото управление на постоянно затревените площи, той ще съдейства за въвеждането им в аграрното производство, за получаване на висококачествена продукция, опазване на равновесието в екосистемите и устойчивото стопанисване на природните ресурси.

Магистърът по „Устойчиво производство на фуражни култури“ ще придобие и конкретни практически знания и умения във връзка с хранителната характеристика на фуражите, съвременните методи за контрол и анализ на фуражите, храненето на животните, максимално допустимите концентрации на нежелани субстанции и продукти във фуражите. Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може да съставя балансирани дажби и рецепти за хранене на стопанските животни.

Въз основа на придобитите задълбочени познания магистрите ще могат не само да използват научния подход, за да отговарят на дадени въпроси, а реалистично да оценяват иновативните решения, които трябва да бъдат внедрявани в практиката.

Съчетаването на знания от областта на растениевъдството и животновъдството, правят агронома по устойчиво производство на фуражни култури комплексен и незаменим специалист за всякакъв тип аграрни производствени структури. Завършилите магистри могат да се реализират като мениджъри в облатта на устойчивото производство на фуражни култури, в други сфери на селското стопанство като експерти, консултанти и съветници в държавните учреждения (МЗХ, ДФЗ, БАБХ и др.).

Специалистите завършили магистърската програма ще са готови да продължат научното си развитие в областта на агррните науки за придобиване на по-високата ОКС „Доктор“.

Професионално направление 5.13. „Общо инженерство”

ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Целта на магистърския курс по „Земеделска техника” е студентите да получат задълбочени фундаментални и специализирани знания в областа на земеделските

машини, също така актуални знания за новостите в тази област, особено тези свързани с прецизното земеделие.

Програмата е насочена към подготовка по трактори, подемно-транспорти машини, машини за обработка на почвата, за сеитба, грижи за растенията, прибиране на земеделските култури, за механизиране процесите в животновъдството. Във връзка с предизвикателствата на съвремието и реалните нужди у нас са засегнати екологичните въпроси свързани със земеделската и транспортна техника, маркетинга на земеделската техника и организация на сервизната дейност и подръжката в земеделските стопанства и в специализираните фирми, свързани със земеделската техника.

Области на реализация на магистъра по „Земеделска техника" могат да бъдат: мениджъри и специалисти към фирми, свързани с производство, продажба и сервиз на земеделска техника; мениджъри на сервизи и сервизни специалисти; продуктови мениджъри; специалисти по експлоатация на земеделска и транспортна техника в земеделските стопанства; специалисти и експерти във фирми и организации, занимаващи се с развойна, научна и научно-внедрителска дейност; обучаващи, преподаватели и научни работници в институции, свързани със земеделската техника; специалисти в държавни институции, свързани със сертифицирането, регистрирането и създаването на нормативи, във връзка с производството и използването на земеделска техника.

Завършилите ОКС „Магистър" по „Земеделска техника" ще отговарят на нуждите на пазара на труда и на европейските изисквания за специалисти в областта на земеделието.

ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В АГРАРНИЯ СЕКТОР

Магистърът по „Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор" интегрира в себе си познания за енергийно спестяване и възобновяеми енергийни източници от и за селското стопанство. Основните придобити знания са в направление – биогорива от енергийни култури, биогаз от растителна и животинска биомаса, слънчева термична енергия и икономия на топлинна енергия в селскостопанските обекти.

Завършилият магистър притежава умения и познания да разработва, проектира и реализира проекти, свързани с добив и производство на биогорива и биогаз, проекти, свързани с използване на термичната слънчева енергия и проекти за намаляване на потребената топлинна енергия в аграрните сгради и съоръжения. Това е специалистът, който ще спомага да се усвоят пустеещите земи в страната и да се намали енергийната интензивност в селското ни стопанство. Магистърът в тази област може да подобрява усъвършенства и разширява съществуващите аграрни структури в посока снижение на енергийните разходи и усвояване на нови технологии за енергодобив.

Реализацията на магистърът по „Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор" може да бъде в животновъдни и земеделски структури, фирми за производство и преработка на биогорива и биогаз, консултантски и проектантски

бюра и служби в аграрния и енергийния сектор, научнообразователни институции, общини и др.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина”

ВЕТЕРИНАРНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Магистърската програма “Ветеринарна администрация” има за цел да подготви специалисти, познаващи всички елементи на управленската верига и административните ресурси в сферата на ветеринарната медицина, което да гарантира ефективното, безпристрастно, независимо и компетентно управление на ветеринарномедицинската дейност с оглед опазване на общественото здраве, както и създаване на национална банка от ръководни кадри за системата Ветеринарномедицинската дейност.

Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ в професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина. Обучението е в задочна форма с продължителност 2 семестъра.

Магистърската програма по “Ветеринарна администрация” ще надгради съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на администриране на контрола, осъществяван от компетентните ветеринарномедицински органи върху технологията на производство на продукти от животински произход и свързаните с храните химични, биологични и физични рискове; организацията на мерките за превенция и контрол на заразните заболявания по животните; контрола върху спазване изискванията за хуманно отношение към животните. Ще бъдат усвоени нови знания в областта на публичното административно и наказателно право, публичната администрация, финансиране и счетоводен контрол на ветеринарномедицинската дейност, ветеринарномедицински аспекти при опазване на околната среда и др.

Успешно завършилите магистърската програма ще могат:

- Да ръководят и контролират системите за осигуряване на безопасността на технологичните процеси при добив и преработка на храни от животински произход;
- Да организират и контролират мерките за профилактика и борба със заразните заболявания по животните;
- Да организират и контролират мерките за защита и хуманно отношение към животните;
- Да разработват, прилагат и координират мерки за управление на ветеринарномедицинската дейност при кризи;
- Да организират и регулират взаимоотношенията в сферата на бизнескомуникациите и връзките с обществеността;
- Да участват в подготовката и разработването на проекти за национални и Европейски програми.

Възможности за професионална реализация:

- Централно управление на Българска агенция по безопасност на храните;
- Областни дирекции по безопасност на храните;
- Научни институти и изследователски структури;
- Други национални и международни организации, работещи в сферата на управление на ветеринарномедицинската дейност (съсловни организации, дружества за защита на животните);
- Ветеринарна практика;
- Браншови съюзи;
- Бизнес с ветеринарномедицински продукти, храни за животни и фуражи.

САНИТАРНА МИКРОБИОЛОГИЯ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

Магистърската програма ,,Санитарна микробиология и безопасност на храните" има за цел да подготви специалисти, познаващи всички елементи на контрола на храните и това да гарантира безопасността и здравето на консуматорите. Обучението е в задочна форма с продължителност 2 семестъра. Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен ,,бакалавър" или „магистър" в едно от следните професионални направления: 4.2 Химически науки; 4.3 Биологически науки, 5.11 Биотехнологии, 5.12 Хранителни технологии, 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве. Кандидати от други професионални направления се допускат за обучение, като при тях то е четири семестъра (2 години). Първите два семестъра са подготвителни и дават познания в областта на биологичните науки, химията и физиката.

Магистърската програма ще надгради съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на технологията на производство на храни, микробиологията и биохимията на храните, контрола на биологични, химични и физични опасности в храни. Ще бъдат усвоени нови знания в областта на санитарната микробиология като принципите за бактериологично изследване на околната среда (почви, въздух, вода), основните методи за определяне на чужди вещества в хранителните продукти и във фуражите, методите за оценка на риска и др. Учебните програми по дисциплините са разработени в съответствие с националната и Европейска нормативна база по отношение на изисквания за безопасност на храните, потребностите на пазара на труда и изискванията на работодателите.

Магистърската програма по ,,Санитарна микробиология и безопасност на храните" е единствена по рода си, тъй като съчетава уникалността на ветеринарно-санитарната експертиза, санитарната микробиология, технологията на производство на продукти от растителен и животински произход, както и методите за оценка на риска по отношение безопасността на храните.

Успешно завършилите магистърската програма ще могат да извършват микробиологични изследвания на хранителни продукти, почва, въздух и вода по съвременни методи; да изолират и идентифицират патогенни, хигиенно-показателни и други микроорганизми, свързани с безопасността на храните; да

познават основните заболявания по хората, предизвикани от консумация на храни; да създават и контролират системите за осигуряване на безопасността на технологичните процеси; да разработват нови, да модифицират и оценяват системите за безопасност; да управляват и работят в лаборатории за контрол на храни, води, почви и въздух; да участват в подготовката и разработването на проекти за национални и Европейски програми.

Възможности за професионална реализация: държавни и частни лаборатории за анализ и контрол; Българска агенция по безопасност на храните; научни институти и лаборатории; други национални и международни организации, работещи в сферата на безопасността на храните; производствени предприятия и вериги за дистрибуция и хранене; складове и борси, хладилни складове.

ИНТЕГРИРАНИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА ХРАНИТЕ

Магистърската програма по “Интегрирани системи за управление качеството и безопасността на храните” е съвместна магистратура между Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет (ТрУ, гр. Стара Загора) и Университет по национално и световно стопанство (УНСС, гр. София). В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет и Университет за национално и световно стопанство. От Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство“), Аграрен факултет (катедри: Преживни животни и млекарство – Секция „Млекарство“ и „Месо и месни продукти“) и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт“, „Регионално развитие“). От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти от ПН „Икономика“, ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата“ от катедрите „Икономика на природните ресурси“, „Управление“ и „Икономическа социология“. В обучението са планирани участия на гост-лектори от Университет по хранителни технологии – Пловдив, специалисти от Българската агенция по безопасност на храните, Национален диагностичен, научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, Централна лаборатория по ветеринарно-санитарна експертиза и екология (ЦЛВСЕЕ) - София и др.

В магистратурата ще могат да се запишат лица с висше образование (бакалавърска или магистърска степен), от определени професионални направления. Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен “бакалавър” (или „магистър“) в едно от следните професионални направления: 4.2 Химически науки; 4.3 Биологически науки, 5.11 Биотехнологии, 5.12 Хранителни технологии, 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве.

Учебното съдържание на магистърската програма е структурирано в два основни модула (два семестъра):

Фундаментални дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Законови и хигиенни изисквания за производство на храни. Официален контрол при храните; Икономическа култура; Емпирични социално-икономически изследвания; Управление на качеството и безопасността; Икономическа социология.

Приложни дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Експериментални методи за изследване на храните; Контрол на качеството и микробиологичната безопасност на храните; Контрол на качеството и физико-химичната безопасност на храните; Стандартизация и сертификация по веригата на доставки на храни; Автентичност и проследяемост на суровини и храни; Практикум по качество и безопасност на храните (подвижен семинар).

Практическо обучение: Провеждат се: Практически занятия в учебни и експериментални лаборатории; Практикум и подвижни семинарни занятия в предприятия, произвеждащи и преработващи храни; обучения в базата на УНСС и практическите станции на университета в София; Акредитирани сертифициращи организации за контрол на качеството и безопасността на продуктите.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ БИЗНЕС И МЕНИДЖМЪНТ

Магистърската програма по "Ветеринарномедицински бизнес и мениджмънт" е съвместна магистратура между Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет (ТрУ, гр. Стара Загора) и Университет по национално и световно стопанство (УНСС, гр. София). В периода на обучение ще се надградят съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на администриране на процесите, свързани със създаването и организирането на дейността във ветеринарни практики; организиране на консултантската и проектантска дейност; мениджмънт на социално значими зоонози при продуктивни животни и домашни любимци в аспекта на концепцията за „Едно здраве", както и мениджмънт на добрата ветеринарномедицинска практика във високотехнологични ферми.

Ще бъдат усвоени нови знания в областта на финансовото управление, маркетинга, управлението на инвестиции и капиталово бюджетиране, конкуретноспособност на фирмената дейност, управление на човешки ресурси, както и комуникация, изграждане на ефективни екипи и бизнес етика във ветеринарната дейност и др.

В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет (ТрУ) и Университет за национално и световно стопанство (УНСС). Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство"; катедра „Вътрешни болести"; катедра „Ветеринарна микробиология, инфекциозни и паразитни болести"; Ветеринарен симулационен център „ВетСим") и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт", „Индустриален бизнес и предприемачество", „Икономика"). От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти специалисти от ПН „Икономика", ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата" от катедрите „Икономика на природните ресурси", „Управление" и „Икономическа социология". В обучението са планирани участия на

гост-лектори от Българската агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ), Национален диагностичен, научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, „Адвант Консултинг“ ЕООД и др.

Учебните програми по дисциплините са разработени в съответствие с националната и Европейска нормативна база и критериите на Международния ветеринарен кодекс по отношение на изисквания за управление на ветеринарномедицинската дейност, потребностите на пазара на труда и изискванията на работодателите.

Учебното съдържание на магистърската програма е структурирано в три основни модула (в два семестъра):

Фундаментални дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Създаване и организация на ветеринарната практика; Теория и практика на ветеринарномедицинския мениджмънт; Финансово управление на ветеринарномедицинския бизнес; Маркетинг във ветеринарномедицинската дейност; Мениджмънт на социално значими зоонози при продуктивни животни; Мениджмънт на социално значими зоонози при домашни любимци; Стратегическо управление на човешките ресурси.

Приложни дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Корпоративна социална отговорност; Организиране на консултантската и проектантска дейност; Конкурентоспособност и ефективност на фирмената дейност; Икономическа социология; Управление на инвестициите във ветеринарния бизнес; Стратегически мениджмънт и предприемачество във ветеринарномедицинския бизнес; Комуникация, изграждане на ефективни екипи и бизнес етика във ветеринарната дейност; Мениджмънт на добрата ветеринарномедицинска практика във високо технологични ферми (роботизация и киберметоди); Капиталово бюджетиране; Дигитализация във ветеринарномедицинската дейност; Управление на веригите на доставки във ветеринарния бизнес.

Практическо обучение: Провеждат се лекционни и семинарни занятия в учебната база на Тракийски университет – Стара Загора и учебната база на УНСС-София.

В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет (ТрУ) и Университет за национално и световно стопанство (УНСС). Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство“; катедра „Вътрешни болести“; катедра „Ветеринарна микробиология, инфекциозни и паразитни болести“; Ветеринарен симулационен център „ВетСим“) и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт“, „Индустриален бизнес и предприемачество“, „Икономика“).

От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти специалисти от ПН „Икономика“, ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата“ от катедрите „Икономика на природните ресурси“, „Управление“ и „Икономическа социология“.

В обучението са планирани участия на гост-лектори от Българската агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига

(ЦОРХВ), Национален диагностичен, научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, „Адвант Консултинг“ ЕООД и др.

Изисквания при кандидатстване: Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен “бакалавър” (или „магистър“) в едно от следните професионални направления: 3.7. Администрация и управление; 3.8. Икономика и управление; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 7.4. „Обществено здраве”

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ – ОКС „магистър”

- след „бакалавър” по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Лекарски асистент“, „Социални дейности”, „Социална педагогика”, „Социален мениджмънт” или „Здравен мениджмънт” и базово образование по „Здравни грижи” (чл. 6 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "управление на здравните грижи" за образователно-квалификационните степени "магистър" и "бакалавър" от професионално направление "обществено здраве" в сила от учебната 2006 - 2007 г., приета с пмс № 215 от 18.08.2006 г. обн. дв. бр.70 от 29 август 2006г., изм. дв. бр.87 от 7 октомври 2008г., изм. дв. бр.1 от 2 януари 2024г.).

Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността, получават диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика”. В тази връзка, в процеса на обучение те придобиват теоретични знания и практически умения за изпълнение на основните функции в тези направления.

Учебният план е изцяло съобразен с единните държавни изисквания, съгласно Наредбата за единните държавни изисквания (ЕДИ) за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика” (ПМС № 215 от 18.08.2006 г., ДВ, бр.70, от 29.08.2006 г., изм. ДВ, бр.87, от 07.10.2008 г.). Учебният план и учебните програми са разработени за обучение на студенти в ОКС „магистър”, според изискванията на чл. 6, ал. 2 от Наредбата за ЕДИ и включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

Реализацията на кадрите с висше образование по специалността може да се осъществява като: ръководители на здравни грижи в здравни и лечебни заведения за извънболнична (първична и специализирана) и болнична медицинска помощ, както и социални заведения за деца и възрастни; завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването и здравните отдели на общините, РЗИ, здравно-осигурителни фондове, центрове и други структури по управление на

здравните грижи; ръководители на частни здравни структури за здравни грижи – профилактични, промотивни, семейно планиране и др.; експерти по здравни грижи в национални и международни правителствени и неправителствени организации; експерти по здравни грижи във ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

Продължителността на обучението е 3 семестъра и се провежда в задочна форма. Задължителните учебни дисциплини са 19, с общ минимален хорариум 500 часа. Държавният преддипломен стаж е с продължителност 120 часа. Обучението по специалността завършва с държавен изпит.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ – ОКС „магистър"

- след „бакалавър" по специалност „Управление на здравните грижи"

Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността, получават диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър" и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика". В процеса на обучение те придобиват теоретични знания и практически умения за изпълнение на основните функции в тези две направления.

Учебният план е изцяло съобразен с единните държавни изисквания, съгласно Наредбата за единните държавни изисквания (ЕДИ) за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи" и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика" (ПМС № 215 от 18.08.2006 г., ДВ, бр. 70, от 29.08.2006 г., изм. ДВ, бр. 87, от 07.10.2008 г.). Учебният план и учебните програми са разработени за обучение на студенти в ОКС „магистър", според изискванията на чл. 5 от Наредбата за ЕДИ и включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

Реализацията на кадрите с висше образование по специалността може да се осъществява като: ръководители на здравни грижи в здравни и лечебни заведения за извънболнична (първична и специализирана) и болнична медицинска помощ, както и социални заведения за деца и възрастни; завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването и здравните отдели на общините, РЗИ, здравно-осигурителни фондове, центрове и други структури по управление на здравните грижи; ръководители на частни здравни структури за здравни грижи – профилактични, промотивни, семейно планиране и др.; експерти по здравни грижи в национални и международни правителствени и неправителствени организации; експерти по здравни грижи във ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

Продължителността на обучението е: два семестъра (след придобита бакалавърска степен по специалността „Управление на здравните грижи").

Обучението се провежда в задочна форма. Задължителните учебни дисциплини са 19 с определения според ЕДИ минимален хорариум. Включен е и държавен

преддипломен стаж с продължителност, съгласно наредбата. Обучението по специалността завършва с държавен изпит.

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

В тази магистърска програма могат да се обучават лица след завършено висше образование в ОКС „Магистър“ в ПН 7.1 Медицина, 7.2. Дентална медицина и 7.3. Фармация.

Обучението се осъществява по програма с интердисциплинарен характер, която включва дисциплини от областта на обществените и здравни науки, като здравен мениджмънт и управление на институциите, икономика и маркетинг в здравеопазването, мениджмънт на човешките ресурси в здравеопазването, здравно законодателство и медицинско право, обща и медицинска социология, медицинска етика, трудова медицина, профилактика на социално-значими заболявания, приложна епидемиология, информатика, клинична психология и др.

Учебният процес съчетава академично обучение с придобиване на теоретични знания и практически умения за разработване и планиране на стратегии, програми и мерки за ефективна организация и контрол на институции в здравеопазването, които да отговарят на актуалните потребностите на управлението в системата на здравеопазването.

Обучението е само задочно, с продължителност 2 семестъра и завършва с държавен изпит или с разработване и защита на дипломна работа.

Приемът в магистърската програма по специалност “Здравен мениджмънт” е по документи - с диплома за завършено висше образование с бакалавърска или с магистърска степен.

Специалистите, придобили ОКС „магистър“ по „Здравен мениджмънт“ имат възможността за успешна реализация на различни управленски нива в лечебно-профилактични заведения, ДКЦ, лаборатории и други организации и институции в здравеопазването и свързаните с него сфери.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 1.2. „Педагогика”

Срокът на обучение в магистърските програми е два, три или четири семестъра, в зависимост от: придобитата ОКС, специалността на кандидата и професионалното направление, в което е дипломиран.

СТРАТЕГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ И СОЦИАЛНИ ИНСТИТУЦИИ

Магистърската програма "Стратегическо планиране и администриране на образователни и социални институции" цели да предостави на студентите специализирани знания, умения и нагласи, необходими за успешно управление, развитие и подобрение на образователни и социални институции в съвременния свят.

С тези квалификации, завършилите магистърската програма ще могат да се ангажират с управленски и консултантски роли в образователни и социални институции и да допринесат за подобряване на качеството на образованието и социалните услуги. Студентите ще задълбочат научно-теоретичната и специализираната си подготовка в областта на стратегическото планиране; управление на финансови, материални и информационни ресурси; мотивиране, стимулиране, оценяване и контрол на персонала за постигане на институционалните цели; съставяне на бюджет, законосъобразно, целесъобразно, ефективно и прозрачно разходване и отчитане на бюджетни средства; формиране на позитивна и подкрепяща образователна среда; водене и съхранение на учебна и училищна документация; сътрудничество и взаимодействие със семейството и заинтересованите стани.

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА (ЛОГОПЕДИЯ)

Обучението в магистърската програма осигурява: знания за иновационните процеси в теорията и практиката на педагогиката за деца със специални образователни потребности и комуникативни нарушения; задълбочена теоретична подготовка, в съответствие със съвременните тенденции на обучението, на деца със затруднения в ученето и училищната адаптация; усвояване и обогатяване на знания за разнообразието от алтернативи подходи, методи и средства за обучение на деца със затруднения в ученето по програмите за общообразователните училища; специализирана подготовка на обучаваните по проблемите за диагностиката, ученето и училищната адаптация.

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА (РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ)

Магистърската програма е насочена към осигуряване на кадри с висока степен на академично образование, които притежават широка общопедагогическа психологична, теоретична и практико- методическа компетентност за работа с лица със специални образователни потребности.

Подготовката на специалистите - магистри включва знания, умения и компетентности от областта на специалната педагогика и свързани с нея научни области, като: биологични и медицински науки, психологически науки, педагогически науки, лингвистика и психолингвистика и др. научни области.

В процеса на обучение се усвояват конкретни знания за психо-физическото развитие на децата с комуникативни нарушения, интелектуални затруднения, сензорни нарушения (слухови и зрителни), обучителни трудности, множество увреждания.

Магистърската програма по специална педагогика включва общо базисно и специализирано обучение. Чрез нейното съдържание се подготвят мотивирани и високо квалифицирани специалисти за удовлетворяване на обществените потребности от кадри, които да извършат реформата в образованието и да осигуряват приобщаваща среда за децата със специални образователни потребности в условия на равен достъп до качествено образование и самостоятелен начин на живот.

ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Магистърската програма отразява съвременните тенденции относно стратегиите и технологиите за обучение и възпитание, както и на изискванията на съвременното общество.

Програмата има за цел подготовката на педагогически специалисти, способни да работят в сферата на предучилищното образование и в началния етап на основната образователна степен и изграждане у тях на базисни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и отношения.

Обучението в магистърската програма осигурява: задълбочена теоретична подготовка в съответствие със съвременните тенденции на науката и практиката на предучилищното възпитание и на обучението в началния етап на основната образователна степен; профилна подготовка в съответствие с направленията на магистърската програма, свързани с педагогика на взаимодействието в предучилищна възраст и вариантните дидактически технологии в началната училищна възраст; международна сравнимост на получените знания и придобитите умения; разширяване компетенциите за провеждане на научноизследователска дейност в системата на предучилищното възпитание и в началния етап на основната образователна степен (1 – 4 клас).

НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА. ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Глобалната цел на обучението в магистърската програма „Начална училищна педагогика. Информационни и комуникационни технологии в началното училище“ е формирането на висококомпетентни педагогически специалисти с интердисциплинарен и синергетично интегриран професионален профил, обединяващ педагогически, методически, дигитални, организационно-управленски и иновационни компетентности. Подготовката е насочена към развитие на експерти, притежаващи задълбочен научно-теоретичен фундамент и високо ниво на приложна готовност за проектиране, моделиране, реализиране, адаптиране и рефлексивно оценяване на образователни процеси в началния етап на основната образователна степен, основани на компетентностния подход, дигиталната трансформация и съвременните парадигми на технологично медиираното обучение.

Завършилите програмата могат да се реализират като експерти в широк спектър от образователни и управленски роли:

- начален учител;
- учител по информационни технологии (I–IV клас);
- учител по компютърно моделиране;
- учител в група за целодневна организация на учебния ден;
- ръководител на компютърен кабинет;

- педагогически консултант по информационни и комуникационни технологии в образованието и работата в дигитална среда;
- координатор/лидер на иновации в началното училище;
- експерт в регионални управления на образованието (начално образование, дигитализация);
- експерт в общински и образователни администрации;
- ръководител (директор/зам.-директор) на училища и центрове за подкрепа на личностното развитие;
- специалист в центрове за подкрепа на личностното развитие;
- организатор на образователни, извънучилищни и извънкласни дейности;
- обучител и дизайнер на образователни програми и дигитални ресурси.

ТЕХНОЛОГИИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Програмата подготвя висококвалифицирани учители с ОКС „магистър“ в областта на математиката, компютърното моделиране, информатиката и информационните технологии. Студентите придобиват задълбочени знания по педагогика, психология и методика на обучението по съответните дисциплини, както и практически умения за приложение на съвременни образователни технологии, работа в дигитална среда и дистанционно обучение. Завършилите придобиват две професионални квалификации: „Учител по математика“ и „Учител по информатика, компютърно моделиране и информационни технологии“.

Те получават както теоретични знания, така и умения, свързани с учебното съдържание, и могат да преподават:

- “Математика” в 5–12 клас,
- “Информатика” и
- “Компютърно моделиране и информационни технологии” в 5–7 клас и
- “Информационни технологии” в 8–12 клас (включително професионална подготовка).

Завършилите могат да планират, организират и провеждат учебния процес, да разработват проекти и учебни материали, да прилагат иновативни методи на обучение и да оценяват компетенциите на учениците. Придобиват и меки умения като критично мислене, рефлексивни умения и способност за продължаващо професионално развитие.

Реализацията им включва позиции като учител, старши и главен учител по математика, информатика, компютърно моделиране и информационни технологии, ръководител на компютърни кабинети и направления ИКТ, специалисти в образователни институции, научни организации и неправителствени структури. Подготовката им позволява продължаване на научната кариера към ОНС „доктор“.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И АРТ ТЕРАПИЯ

Обучението на студентите по специалността „Педагогика на обучение по изобразително изкуство и арт терапия" има за цел да подготви учители с образователно квалификационната степен „магистър", както и специалисти подпомагащи дейността на учителите, специалните педагози и училищните психолози.

Специалността за ОКС „магистър" осигурява широкопрофилна подготовка по арт терапия и арт диагностика, специална педагогика, изобразително изкуство, психология на изкуството и визуалните възприятия, педагогика, методика и управление на образованието, както и надграждане и развиване на подготовката от ОКС „бакалавър".

Завършилите специалността формират компетентности в областта на арт терапията, арт терапевтичните и диагностични техники, специалната педагогика, връзката между изобразителното изкуство, психологията и арт терапията и др.

Реализацията им включва позиции като учител, старши учител и главен учител по изобразително изкуство в средно общообразователно училище от 5-ти до 12-ти клас и в професионалните гимназии; ръководител на кабинет по изобразително изкуство и графичен дизайн; специалисти в областта на арт терапията и арт терапевтичната дейност в различни образователни институции, в правителствени и неправителствени организации.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО КОМПЮТЪРНО МОДЕЛИРАНЕ, ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Програмата подготвя висококвалифицирани учители с ОКС „магистър" в областта на компютърното моделиране, информационните технологии, технологиите и предприемачеството. Студентите придобиват задълбочени знания по педагогика, психология и методика на обучението по съответните дисциплини, както и практически умения за приложение на съвременни образователни технологии, работа в дигитална среда и дистанционно обучение. Завършилите придобиват две професионални квалификации: „Учител по компютърно моделиране и информационни технологии" и „Учител по технологии и предприемачество".

Те получават както теоретични знания, така и умения, свързани с учебното съдържание в областта на компютърното моделиране, информационните технологии, технологиите и предприемачеството, и могат да преподават:

- "Компютърно моделиране и информационни технологии" в 5–7 клас,
- "Информационни технологии" в 8–12 клас,
- "Технологии и предприемачество" в 5–9 клас, както и
- "Предприемачество" в 9 клас (профилирана подготовка).

Завършилите могат да планират, организират и провеждат учебния процес, да разработват проекти и учебни материали, да прилагат иновативни методи на обучение и да оценяват компетенциите на учениците. Освен това придобиват меки умения като критично мислене, рефлексивни умения и способност за продължаващо професионално развитие.

Реализацията им включва позиции като учител, старши и главен учител по компютърно моделиране, информационни технологии, технологии и предприемачество, ръководител на компютърни кабинети и направления ИКТ, специалисти в образователни институции, научни организации и неправителствени структури. Подготовката им позволява продължаване на научната кариера към ОНС „доктор“.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Специалността „Педагогика на обучението по биология и здравно образование“ в Тракийски университет – Стара Загора подготвя висококвалифицирани кадри за образователната система с образователно-квалификационна степен „магистър“. Завършилите получават професионална квалификация „Учител по биология и здравно образование“ и „Учител по човекът и природата“.

Обучението осигурява базова широкопрофилна подготовка и надгражда знанията в няколко основни области:

- Биологични науки: вещества, тела и организми, клетъчна структура, еволюция, биосфера и устойчиво развитие.
- Педагогика и психология: съвременни педагогически технологии, педагогическа психология, приобщаващо образование и диагностика на знанията.
- Методика на обучението: специфични методи за преподаване по „Човекът и природата“ и „Биология и здравно образование“.
- Практическа подготовка: включва хоспитиране, текуща практика и стажантска практика в реална училищна среда.

Успешно завършилите ОКС „магистър“ по специалността „Педагогика на обучението по биология и здравно образование“ могат да се реализират като:

- учител, старши учител и главен учител по човекът и природата и биология и здравно образование в средно училище от 5-ти до 12-ти клас и в професионални гимназии;
- специалисти в областта на биология и здравно образование в различни образователни институции, в правителствени и неправителствени организации;
- преподаватели във висши училища след продължаване на образованието си в ОНС „доктор“.

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

Магистърската програмата е с продължителност 4 семестъра и се провежда в задочна форма на обучение. Тя е специално разработена за кандидати, които вече притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ в други области на висшето образование или други професионални направления.

Завършилите придобиват професионална квалификация „Учител по физическо възпитание“.

Основната цел на магистърската програма е изграждането и задълбочаването на общата педагого-психологическа и тясно специализираната методическа подготовка. Студентите придобиват знания и умения в следните направления:

- Педагогически, психологически и медико-биологични основи на физическото възпитание и спорта.
- Подробно изучаване на методиката на обучение по футбол, лека атлетика, хандбал, волейбол, баскетбол, гимнастика, туризъм и ориентиране.
- Работа в дигитална среда, прилагане на ИКТ в обучението и използване на съвременни образователни технологии.
- Адаптирано физическо възпитание, кинезитерапия и теория на спортната тренировка.

Магистрите формират ключови компетентности свързани с:

- планиране, провеждане, ръководство, оценяване и контрол на: образователната дейност по физическо възпитание и спорт, спортно-състезателната и тренировъчна работа по вид спорт в образователната среда, рекреационни занимания със спортна насоченост;
- оптимално реализиране на педагогически взаимодействия чрез индивидуална и екипна работа в условията на спортнодвигателната дейност;
- проектна и прогностична дейност в сферата на училищното физическо възпитание.

Завършилите магистърската програма имат широки възможности за кариерно развитие:

- Учители (включително старши и главни учители) по физическо възпитание във всички степени на средното образование и във всички видове училища (профилирани, професионални, специални).
- Експерти и специалисти в държавни, общински и неправителствени организации в сферата на спорта и образованието.
- Научни работници и преподаватели във висши училища след продължаване на образованието в ОНС „доктор“.

ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Магистърската програма „Физическо възпитание и спорт“ в Тракийски университет – Стара Загора е предназначена за студенти, които вече притежават бакалавърска степен по „Педагогика на обучението по физическо възпитание“. Програмата цели да надгради тяхната обща педагогическа и тясно методическа подготовка.

Обучението съчетава теоретични знания и практически умения в няколко направления:

- Педагогически и иновативни подходи за преподаване в часовете по физическо възпитание и спорт.
- Диагностика и оценка на резултатите и развитието на учениците.
- Медико-биологични основи на физическото натоварване и спорта.
- Алтернативните технологии в тренировъчния процес.
- Социална и извънкласна дейност.
- Включване на ученици със специални образователни потребности във физическа активност.

Завършилите магистри имат право да работят в различни сфери:
• Учители (включително старши и главни учители) по физическо възпитание във всички степени на средното образование и във всички видове училища (профилирани, професионални, специални).
• Експерти и специалисти в държавни, общински и неправителствени организации в сферата на спорта и образованието.
• Научни работници и преподаватели във висши училища след продължаване на образованието в ОНС „доктор“.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление 3.8. „Икономика”

Срокът на обучение в магистърските програми е 3 семестъра за бакалаври – от същото професионално направление – 3.8 Икономика и 5 семестъра за бакалаври и магистри след средно образование от други професионални направления, както и за професионални бакалаври от същото професионално направление.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ

Основна цел на обучението в магистърската програма е придобиване на висококвалифицирана подготовка в областта на предприемачеството и стратегическия маркетинг в динамична бизнес среда. Програмата предоставя на студентите знания и умения да генерират нови бизнес идеи и да ги превърнат в реални действия в стартиращи или вече съществуващи фирми. Бъдещите предприемачи се научават как да използват творчеството си, за да създадат икономическа добавена стойност и да задоволят нуждите на пазара, как да започнат собствен бизнес, да разработват нови продукти или да управляват иновативни проекти за съществуващи фирми.

Обучението е насочено към получаване на задълбочени знания по: стратегически анализ на бизнес средата и планиране; предприемачески бизнес модели; стратегически маркетинг; мениджмънт на малки и средни предприятия; бизнес анализ на предприемаческата дейност; системи за управление на човешки ресурси – експертни решения и практики; пазарно позициониране; икономика на иновациите.

Магистрите придобиват уменията за: анализ и оценка на процесите и явленията в икономиката; анализ на възможностите за бизнес и откриване на печелившата бизнес идея; анализ и оценка на пазара, и конкурентите, да разработват конкурентна стратегия на фирмата; идентифициране и развитие на собствени конкурентни предимства; формулиране и реализиране на маркетинговата стратегия на фирмата; разработват и обосновават бизнес-планове и проекти; анализ и оценка на иновационни, и инвестиционни решения; развитие на собствени предприемачески и управленски компетенции за успешно формиране, мотивация и лидерство на екипи за достигане на набелязани бизнес цели; да стартират, организират и развиват собствен бизнес.

Възможна реализация на дипломираните магистри: стартиране на собствен бизнес или предприемачи, управляващи съществуващи собствени фирми; да се реализират като вътрешнофирмени предприемачи в съществуващи по-големи фирми или в малки и средни предприятия; оперативни мениджъри в бизнес инкубатори, клъстери и бизнес мрежи; експерти в инвестиционни дружества и фондове, консултантски компании, анализатори на всички равнища на управление в държавната и общинската администрации.

ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА БИЗНЕСА

Обучението по магистърската програма има за цел да подготви висококвалифицирани специалисти – икономисти, които да отговорят на съвременните изисквания на бизнеса и предизвикателствата пред него, породени от нарастващите потребности на обществото и глобализацията на икономиката.

Завършилите специалността магистри придобиват задълбочени знания и практически умения в областта на производствената икономика, мениджмънта на микро-, малкия и средния бизнес; планиране на устойчивото развитие на бизнеса и бизнесиновациите; управленското счетоводство; организационната адаптивност и приспособимост на бизнеса към изискванията на пазарната среда; за източниците на потенциални кризи в бизнеса и начините за тяхното преодоляване; фирмената стандартизация и сертификация на продуктите, за конкурентноспособността на бизнес единиците; финансовия мениджмънт и финансов контрол; държавните институции и тяхното управление, като основа за развитието на бизнеса; икономическата политика на Европейския съюз; функционирането на борсите и борсовите операции, за организацията на сделките в международните стокови борси и технология за навлизане на международния пазар, др.

Придобитата професионална квалификация позволява на завършилите магистри да създават и успешно да управляват собствен бизнес; да анализират, консултират и управляват различни по размер и предмет на дейност бизнес единици в условията на динамично променящата се икономическа среда; да осъществяват преподавателска, проектна и научно-изследователска дейност по икономика и управление на бизнеса в образователни институции в страната и чужбина.

ИКОНОМИКА НА АЛТЕРНАТИВНИЯ ТУРИЗЪМ

Магистрите по „Икономика на алтернативния туризъм" са висококвалифицирани специалисти със задълбочена теоретична подготовка и развити практически умения в областта на икономиката, организацията и управлението на туристическата дейност и алтернативните форми на туризъм.

В магистърското обучение те усвояват комплекс от специализиращи знания, относно социалната и икономическата роля на туризма, формират управленски навици и мениджърска култура, придобиват необходимите умения за решаване на проблеми, постигане на високо качество на туристическите продукти и устойчиво развитие на туризма.

Завършилите ОКС „магистър" се специализират и задоволяват потребностите от кадри в туристическия сектор. Те могат да се реализират като експерти в: националните държавни органи – Министерство на икономиката; Министерство на туризма; Министерство на културата; Националния съвет по туризъм; национални, регионални и местни органи, организации, сдружения по туризъм; в туристически и туроператорски агенции; в хотели, ресторанти и развлекателни центрове; като преподаватели в средното и висшето образование; рекламни агенти; представители на браншови, обществени съюзи и организации; предприемачи в туристическия бизнес.

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И ПРОЕКТИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Целта на обучението по магистърска програма „Икономически анализи и проекти за регионално развитие" е да се подготвят специалисти с компетентност по регионален анализ за нуждите на разработването и управлението на проекти и програми за регионално развитие, да се осигурят необходими кадри за регионалното управление и осъществяване на политиките за регионално развитие.

Обучението в магистърската програма е насочено към получаване на задълбочени знания в областта на: методика на регионалния анализ; регионално планиране и програмиране; разработване и управление на проекти за регионално развитие; бюджетиране развитието на регионално и местно ниво; регламенти, директиви, принципи и подходи на регионалната политика и регионалното управление; структура, компетенции и функции на органите за регионално управление и местно самоуправление; управление на конфликти и др.

Магистърската програма осигурява професионалните компетенции и умения на специалиста да: извършва стратегически анализ и формулира стратегическите цели на регионалното икономическо и пространствено развитие; разработва общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; извършва мониторинг и актуализация на регионалните планове, областните стратегии и плановете за развитие на общините; разработва и управлява проекти и оказва техническа помощ при разработването на проекти; прави оценка и предложения, свързани с усвояване на средства от финансовите инструменти на ЕС за регионалното развитие и др.

Завършилите специалността могат да бъдат: експерти при разработване на общински и областни планове и стратегии за развитие; консултанти при

осъществяване на програмите за регионално развитие и управление на европейските проекти; експерти по мониторинг и одит на проекти, свързани със Структурните и Кохезионният фондове на ЕС, както и с приложението на държавната политика за развитие и финансиране на регионалното развитие; експерти в проектантски екипи, осъществяващи анализи и обосновка на приоритети за регионално и местно развитие; специалисти по изпълнението на конкретни международни проекти и програми за развитие, трансгранично сътрудничество, икономическо и социално сближаване и др.

Дипломираните магистри могат да заемат различни ръководни и експертни длъжности във всички държавни, областни и местни администрации, както и в структурите на ЕС; в неправителствени организации; в консултантски фирми и в програмно ориентирани екипи за разработването и управление реализацията на проекти с регионално значение; в стопански, социални, образователни и други институции; в научно-изследователски центрове и висши училища.

ФИНАНСИ И СЧЕТОВОДСТВО НА ФИРМАТА

Основна цел на обучението по магистърската програма е получаване на висококвалифицирана подготовка в областта на икономиката и финансите на фирмата, счетоводство на индустриалната, туристическата и аграрната фирми, стандартизация по счетоводство и финансов контрол.

Магистърската програма осигурява професионални умения и компетенции на дипломирания магистър-икономист да: управлява успешно финансите на фирмата; разработва концепции при развитието на фирмените структури; разработва финансов план и стратегия за разрастване на фирмената дейност; организира счетоводното отчитане на стопанските операции през призмата на алтернативното начало във фирмите; съставя финансово-счетоводни отчети на фирмите чрез прилагане на нормативните изисквания; оптимизира капиталовата структура и финансовото управление на фирмата; развива качества като аналитично и критично мислене, комуникативност, умения за поемане на риск, работа в екип, креативост и иновативност, способност за непрекъснато актуализиране на знанията.

Завършилите магистърската степен имат възможности за професионална реализация, като: икономисти в различни организационни форми на предприятия; ръководители на финансови отдели; финансови мениджъри; главни и оперативни счетоводители; кредитни специалисти; експерти и анализатори в частни и публични бизнес организации; предприемачи, управляващи и развиващи собствен бизнес; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина.

ИКОНОМИКА И МЕНИДЖМЪНТ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Обучението по магистърската програма има за цел да подготви магистри с висше икономическо образование на 7-мо ниво от Националната квалификационна рамка (Европейската квалификационна рамка), притежаващи широк спектър от теоретични и практически знания, които са специализирани в областта на икономиката и мениджмънта на човешките ресурси, за работещи в частния и

публичния сектор на икономиката. Получените знания и умения през курса на обучение ще надградят придобитите в ОКС „бакалавър“, за да се отговори на съвременните изисквания на пазара на труда. Задължителните дисциплини осигуряват специализиращи знания по: икономика на труда; мениджмънт на човешките ресурси; социална политика; кариерно развитие; информационни системи за мениджмънт на човешките ресурси; държавни институции и управление на регионите; регионален анализ на човешките ресурси; анализ и управление на икономически и административни конфликти; трудово-правните основи за наемане и освобождаване на персонала. Профилиращата икономическа подготовка се осъществява чрез избираеми и факултативни дисциплини в области като: европейски програми и проекти за развитие на човешките ресурси; подбор и оценка на персонала; административна етика; мениджмънт на организационни промени; демография и урбанистика; здравословни и безопасни условия на труд; лидерско поведение; практикум по икономика и мениджмънт на човешките ресурси.

Придобитите професионални знания и умения дават възможност на дипломираните магистри да се реализират като: ръководители в частни бизнес-организации и публични институции – министерства, областна и общинска администрации, агенции, инспекторати и др.; консултанти и експерти по проекти, свързани с развитието на човешките ресурси; икономисти във финансови и нефинансови институции, подпомагащи подбора и развитието на човешките ресурси; предприемачи, създаващи и развиващи собствен бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; преподаватели по икономика и мениджмънт на персонала в професионални гимназии; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

БИЗНЕС ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Целта на обучението по магистърска програма „Бизнес информационни технологии“ е да подготви магистри с висше икономическо образование на 7-мо ниво от Националната квалификационна рамка (респективно Европейската квалификационна рамка), притежаващи широк спектър от теоретични и практически знания, които са специализирани в областта на приложението на информационните технологии в икономиката и бизнеса. Получените знания, умения и информационни компетенции през курса на обучение ще надградят придобитите в ОКС „бакалавър“ и ще подготвят студентите за динамиката на съвременното информационно общество.

Изучаваните задължителни дисциплини имат характер на профилиращи като надграждат и разширяват придобитите знания по информационни технологии от ОКС „бакалавър“. Те дават специализиращи знания в различни области като: Информационен мениджмънт, Информационни системи за управление на бизнеса, Интернет маркетинг, Дигитален бизнес, Сигурност на информационните активи и технологии, Мобилни технологии за бизнес, Съвременни системи за електронни разплащания, Облачни технологии за бизнес и Математико-икономически модели за бизнес.

Профилиращата подготовка се разширява и задълбочава чрез изучаваните избираеми и факултативни дисциплини в области като: Теория на печелившите стратегии, Визуализация на бизнес данни, Технологични тенденции и иновации за бизнес и Географски информационни системи. Дипломираните магистри по специалност “Бизнес информационни технологии” притежават задълбочени теоретични знания и практически умения за прилагане на информационни технологии при управлението и организирането на бизнес в съвременната информационна среда; познават модерни технологии за ефективно присъствие на фирмите в Интернет и постоянно взаимодействие с клиентите; познават съвременните методи за електронни разплащания; разпознават и прилагат интегрирани информационни системи за управление на бизнес процеси и производство, на връзки с клиентите и на управление на човешките ресурси; могат да организират маркетинг в Интернет среда; познават тенденциите в информационните технологии, които водят до адекватни управленски решения и дори до иновации в бизнеса; използват информационните технологии за анализ на функционирането на бизнеса чрез математико-икономически модели.

Придобитите професионални знания и умения на завършилите магистърска програма „Бизнес информационни технологии“ дават възможност да се реализират като: ръководители в частни бизнес-организации и държавни учреждения, където владеенето на ИКТ е от решаващо значение за мисията на организацията; консултанти и експерти по проекти и дейности, свързани с приложението на ИКТ при създаване или обновяване на бизнес, който предлага информационни услуги; предприемачи, създаващи и развиващи собствен бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

КОРПОРАТИВНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Магистърската програма „Корпоративно предприемачество“ съчетава теоретични и практически познания в областта на съвременния предприемачески инструментариум. Основна цел на магистърска програма е предоставяне на високо квалифицирана подготовка за анализ и оценка на бизнес модели, за идентифициране ресурси и комбинация от ресурси за генериране на икономическа добавена стойност, за разработване на нови продукти или управление на иновативни проекти на съществуващи фирми. Обучението е насочено към получаване на задълбочени знания по креативно предприемачество, инвестиционни решения; индустриално предприемачество; стратегически анализ и др.

Съществен принос за иновативността на програмата е съвместната работа на мултинационален екип от преподаватели на Стопански факултет при Тракийски университет и Хуманитарен факултет при Павлодарския държавен университет, Казахстан. С това целим да се покрият интересите и предоставят възможности за обучение на чуждестранни студенти. Магистърската програма е разработена и ще се осъществява на български, руски и английски език.

Магистърската програма осигурява професионални знания и компетенции на дипломирания магистър, за да управлява предприемаческата дейност и използва иновативни подходи при решаване на управленски проблеми; организира и ръководи дейността на фирми от различни нива – микро, малки, средни и големи; управлява иновациите и иновационните процеси; извършва управленски анализ чрез съвременни подходи, методи и инструменти.

Получената широкопрофилна подготовка от магистрите-икономисти е отлична основа за успешна професионална реализация на различни равнища на управление в предприятията от сферата на икономиката, в отделите на държавната и общинска администрация, имащи отношение към бизнеса, участие в различни форми на международно сътрудничество, включително и в научноизследователски центрове.

БИОИКОНОМИКА И ЕКОПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Предизвикателствата, свързани с продоволствена сигурност, опазването на биологичното разнообразие, климатичните промени и необходимостта от адаптиране към тях, съхранението на местните хранителни системи и силната зависимост между селските и градските райони създават нови възможности пред науката и необходимост от иновации. Подобни възможности се съдържат и в принципно новите стратегически решения на ниво институции, в новите форми на взаимодействия с местните условия, новите производствени практики и произтичащите социални ползи, целевите изследвания и трансфера на знания, както социалните, екологичните и икономическите иновации.

Магистърската програма по „Биоикономика и екопредприемачество“ е насочена към предоставяне на обучение и теоретични познания, практически и аналитични умения за оценка и развитие на устойчиви био базирани индустрии. Програмата представлява балансирана комбинация между теоретични и практически познания в областа на биоикономиката, но същевременно комбинира методи посредством, които овластяваме студента като активен участник в реалния икономически живот.

Биоикономиката предлага възможност да се увеличи потенциала на селскостопанското производство за генериране на добавена стойност и да се стимулира икономическото развитие, като същевременно се гарантират взаимоотношенията по цялата хранителна верига.

Разработеният материал предлага база за задълбочени изследвания, обучение, анализ и оценка по следните ключови въпроси:

Укрепване и мащабиране на био-базирани сектори, отключване на инвестиции и пазари;

Възможности за развитие на местните биоикономики;

Екологичните граници на биоикономиката.

Магистърска програма „Биоикономика и екопредприемачество“ се явява отговор на бързия растеж на световната биоикономика, и дава възможност за усвояване на основните знания и умения, необходими за реализиране на динамична и висококвалифицирана работна сила в био базираните индустрии. Обучението отговаря на основните предизвикателства на биоикономиката,

включително: характеристики и свойства на био базираните ресурси и продукти; пазари, иновации и обществена нагласа към био базираните продукти; устойчиви индустриални процеси; еко-предприемачество; политики и регулаторни механизми за стимулиране на био базирани индустрии; финансови инструменти и нвестиции в био базирани индустрии и синя икономика.

В рамките на обучителния процес ще бъдат използвани интерактивни методи на обучение като управленски дискусии, ролеви игри, казусни методи, управленски игри, дискусии и практически стаж. Екипът от преподаватели залага на най-съвременните концепции, практики и бизнес инструменти в сферата на иновациите, предприемачеството, маркетинга, мениджмънта и финансите, базирани на интерактивен подход на преподаване

БИОБАЗИРАНИ ИНДУСТРИИ И УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ /обучение на англ. език/

Обучението е с продължителност три семестъра и се изисква предходно обучение в професионално направление 3.8 Икономика. Магистърската програма по „Биобазирани индустрии и устойчив растеж“ е насочена към предоставяне на обучение и теоретични познания, практически и аналитични умения за оценка и развитие на устойчиви био-базирани индустрии. Програмата представлява балансирана комбинация между теоретични и практически познания в областта на биоикономиката, но същевременно комбинира методи, посредством които овластяваме студента като активен участник в реалния икономически живот.

Биоикономиката предлага възможност да се увеличи потенциала на селскостопанското производство за генериране на добавена стойност и да се стимулира икономическото развитие, като същевременно се гарантират взаимоотношенията по цялата хранителна верига.

Магистърска програма „Биобазирани индустрии и устойчив растеж“ се явява отговор на бързия растеж на световната биоикономика и дава възможност за усвояване на основните знания и умения, необходими за реализиране на динамична и висококвалифицирана работна сила в био-базираните индустрии. Обучението отговаря на основните предизвикателства на биоикономиката, включително: характеристики и свойства на био-базираните ресурси и продукти; пазари, иновации и обществена нагласа към био-базираните продукти; устойчиви индустриални процеси; еко-предприемачество; политики и регулаторни механизми за стимулиране на био-базирани индустрии; финансови инструменти и инвестиции в био-базирани индустрии и синя икономика.

Съществен принос за иновативността на програмата е дългогодишното успешно сътрудничество на преподавателите на СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ при ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ и UNIVERSITY OF PANNONIA, HUNGARY.

ИКОНОМИКА НА ВЪЗОБНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ /обучение на англ. език/

Обучението е с продължителност два семестъра и се изисква предходно обучение в професионално направление 3.8 Икономика. Магистърската програма е

специално разработена, за да подготви висококвалифицирани кадри, които да играят ключова роля в прехода към устойчива енергийна система.
Програмата цели: Развитие на задълбочени познания и аналитични умения; Овладяване на практически умения за планиране и управление на проекти за ВЕИ; Формиране на компетенции за разработване и прилагане на политики за стимулиране на ВЕИ; Придобиване на знания и умения за оценка на екологичните и социалните аспекти на ВЕИ; Овладяване на съвременни методи и инструменти за анализ на ВЕИ.

Завършилите програмата ще могат да вземат информирани решения в различни области, свързани с ВЕИ. В резултат на обучението си те ще бъдат конкурентни кадри, способни да допринасят за успешното развитие на ВЕИ сектора, да анализират и решават проблеми, свързани с ВЕИ, да разработват и прилагат ефективни политики за стимулиране на ВЕИ, да оценяват екологичните и социалните аспекти на ВЕИ и да използват съвременни методи и инструменти за анализ на ВЕИ.

Успешно дипломираните магистри в МП "ИКОНОМИКА НА ВЪЗОБНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ" ще получат всеобхватно и задълбочено познание в множество ключови области, което ще им позволи да бъдат експерти в бързоразвиващия се сектор на ВЕИ.

КИБЕРСИГУРНОСТ И БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ

Магистърската специалност „Киберсигурност и бизнес мениджмънт“ се фокусира върху разработването и използването на разнообразни методи за проектиране и създаване на сигурни информационни системи и компютърни мрежи, за решаване на различни задачи и приложни проблеми. Магистърската програма разкрива връзката и приложението на общата теория на мениджмънта в сферата на киберсигурността. Разглеждат се теми свързани мениджърската теория, взимането на управленски решения, лидерството и управлението на конфликти, мениджърски стратигии и политики, свързани с подбора, обучението и управлението на персонала от отдела за киберсигурност, управление на финансови активи и проекти, работа с потребители и изграждане на среда за сигурност, възстановяване след инцидент с киберсигурността. Обучението е насочено към придобиване на знания в областта на киберсигурността в бизнеса, изкуствения интелект, обработката и сигурността на данните, програмирането и дигитализацията в управлението като създава практически умения на обучаващите се за решаване на проблеми в организациите.

Специалността също така е съобразена с международните стандарти по киберсигурност и осигурява базова интердисциплинарна подготовка за проектиране, одитиране и поддръжка на сигурността на електронните данни, комуникационните мрежи, сървърните услуги и мениджърските процеси за управление на ИТ компании и бизнес структури

Придобитите професионални знания и умения на завършилите магистърска програма „Киберсигурност и бизнес мениджмънт“ дават възможност на студентите да се реализират в разнообразни професионални роли, свързани със

защитата на информационни системи и данни в различни бизнес контексти, като ръководители в частни бизнес-организации и държавни учреждения; консултанти и експерти по проекти и дейности, свързани с приложението на ИКТ при създаване или обновяване на бизнес, който предлага информационни услуги; предприемачи, създаващи и развиващи собствен бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

Да се реализират също в държавната администрация и в частния сектор като експерти и мениджъри по управление на киберсигурността, сигурност на информацията, компютърни и комуникационни технологии и системи, експерти по проектиране и разработване на информационни системи и такива за управление на информационната сигурност, както и в областта на защита на класифицираната информация, където владеенето на ИКТ е от решаващо значение за мисията на организацията;

ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА НА ПРОДОВОЛСТВЕНАТА СИГУРНОСТ

Целта на магистърската програма е да предостави на студентите специализирани знания и практически умения, свързани с икономиката и управлението на продоволствената система на всички нива - от местно до глобално. Програмата усъвършенства критичното мислене на студентите и способностите за независими изследвания, като същевременно култивира експертните познания и преносими умения, необходими на завършилия студент да упражнява професия в областта. Този курс обхваща концепциите за икономиката, продоволствената сигурност, като система, включително производство и разпределението на ресурсите, обсъжда се и социално-икономическото въздействие. Това е интердисциплинарна магистърска програма, която има за цел изследване на настоящите практики за устойчиво производство. Фокусът е поставен върху изследването на влиянието на човека върху ресурсите на Земята. Акцентира се върху различни области на хранителната политика помагащи за справяне с глобалните предизвикателства. Учебният план е разработен с акцент социалните и управленските науки, фокусирани върху хранителната и селскостопанската система, нейната устойчивост, етика, управление и политики.

Придобитите професионални знания и умения на завършилите магистърската програма дават възможност да се реализират като: мениджъри в частни и публични бизнесорганизации; мениджърски позиции в агро-хранителни корпорации (мултинационални хранителни компании, малки и средни предприятия, търговски вериги); предприемачи, създаващи и развиващи малък и среден бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; ръководни позиции в професионални асоциации, свързани с продоволствения, земеделския и хранително-вкусовия сектор; консултанти на земеделски и хранителни предприятия; бизнесанализатори и консутатнти на процеси и дейности в различни области на икономическата дейност в частни, държавни и неправителствени организации; бизнесконсултанти при управление на инвестиционни проекти за създаване и

развитие на бизнес; професионални позиции в международни организации; икономисти в финансови и нефинасови институции, подпомагащи развитието на бизнеса; преподаватели по икономика и управление на предприятието в професионални гимназии; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

Професионално направление „Администрация и управление"

АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РЕГИОНИТЕ

(Съвместно обучение по специалността от УНСС - София с Тракийски университет - Стара Загора - Стопански факултет)

Магистърската програма по „Администрация и управление на регионите" е насочена към предоставяне на обучение и теоретични познания, практически и аналитични умения за устойчиво управление и администриране на институционални структури на регионално, национално и наднационално ниво.

Обучението по магистърска програма „Администрация и управление на регионите" в задочна форма е с продължителност три семестъра или 1,5 години за кандидати от същото професионално направление.

Изучаваните задължителни дисциплини дават специализиращи знания в различни области на стопанската дейност като: планиране на устойчивото развитие, държавни институции и управление, публична администрация, регионална политика на ЕС, регионално стопанство, местно и регионално развитие, финансов мениджмънт, бюджетно и управленско счетоводство, политика за иновации, управление на организационни промени, финансов контрол, конкурентоспособност на регионите, борси и борсови операции, защита интересите на потребителите, управление на проектния цикъл и проектни комуникации и др.

Дипломираните студенти по специалност „Администрация и управление на регионите", ОКС „магистър" притежават задълбочени теоретични знания и практически умения, които им дават възможности да интерпретират специализирана информация, необходима за решаване на сложни управленски проблеми; да вземат решения чрез интегриране на комплексни източници на знание, в условия на недостатъчност на информация; да инициират промени и управляват процеси на развитие в условия на риск и неопределеност.

Придобитите професионални знания и умения на завършилите магистърска програма „Администрация и управление на регионите" дават възможност да се реализират като: *мениджъри в частни и публични организации; мениджъри и предприемачи, създаващи и развиващи бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; мениджъри на процеси и дейности в различни области на икономическата дейност в частни, държавни и неправителствени организации; мениджъри и консултанти при управление на инвестиционни проекти за създаване и развитие на бизнес; мениджъри във финансови и нефинасови институции, подпомагащи развитието на бизнеса; преподаватели по икономика и управление на предприятието в професионални*

гимназии; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

ФАКУЛТЕТ „ДИГИТАЛНИ И ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ”

Професионално направление 5.4.„Енергетика”

ТОПЛОЕНЕРГИЙНИ И ЕКОЛОГИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ И СИСТЕМИ

В катедра „Зелени технологии“ към ФДЗТ на ТрУ е акредитирана специалност „Топлоенергийни и екологични технологии и системи“, с 1 и 2 годишен срок на обучение. В Едногодишният срок на обучение се приемат студенти завършили ОКС „бакалавър“ от всички специалности в област на висшето образование 5. Технически науки, а за Двугодишният курс на обучение от областите на висшето образование 4. Природни науки, 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, 9. Сигурност и отбрана.

В специалността се подготвят инженерни кадри за извършване на проучвателна, изследователска, конструкторска, проектантска, производствена, технологична, експлоатационна, монтажна и ремонтна дейности, отнесени към обектите като ТЕЦ, топлофикационни и промишлени топлоенергийни обекти, топло и газоснабдителни предприятия, инженерингови организации, работещи в областта на топлоенергетиката и др.

Инженерите завършили ОКС „магистър“ по “Топлоенергийни и екологични технологии и системи”, добиват знания и умения да обработват бази данни с цел получаване на желани зависимости; усвояват принципите на компютърното моделиране и симулиране на процеси, агрегати или топлоенергийни системи; да оценяват енергийна ефективност и екологичност на изброените обекти; умеят да проектират, конструират и създават техническа документация с помощта на компютърни системи и подходящи софтуерни продукти; прилагат комплексни научни и научно-технически подходи при решаване на задачи, свързани с различни по сложност топлоенергийни обекти; получават знания и умения да четат и създават рекламна технико-икономическа документация; да работят в екип.

Магистър-инженер по „Топлоенергийни и екологични технологии и системи” е подготвен да разработва, проектира, експлоатира и внедрява енергийни парогенератори, парни турбини, технологични съоръжения и системи за ТЕЦ и ТФЕЦ, модули за комбинирано топло и електропроизводство, да управлява оперативно и да автоматизира технологичните процеси в основните и спомагателни агрегати и съоръжения в ТЕЦ и промишлената топлоенерегетика, да управлява топлофизичните, както и системите, свързани с техническата безопасност.

Придобилите ОКС магистър-инженер по „Топлоенергийни и екологични технологии и системи” могат да се реализират във всички отрасли на националната икономика на длъжности, изискващи висше образование по конвенционални и възобновяеми енергийни технологии. Подготовката им позволява те да заемат нормативно-сравними длъжности и в други страни на Източна и Централна Европа, включително и в страните - членки на Европейския съюз.

ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ” – ЯМБОЛ

Професионално направление 5.1. „Машинно инженерство”

АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Магистърската програма по „Автотранспортна и земеделска техника” дава на студентите задълбочени теоретични и практически специализирани знания в областта на: научно-изследователската и внедрителска дейност; проектиране и конструиране в областта на автотранспортната и земеделската техника; приложението на компютърни технологии; фирменото управление; управлението на екипи.

Магистър-инженерът придобива практически и познавателни умения и подходи необходими: за извършване на научни изследвания и обработка на експериментални резултати; за разработване на творчески решения за прилагане на иновативни методи в науката и практиката; за решаване на проблеми с интердисцилинарен характер, за оптимизиране на производствените процеси и оценка на ефективността им; за организиране на административни структури и управление на екипи, както в държавния, така и частния сектор.

Магистър-инженерите от специалност „Автотранспортна и земеделска техника” получават възможност да се реализират като: ръководители на фирми и екипи, извършващи проектантски, производствени, търговски и други дейности, свързани с експлоатацията, поддръжката и ремонта на автотранспортна и земеделска техника, изследователи, научни работници, експерти във фирми и държавни институции, в неправителствени и браншови организации, координатори и експерти в екипи, изпълняващи национални и международни проекти, преподаватели и др.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТРАНСПОРТА

Магистър-инженерът по „Организация и управление на транспорта” придобива допълнителни високо специализирани теоретични и практически знания в областта на:научно-изследователската, управленческата и предприемаческата дейност; транспортната техника и съответната инфраструктура; логистика на транспортните процеси; взаимодействие между видовете транспорт; моделирането на технологичните процеси в сервизната дейност; превоз на опасни и специфични товари; системите за осигуряване на безопасността на движението и работа в екип. Тези знания му позволяват да изразява теории, концепции, принципи и закономерности в областта на специалността, да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения в транспорта, да демонстрира критично осъзнаване на знанията по специалността и връзките и с други изучавани области.

Магистър-инженерът придобива следните умения: да организира и управлява транспорта в големи градове и териториално-административни структури; да управлява транспортни и спедиторски фирми и комплекси; да оптимизира производствените процеси и оценява ефективността на транспорто-производствената дейност; да участва в проектиране, оценяване и управление на

проекти за транспортни системи от различен мащаб – национален и международен; да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати, да провежда учебно-преподавателска дейност в учебни центрове, средни и висши учебни заведения.

Завършилите специалността „Организация и управление на транспорта" могат да развият успешна кариера в транспортни и спедиторски фирми за превоз на товари и пътници; във фирми, извършващи поддръжка и ремонт на транспортна техника; в научно-изследователски институти, университети, училища, учебни ценрове и други за подготовка на специалисти в областта на транспорта; да работят в сферата на публичната администрация на длъжности, касаещи транспортната дейност, като консултанти и експерти в неправителствени и браншови организации, свързани с транспорта, както и да участват в екипи, работещи по национални и международни проекти в областта.

ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ

Магистър-инженерът в модната индустрия придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на: научноизследователската и внедрителската дейност; моден и текстилен дизайн; приложение на съвременните компютърни технологии в модния дизайн, конструирането и моделирането на облекло; съвременни текстилни и шевни технологии; фирменото управление; и управлението на екипи. Тези знания му позволяват да изразява теории, концепции, принципи и закономерности в областта на специалността, да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения в модната индустрия, да демонстрира критично осъзнаване на знанията по специалността и връзките с други изучавани области.

Магистър-инженерът в модната индустрия придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да проектира облекла, текстилни и трикотажни изделия, аксесоари, модни колекции; да поставя и решава оптимално задачите и проблемите, които възникват в производството на текстилни изделия и облекло; да извършва педагогическа дейност в средни и висши учебни заведения.

Магистър-инженерът в модната индустрия получава възможност да се реализира като научен работник, моден дизайнер, текстилен дизайнер, конструктор и моделиер на облекло, технолог и организационно управленски кадър в предачното, тъкачното, трикотажното и шевното производство, креативен директор и мениджър в модни къщи, текстилни, трикотажни и шевни фирми, експерт във фирми, в държавни институции и в екипи за разработване на национални и международни проекти в областта на текстилното и шевното производство, преподавател в средното и висшето образование и др.

Професионално направление 5.2.„Електротехника, електроника и автоматика”

ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

Магистър-електроинженерът от професионално направление 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика” придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на научноизследователската и внедрителската дейност, проектиране и конструиране в областта на електротехниката, приложението на компютърни технологии, фирменото управление и управлението на екипи.

Тези знания му позволяват да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати, да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката, да решава оптимално задачи и проблеми, които възникват при производството и експлоатацията на електрически уредби и съоръжения и изграждането на електрически инсталации.

Магистър-електроинженерите получават възможност да се реализират като изследователи, научни работници, докторанти, ръководители на фирми и екипи, извършващи производствени, търговски и други дейности, свързани с производство и експлоатация на електрически уредби и съоръжения.

АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ

Специалността „Автоматика и компютърни системи“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „Магистър - инженер“ има за цел да подготвя кадри за научноизследователски, проектантски и инженерингови фирми и организации по изграждане на технически и организационни системи за управление, внедряване, настройка и експлоатация на системи за автоматично управление на производствени агрегати, технологични процеси и технически комплекси за автоматизация, да решават задачи по системно управление и да упражняват управленческа дейност.

Магистър-инженерът по „Автоматика и компютърни системи“ придобива умения да извършва проучвателна, проектантска, конструкторска, технологична, производствена, монтажна, ремонтна, експлоатационна и учебно-преподавателска дейности, свързани със специалността. Мултидисциплинарната подготовка им дава умения по програмиране, по администриране на бази от данни, практическа подготовка за работа в областта на създаване, администриране и поддържане на информационни системи.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Основната цел на обучението по специалност на магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието” е да подготви високо квалифицирани и широкопрофилни специалисти, имащи солидна фундаментална общотехническа подготовка и задълбочени знания по съвременни автоматизирани компютърни системи за управление и информационна техника и технологии.

Те могат да намерят реализация в различни области на стопанството и образованието. В различните производствени сфери като конструктори, технолози и проектанти, инженери. Завършилите студенти могат да работят в проектантски и развойни екипи, организации, институции и фирми, като системни и приложни разработчици на програмно осигуряване, проектанти и конструктори на приложно-специфични вградени апаратни компютърни платформи, мрежи и информационни технологии.

В областта на образованието ще могат да се реализират като проектанти на електронно учебно съдържание, преподаватели по ИКТ в образованието (с допълнителна квалификация за професионална квалификация „Учител“), експерт-оценители на курсове, програми и проекти за обучение с използване на ИКТ, консултанти при разработването на програми за обучение с използване на ИКТ, автори на проекти и ръководители на екипи по проекти в сферата на ИКТ в образованието.

Професионално направление 5.3.
„Комуникационна и компютърна техника”

КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И КОМУНИКАЦИИ

Основната цел на обучението е да се подготвят кадри за научно-изследователски, проектантски, инженерингови фирми и организации по изграждане на технически и организационни системи за администриране, управление, внедряване, настройка и експлоатация на компютърни и комуникационни системи. Върху базовите за специалността дисциплини, магистър-инженерите по Компютърни системи и комуникации в процеса на обучението си, получават специализирана подготовка в областта на приложението на компютърните системи и задълбочават знанията си, свързани с комуникационните системи и мрежи. Подготовката включва получаване на знания за разпределени системи, администриране на компютърни мрежи, интелигентни сензори и системи, специализирани микропроцесорни системи. Обучаемите получават висока професионална подготовка в областта на компютърните системи, комплекси и мрежи и могат в курса на обучение да избират специализиращи дисциплини в областта на телемедицината, облачните мрежи, мрежовата и компютърна сигурност, индустриални информационни системи и др.

Магистър-инженерът по компютърни системи и комуникации може да се реализира в публичния и в ИТ сектора, в индустрията, в консултантски и изследователски компании и други фирми, чиято дейност е свързана с изследователска, производствена и с други инженерингови дейности в областта на компютърните системи и комуникации. Може да изпълнява ръководни функции във фирми, с дейност свързана с приложение на компютърни устройства, комплекси и мрежи.

Професионално направление 5.4. „Енергетика”

ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ

Целта на обучението е студентите, вече завършили обучението си в ОКС „Бакалавър” и придобили достатъчно знания, ориентирани към надеждността, контрола и управлението на техническото състояние на топло- и газоснабдителните инсталации и елементи, към тяхното проектиране, диагностика, ремонт, поддържане и сервиз, както и към неконвенционалните енергийни източници, да придобият допълнителни специализирани теоретични и практически знания и умения за управленска, научно-изследователска, проекто-конструкторска и внедрителска дейности в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването.

Магистър-инженерите по топло- и газоснабдяване придобиват професионални умения за извършване на научни изследвания, обработване на експериментални резултати и оптимизиране на топлопроизводствени и газоснабдителни процеси, за съставяне на топлинни баланси и оценяване на енергийната ефективност на обекти, съоръжения и технологии, за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Магистър-инженерите по топло- и газоснабдяване получават възможности да се реализира като научни работници; проектанти в проектантски и внедрителски организации (фирми) и конструкторско-технологични бюра в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването; контролни органи в държавни и фирмени инспектиращи институции; преподаватели във висши и средни училища; висококвалифицирани управленски кадри и специалисти в индустриални предприятия за изграждане, настройка, управление, диагностика и контрол на техническото състояние, поддържане, ремонт и сервиз на топлотехнически и газоснабдителни системи, инсталации и елементи.

ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО

Основната цел на обучението по магистърската праграма „*Индустриално инженерство*” е да подготви висококвалифицирани и широкопрофилни специалисти, със задълбочена научно-теоретична и практическа подготовка в областта на индустриалната техника, машиностроенето, технологиите, електротехниката и електрониката; електромеханичните системи; използването на компютърна техника и технологии при решаване на инженерни задачи, извършване на маркетингови проучвания и управление на индустриални фирми.

Магистър-инженерът по „*Индустриално инженерство*” придобива вискоспециализирана теоретична и практическа подготовка в областта на: решаването на сложни конструктивни задачи с използване на съвременни технологии; приложението на компютърни технологии за управление и оптимизация на технологичните процеси в реални производствени условия; мениджмънта на процесите във фирмата и анализ на бизнес стратегиите; внедряването на съвременните ресурсоспестяващи технологии за оптимизация на производствените процеси и минимизиране на разходите в производството и управлението на екипи.

Магистър-инженерът придобива умения: да извършва научни изследвания и обработва експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в

науката и практиката; да оптимизира производствените процесии и оценява ефективността им; да взема управленски решения и предприема гъвкави бизнес стратегии с цел рационализиране и оптимизиране на ресурсите в производствения процес и да организира и ръководи работни екипи.

Дипломираните магистър-инженери по „*Индустриално инженерство*" могат да се реализират като: изследователи, научни работници, ръководители на проектантски звена, производствени и търговски фирми; координатори на екипи, изпълняващи интердисциплинарни национални и международни проекти в големи програмни колективи, включващи машинни и електроинженери, програмисти, икономисти, маркетолози, дизайнери и др. специалисти; консултанти към консултантски фирми; конструктори и технолози на общоинженерни технически елементи и системи; специалисти по изграждане, поддържане, сервизно обслужване, експлоатация и ремонт на промишлени съоръжения и системи; по контрол и управление на качеството; материално техническо снабдяване, инженеринг и иновации; технически и управленски специалисти в областта на индустриалното производство, енергетиката, възобновяемите енергийни източници, електропромишлеността, машиностроенето, консултантската и експертната дейност.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Обучението на бъдещите специалисти в образователно-квалификационната степен "Магистър" по специалност „Енергийна ефективност" е изградено на основата на знания, умения и компетентности в областта на енергийната ефективност и конкурентоспособност; енерготехнологичен анализ на промишлени предприятия; енергийна ефективност на ограждащи конструкции и сгради; управление на европейски проекти; екология и опазване на околната среда; възобновяеми енергийни източници; енергиен бизнес; търговия с енергийни ресурси; проектиране на топлинни системи; топлинна интеграция и когенерация; вторични енергийни източници; енергийна ефективност на хладилни и климатични системи; електрообзавеждане на топлотехнически системи

Дипломираният магистър-инженер по „Енергийна ефективност" може да получи квалификация на експерт по енергиен мениджмънт и да работи като енергиен мениджър в индустриални предприятия, публичния сектор и други организации; да управлява целия процес на производство, разпределение и потребление на енергия в съответното предприятие; да осигурява устойчиво изпълнение и успешно прилагане в практиката на процеса на енергийно планиране; да инициира, разработва, организира, реализира, координира и отчита резултатите от изпълнението на енергийния план; да инициира, управлява и поддържа информационна система за потреблението на енергия на територията на предприятието или общината; да организира и инициира дейности за ефективно използване на енергията, опазване на околната среда, повишаване на топлотехническите познания и умения; да осигурява участието на предприятието или общината в европейски и международни програми и проекти за ефективно използване на енергията и за опазване на околната среда; да осигурява

разпространението на добри практики, резултати от успешно реализирани общински енергийни планове, демонстрационни проекти и др; да ръководи научноизследователски екипи, лаборатории и проекти по енергийна ефективност; да провежда научноизследователска дейност в областта на ефективното използване и управление на енергията и опазването на околната среда.

ОТОПЛЕНИЕ, ВЕНТИЛАЦИЯ И КЛИМАТИЗАЦИЯ

Обучението в ОКС „магистър“ по специалност „Отопление, вентилация и климатизация” е изцяло съобразено с изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър” по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране” приета с ПМС № 318 от 24.11.2016 г. и осигурява придобиването на знания за: енергийните характеристики и енергийната ефективност в сгради и промишлени системи, системите за осигуряване на микроклимата в обитаемата среда; теории, концепции, принципи и закономерности за ефективните системи за оползотворяване на енергийните ресурси, като комбинирани системи за производство на топлина, студ и електричество, различни активни и пасивни слънчеви системи, високоефективни генератори на топлина и студ, съвременни материали и системи за управление на топлинни процеси; влиянието на енергопотреблението върху околната среда и начините за намаляване на вредния ефект от това; съвременни подходи, методи, техники и алгоритми за обработка и анализ на масиви от данни за технически, енергийни и екологични характеристики на топлотехническите системи, съставните им елементи, режимните параметри и параметрите на външната и вътрешната среда.

Енергийните инженери, ОКС „магистър“, могат да работят като: научни работници в научно-изследователски институти; проектанти в проектантски и внедрителски организации (фирми) и конструкторско-технологични бюра в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването; контролни органи в държавни и фирмени инспектиращи институции; докторанти и преподаватели във висши и средни училища; висококвалифицирани управленски кадри и специалисти в индустриални предприятия за изграждане, настройка, управление, диагностика и контрол на техническото състояние, поддържане, ремонт и сервиз на топлотехнически и газоснабдителни системи, инсталации и елементи; да упражняват професията “инженер-проектант”, при изпълнение на изискванията в Наредба № 2 за проектантската правоспособност на инженерите, регистрирани в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.

Професионално направление 5.12. „Хранителни технологии”

БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ

Магистър-инженер технологът придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на научноизследователската и внедрителската дейност; микробиологичните, химичните, технологичните, и законодателните аспекти на контрола на качеството и безопасността на храните; анализа на храните;

контрола и управлението на технологичните процеси при производството на качествени и здравословни храни; фирменото управление; управлението на екипи.

Магистър-инженер технологът придобива умения да планира, организира, управлява, усъвършенства и контролира производствено-технологичните процеси, отговорни за безопасността на храните; да анализира и оценява микробиологичните, химичните и физичните опасности при производството на храните; да разработва, внедрява и поддържа системи за управление качеството и безопасността на храните в различни предприятия и структури от хранителната верига и др.

Магистър-инженер технолозите със специалност „Безопасност и качество на храните" получават възможност да се реализират като: ръководители на лаборатории, изследователски центрове и институти, свързани с функционирането на ДПП (GMP), системи за анализ на риска (HACCP), интегрирани системи за безопасност и качество (ISO 22000); ръководители на колективи за разработване на нови хранителни продукти, изследователи, научни работници, докторанти; експерти, консултанти и съветници при производството на безопасни и качествени храни; експерти по контрол на качество и безопасност на храните в Българската агенция по безопасност на храните; експерти в отделни фирми и екипи за разработване на HACCP системи, в министерства, ведомства, неправителствени структури (комисия за защита на потребителите) и браншови организации; мениджъри по безопасността и качеството на храните в предприятията за производство и съхранение на храни.

ПРАВИЛА
ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР” СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тези правила се определят условията за приемане на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили висше образование, за обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“ в Тракийския университет.

(2) За образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да кандидатстват лица, завършили висше образование.

(3) Лицата, завършили висше образование, субсидирано от държавата и придобили образователно-квалификационна степен „магистър“ не могат да кандидатстват за следваща магистратура, субсидирана от държавата, освен ако специалността, за която кандидатстват не фигурира в Постановление № 64 на Министерския съвет на Република България - приложения 2 и 3.

Чл. 2. Кандидатстването и приемането на студенти в образователно-квалификационната степен „магистър“ се извършва на основание Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени и Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във ВУ на Р България.

Чл. 3. (1) Обучението в магистърската степен се организира в магистърски програми, които:

1. Профилират и задълбочават подготовката в съответствие с придобитата специалност на образователно-квалификационна степен „бакалавър“;
2. Дават допълнителна широко-профилна и интердисциплинарна подготовка за придобилите висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по друга специалност.
3. Лицата, придобили образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“, могат да продължат образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър“ само в същото професионално направление, съгласно чл. 42 (6) от ЗВО.

Чл. 4. За учебната 2026/2027 година ТрУ ще обяви конкурс за прием на студенти в образователно-квалификационната степен „магистър“ за:

1. Места субсидирани от държавата. Броят на приеманите студенти по професионални направления и форми на обучение се предлага от университета (по предложение на факултетите) и се утвърждава от Министерския съвет.
2. Места за обучение срещу заплащане. Броят на местата за прием на студенти за обучение срещу заплащане се определя в съответствие с капацитетните възможности на професионалното направление.

Чл. 5. Разпределението на местата за прием по магистърски програми, форми на обучение, и заплащане – държавна поръчка и собствени средства, както и

графикът за подаване на документи, се публикува на сайта на университета преди началото на приема на документи за магистърските програми.

Чл. 6. Правото за обучение срещу заплащане (собствени средства) ползват лицата, завършили висшето си образование с успех от дипломата за завършено висше образование не по-нисък от ДОБЪР, съгл. чл. 21, ал.4 от Закона за висше образование.

Чл. 7. За участие в кандидатстудентския конкурс се заплаща такса, определена с постановление на Министерския съвет.

(1) От такса за участие в конкурса се освобождават:

а/ лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто - удостоверява се с решение на ТЕЛК;

б/ кръгли сираци не по-възрастни от 25-годишна възраст към годината на кандидатстването - удостоверява се с актове за смъртта на родителите и лична карта на кандидат-студента. ;

в/ лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;

г/ военноинвалиди и военнопострадали;

д/ майки (бащи) с три и повече деца – представят се удостоверения за раждане на децата и лична карта на родителя.

(2) Половин такса плащат близнаци, когато и двамата кандидатстват в ТрУ - представят се удостоверения за раждане.

Чл. 8. (1) По време на обучението си студентите, приети в места, субсидирани от държавата (държавна поръчка), заплащат семестриална такса, утвърдена от Министерския съвет.

(2) Сумата за обучение срещу заплащане, се определя с решение на Академичния съвет.

Чл. 9. Класирането и приемането на кандидатите се извършва по ред, посочен в раздела „Състезателни изпити, състезателен бал и класиране" на настоящите правила.

УСЛОВИЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 10. За обучение в образователно-квалификационната степен „магистър" могат да кандидатстват лица, отговарящи на следните условия:

1. Да имат завършено висше образование.

1.1. Лицата, завършили висше образование, субсидирано от държавата, и придобили образователно-квалификационна степен „магистър", могат да кандидатстват за следващо висше образование, само за обучение срещу заплащане.

1.2. Лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър" имат право да кандидатстват за обучение само в магистърски програми в същото професионално направление.

1.3. Лица, придобили висшето си образование в чужди ВУ, могат да кандидатстват за обучение в магистърската степен, след като са преминали процедура по признаване на образованието от Тракийския университет. Кандидати, непреминали процедурата не се допускат до участие в конкурса.

1.4. За специалността „Управление на здравните грижи" за образователно-квалификационна степен „магистър" могат да кандидатстват лица, завършили:

- Специалност „Управление на здравните грижи" с ОКС „бакалавър";

- Специалност „Медицинска сестра", „Акушерка" или „Лекарски асистент" с ОКС „бакалавър";

- Специалност от професионално направление „Здравни грижи" с ОКС „професионален бакалавър по ..." и една от специалностите „Социални дейности", „Социална педагогика", „Социален мениджмънт" или „Здравен мениджмънт" с ОКС „бакалавър".

1.5. За специалността „Здравен мениджмънт" за образователно-квалификационна степен „магистър" могат да кандидатстват лица, завършили висше образование в ОКС „Магистър" в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт - ПН 7.1 Медицина, 7.2. Дентална медицина и 7.3. Фармация.

Чл. 11. (1) За обучение в магистърските програми могат да кандидатстват чужденци, завършили висше образование.

(2) Чужденци могат да кандидатстват за обучение в магистърска степен при условията и по реда за приемане на български граждани, ако:

1. Са граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;
2. Имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
3. Имат статут на бежанци;
4. Са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина;
5. Чужденци, на които е предоставен хуманитарен статут.

(3) Статутът на кандидатстващите по чл. 11 (2) се удостоверява с документ за самоличност.

Чл. 12. Чужденци, граждани на трети държави, временно пребиваващи в Република България, не могат да кандидатстват по реда на тези правила.

Чл. 13. Кандидатите подават документи за кандидатстване в конкурса за магистърските програми в Учебния отдел на Ректората.

ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 14. (1) Кандидатстудентски документи се приемат онлайн и присъствено.

Кандидатите подават следните документи:

1. Попълнен състезателен картон. В него кандидат-студентът подрежда желанията си, избирайки измежду всички магистърски програми в университета, за които има право да кандидатства.

2. Документ за самоличност (връща се веднага след сверяване при присъственото подаване на документи).

3. Оригинал и копие от дипломата за завършено висше образование. Оригиналната диплома се връща веднага след сверяване с копието. При подаване на документите онлайн кандидатът прикрепя файл с копие на дипломата.

3.1. В случай че издаването на диплома за висше образование е предстоящо, кандидатът подава академична справка (оригинал и копие, оригиналът се връща веднага след сверяване) или уверение, което удостоверява специалността, ОКС, среден успех от семестриалните изпити и успех от държавните изпити. При подаване на документите онлайн кандидатът прикрепя файлове с копие на документите.

3.2. При условие че кандидатът притежава няколко дипломи за висше образование (придобити след средно образование), може да кандидатства само с една от тях, в зависимост от професионалното направление, за което кандидатства. Когато се кандидатства за магистърска програма в професионално направление, различно от придобитото след средно образование, се взима първата диплома за висше образование.

4. За специалността „Управление на здравните грижи" се изисква:

4.1. Диплома за придобита специалност „Управление на здравните грижи" на ОКС „бакалавър".

4.2. Диплома за придобита специалност „Медицинска сестра", „Акушерка" или „Лекарски асистент" на ОКС „бакалавър" (оригинал и копие) или Диплома за завършен медицински колеж или придобито по-рано полувисше медицинско образование (оригинал и копие) и диплома за придобита ОКС „бакалавър" по една от специалностите „Социални дейности", „Социална педагогика", „Социален мениджмънт" или „Здравен мениджмънт" (задължително две дипломи: от професионално направление „Здравни грижи" и придобита ОКС „бакалавър" по една от изброените специалности).

5. Платена такса за участие в конкурса.

5.1. От такса за кандидатстване се освобождават: лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; военноинвалиди, кръгли сираци (до 25-годишна възраст); лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом и майки и бащи с три и повече деца.

Чл. 15. (1) Комисия, назначена със заповед на Ректора, приема и проверява документите на кандидатите да отговарят на изискванията на настоящите правила. Кандидати, които не отговарят на условията, не се допускат до участие в конкурса.

(2) Промени и допълнения във вече подадените документи са възможни в рамките на сроковете за подаване на документи. След изтичане на срока за подаване на документи, не се правят промени **в номерацията на желанията**.

(3) Документите на кандидатите трябва да отговарят на изискванията на Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на

висше образование по образователно-квалификационни степени, с настоящите правила и с приетите от Академическия съвет учебни планове.

СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ, СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ И КЛАСИРАНЕ

Чл. 16. Състезателният бал за магистърските програми от Аграрния, Ветеринарномедицински, Педагогическия, Стопанския факултети, Факултет „Техника и технологии" и за ОКС „Магистър" по „Здравен мениджмънт" към Медицински факултет на университета се формира като средно аритметична от средния успех от дипломата за висше образование в ОКС „Бакалавър" и оценката от държавния изпит.

(1) Не образуват състезателен бал и не участват в класирането кандидати, които не отговарят на изискванията на настоящите правила.

(2) Кандидат-студентите за специалност „Управление на здравните грижи" ОКС „магистър" **след ОКС „бакалавър" по същата специалност** полагат **писмен тест по управление на здравните грижи.**

2.1. Балът се образува от удвоената оценка от писмения тест плюс средната оценка от държавната изпитна сесия от дипломата за придобита ОКС „бакалавър" за специалността „Управление на здравните грижи"**.** Максималният бал е 18.

(3) Кандидат-студентите за специалност „Управление на здравните грижи" ОКС „магистър" **след ОКС „бакалавър" по специалностите „Медицинска сестра", „Акушерка", „Лекарски асистент", „Социални дейности", „Социална педагогика", „Социален мениджмънт" или „Здравен мениджмънт" и базово образование по „Здравни грижи" (чл. 6 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "управление на здравните грижи" за образователно-квалификационните степени "магистър" и "бакалавър" от професионално направление "обществено здраве" в сила от учебната 2006 - 2007 г., приета с пмс № 215 от 18.08.2006 г. обн. дв. бр.70 от 29 август 2006г., изм. дв. бр.87 от 7 октомври 2008г., изм. дв. бр.1 от 2 януари 2024г.)** полагат **писмен изпит по Социална медицина.**

3.1. Балът се образува от удвоената оценка от писмения изпит плюс средната оценка от държавната изпитна сесия от дипломата за придобита ОКС „бакалавър" за специалността**.** Максималният бал е 18.

(4) **Проверка на писмените работи**

Писмените конкурсни работи се проверяват и оценяват от двама проверители, независимо един от друг, по предварително изготвени критерии. Всеки проверител оценява поотделно всеки изпитен въпрос. Крайната оценка се оформя като средно аритметична от оценките на двамата проверители. При разлика в оценките по-голяма от 0,50, писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна. Писмена работа, върху която няма разработени теми от кандидат-студента, не се проверява и се поставя служебна слаба оценка.

(5) **Идентифициране на писмените работи**

След обявяване на резултатите от всеки конкурсен изпит, **в двудневен срок** кандидатите могат лично и след представяне на документ за самоличност, да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка. Под техническа грешка се разбира грешка при обявяването на оценките. Отстраняването на техническите грешки се извършва преди първото класиране.

(6) Информация за резултатите от конкурсните изпити и класиранията може да се получи на посочените в справочника телефони, от информационните табла и Web страницата на ТрУ - http://www.trakia-uni.bg.

Чл. 17. (1) Класирането на кандидатите се извършва по низходящ ред на състезателния бал и по реда на посочените магистърски програми и форми на обучение в съответствие с предварително обявените места за прием (субсидирани от държавата и за обучение срещу заплащане), независимо от категорията на кандидат-студента.

(2) При всяко класиране кандидатът може да бъде класиран само по една от посочените в състезателния му картон магистърски програми и форми на обучение.

(3) В първия етап на класирането участват кандидати за места, субсидирани от държавата.

(4) На I-во класиране, до 2 % от общия брой субсидирани от държавата места за обучение в ОКС „магистър“, могат да се отделят за кандидати, които са:

- инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;
- военноинвалиди и военнопострадали;
- кръгли сираци;
- лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;
- майки и бащи с три и повече деца;
- близнаци, когато са кандидатствали едновременно в едно и също професионално направление и единият от тях е приет.

Неприетият от близнаците ползва предимство, ако отговаря на условията за класиране за съответната специалност.

Документите за ползване на предимство се представят в момента на подаване на кандидатстудентските документи.

(5) Вторият етап на класиране е окончателен. В него участват кандидати за освободени от първия етап места, субсидирани от държавата и кандидатите за обучение срещу заплащане.

(6) Кандидат-студенти, класирани и записани за обучение на собствени средства, продължават да участват в класиране за свободни места по държавна поръчка, ако останат такива след срока за записване на второто класиране по държавна поръчка.

Чл. 18. (1) Ректорът издава заповед за записване на новоприетите магистри.

(2) Класираните кандидати трябва да се запишат в съответната магистърска програма в определения в заповедта срок.

(3) Новоприетите студенти, които не са се записали в определения срок губят правото да запишат магистърската програма, по която са класирани.

ЗАПИСВАНЕ И ОБУЧЕНИЕ

Чл. 19. (1) Записването на новоприетите студенти се извършва въз основа на издадена от Ректора заповед за записване в магистърската програма към съответния факултет при спазване на сроковете, посочени в чл. 18, ал. 2.

(2) Кандидатите се информират лично за резултатите от конкурса и сроковете за записване.

Чл. 20. (1) При записването си новоприетите студенти представят:

1. Оригинал и копие от дипломата за средно и за завършено висше образование (бакалавърска или магистърска степен). Оригиналните дипломи се връщат след сверяване с копията.

2. Документ за самоличност (лична карта).

3. Комплект документи за записване на новоприети студенти.

4. Шест снимки с формат 3,5/4,5 см.

5. Документ за платена семестриална такса за обучение.

5.1. При отписване преди началото на учебната година, срещу представяне на оригиналния документ, се удържат 30% от внесената такса.

5.2. След започване на учебната година внесената семестриална такса не се възстановява.

(2) Студентите, приети за обучение срещу заплащане в образователно-квалификационната степен „магистър“, сключват при записването си договор за обучение с Ректора на университета.

Чл. 21. Всеки класиран и записал се студент може да се обучава само в една магистърска програма по държавна поръчка.

Чл. 22. (1) Деканското ръководство на съответния факултет, който осъществява обучението по магистърската програма, организира и провежда обучението в съответствие с приет и утвърден от Академическия съвет учебен план и при спазване на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Кандидати за обучение за образователно-квалификационната степен „магистър“, представили документи с невярно съдържание, направили опит да дадат невярна информация при попълване на документите, се отстраняват от участие в конкурса. Ако неверността на документите бъде установена след приемането на кандидата за студент, той се отстранява от висшето училище, независимо от курса на обучение и се уведомява Прокуратурата.

§ 2. Приетите за обучение в магистърските програми по държавна поръчка лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, кръгли сираци (до 25-годишна възраст) и военноинвалиди се освобождават от заплащане на таксите за обучение.

§ 3. Записването на студенти за обучение за образователно-квалификационната степен „магистър“ се извършва в основните структурни звена.

§ 4. Не се допускат до участие през отделните етапи на кандидатстудентската кампания преподаватели и служители от Тракийския университет, чийто деца, племенници, внуци и други близки родсвеници са кандидат-студенти в ТрУ.

§ 5. Централната комисия по приема е орган, оторизиран при необходимост да изменя и допълва регламента на кандидатстудентския прием в ОКС „магистър”, т.е. да изменя и допълва Кандидатстудентския справочник на университета за 2026/2027 г.

ЗАБЕЛЕЖКА: Във връзка с окончателното утвърждаване на държавната поръчка от МОН за прием на студенти за учебната 2026/2027 година са възможни промени в настоящите правила.

Правилата са приети на заседание на Академичния съвет на ТрУ с протокол № 25/17.12.2025 год.

Приложение № 8

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕ (БРОЙ СЕМЕСТРИ)

Професионално направление 1.2. Педагогика

Само задочно обучение.

(Няма изисквания за минимален брой студенти.)

Специалности в Педагогически факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Предучилищна и начална училищна педагогика	-	2	4	4	4	4		гр. Стара Загора, ул. „Армейска" 9, ет. 2, ст. 210 042/613 762, 640 846
Предчилищна педагогика	-	-	4	4	4	4		
Начална училищна педагогика: Информационни и комуникационни технологии	-	4	4	4	4	4		
Специална педагогика: Логопедия	-	3	4	4	4	4		
Специална педагогика: Ресурсен учител	-	-	4	4	4	4		
Стратегическо развитие и администриране на образователни и социални институции	-	-	2	-	2	-		

Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Само задочно обучение.

(Няма изисквания за минимален брой студенти.)

Специалности в Педагогически факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Педагогика на обучението по изобразително изкуство и арттерапия	-	2	4	4	4	4		гр. Стара Загора, ул. „Армейска" 9, ет. 2, ст. 210 042/613 762, 640 846
Технологии на обучението по информатика и информационни технологии	-	2	3	4	3	4		
Технологии на обучението по математика, информатика и информационни технологии	-	-	3	4	3	4		
Педагогика на обучението по компютърно моделиране, технологии и предприемачество	-	-	3	4	3	4		
Педагогика на обучението по биология и здравно образование	-	2	4	4/3*	4	4/3**	* Завършилите ОКС „Бакалавър" от всички специалности в професионални направления 4.3. Биологически науки и 5.11. Биотехнологии се обучават 3 семестъра. **Завършилите ОКС „Магистър" по специалности	

							в професионални направления 6.4. Ветеринарна медицина, 7.1. Медицина и 7.3. Фармация се обучават 3 семестъра.	
Педагогика на обучението по физическо възпитание	-	**-**	**4**	**4**	**4**	**4**		
Физическо възпитание и спорт	-	**2**	**-**	**-**	**-**	**-**		

Професионално направление 3.7. Администрация и управление

Завършили ОКС „Бакалавър“ или „Магистър“ от професионално направление 3.7. Администрация и управление. Само задочно обучение.

Специалности в Стопански факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Администрация и управление на регионите – съвместно обучение на УНСС с ТрУ.	**-**	**3**	**-**	**-**	**3**	**-**		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 1, ст. 143 042/699 420

Професионално направление 3.8. Икономика

Завършили ОКС „Бакалавър“ или „Магистър“ от професионално направление „Икономика”, както и от други професионални направления. Само задочно обучение.

Специалности в Стопански факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Икономика на алтернативния туризъм	5	3	3	5	3	5		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 1, ст. 143 042/699 420
Икономика и управление на бизнеса	5	3	3	5	3	5		
Икономически анализи и проекти за регионално развитие	5	3	3	5	3	5		
Предприемачество и стратегически маркетинг	5	3	3	5	3	5		
Финанси и счетоводство на фирмата	5	3	3	5	3	5		
Икономика и мениджмънт на човешките ресурси	5	3	3	5	3	5		
Бизнес-информационни технологии	5	3	3	5	3	5		
Корпоративно предприемачество	5	3	3	5	3	5		
Биоикономика и екопредприемачество	5	3	3	5	3	5		
Биобазирани индустрии и устойчив растеж	-	3	3	-	3	-		
Икономика на ВЕИ	-	2	2	-	2	-		
Киберсигурност и бизнесмениджмънт	5	3	3	5	3	5		
Икономика и управление на системата на продоволствената сигурност	5	3	3	5	3	5		

Професионално направление 4.3. Биологически науки

Редовно и задочно обучение.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Опазване и управление на околната среда		2	2	4	4	4	Няма изисквания за минимален брой студенти.	гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311
Безопасност на труда, екологичен риск и действия при бедствия и аварии		2	2	4	4	4		
Екотуризъм		2	2	4	4	4		
Екология на селищни системи		2	2	4	4	4		
Зелени биотехнологии		2	2	-	-	-		

Професионално направление 5.13. Общо инженерство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Земеделска техника	-	2	2	4	4	4		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311
Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор	-	2	2	4	4	4		

Професионално направление 6.1. Растениевъдство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти

Специалности в Аграрен факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството	**4**	**2**	**2**	**4**	**4**	**4**		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311
Растителнозащитни технологии в растениевъдството	**4**	**2**	**2**	**4**	**4**	**4**		
Биологично земеделие	**4**	**2**	**2**	**4**	**4**	**4**		
Устойчиво производство на фуражни култури	**4**	**2**	**2**	**-**	**-**	**-**		
Производство на посевен и посадъчен материал	**4**	**2**	**2**	**4**	**4**	**4**		

Професионално направление 6.3. Животновъдство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Промишлено птицевъдство	4	2	2	4	4	4		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311
Управление на системите за безопасност и качество на храните	4	2	2	4	4	4		
Хранене на животни и технология на комбинирани фуражи	4	2	2	4	4	4		
Репродуктивни биотехнологии в животновъдството	4	2	2	4	4	4		
Специални отрасли	4	2	2	4	4	4		
Промишлено свиневъдство	4	2	2	4	4	4		
Аквакултура	4	2	2	4	4	4		
Технология на мляко и млечни продукти	4	2	2	4	4	4		
Племенно коневъдство	4	2	2	4	4	4		
Производствени системи и селекция в овцевъдство и козевъдство	4	2	2	4	4	4		
Развъждане на селскостопански животни	4	2	2	4	4	4		
Технология на месо и месни продукти	4	2	2	4	4	4		
Производствени системи и селекция в говедовъдство и биволовъдство	4	2	2	4	4	4		
Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството	4	2	2	4	4	4		
Агротроника	-	2	2	4	4	4		

Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина

Само задочно обучение. (Обучение се провежда при наличие на минимум 6 кандидати за дадена магистърска програма)

Специалности във Ветеринарномедицински факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Ветеринарна администрация	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**-**	Само за завършили сп. Ветеринарна медицина	
Санитарна микробиология и безопасност на храните	**-**	**2**	**2**	**4**	**2**	**4**	**Срок на обучение – 2 семестъра** за професионални направления: 4.2. Химически науки; 4.3. Биологически науки; 5.11. Биотехнологии; 5.12. Хранителни технологии; 6.1. Растениевъдство; 6.2 Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4. Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве. **Срок на обучение – 4 семестъра** за други проф. направления	гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 5, ст. 583 042/699 690

Интегрирани системи за управление качеството и безопасността на храните	-	2	2	4	2	4	**Срок на обучение – 2 семестъра** за професионални направления: 4.2. Химически науки; 4.3. Биологически науки; 5.11. Биотехнологии; 5.12. Хранителни технологии; 6.1. Растениевъдство; 6.2 Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4. Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве.	
Ветеринарномедицински бизнес и мениджмънт	-	2	2	4	2	4	**Срок на обучение – 2 семестъра** за професионални направления: 3.7. Администрация и управление; 3.8. Икономика и управление; 6.3.Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина.	

Професионално направление 7.4. Обществено здраве

Само задочно обучение. (Обучение се провежда при наличие на минимум 6 кандидати за дадена магистърска програма)

Специалност в Медицински факултет	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Управление на здравните грижи	-	**2**	-	**3**	-	-	– ОКС „бакалавър“ по сп. „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ или - ОКС „професионален бакалавър“ от ПН „Здравни грижи“ и „бакалавър“ по една от сп. „Социални дейности“, „Социална педагогика“, „Социален мениджмънт“, „Здравен мениджмънт“. Бакалаврите от същата специалност полагат конкурсен писмен тест по управление на здравните грижи. Бакалаврите от изброените по-горе специалности полагат конкурсен писмен изпит по социална медицина.	гр. Стара Загора, ул. „Армейска” 11, ет. 2, ст. 34 042/664 458
Здравен мениджмънт	-	-	-	-	**2**	-	В тази магистърска програма могат да се обучават лица след завършено висше образование в ОКС „Магистър“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, 7.1 Медицина, 7.2. Дентална медицина и 7.3. Фармация.	

Професионално направление 5.1. Машинно инженерство

Редовно обучение

Редовно обучение	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Автотранспортна и земеделска техника	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Ямбол, ул. „Гр. Игнатиев” № 38 046/669 182
Организация и управление на транспорта	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Автотехническа експертиза	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Дизайн и технологии на кожени изделия	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Моден и текстилен дизайн и технологии	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Организация и управление на шевна фирма	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		

Професионално направление 5.2. Електротехника, електроника и автоматика

Редовно обучение

Специалности във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Електротехника	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев” №38 046/669 182
Автоматика и компютърни системи	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Информационни и комуникационни технологии в образованието	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Информационни и комуникационни технологии в бизнеса и публичната администрация	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Мултимедийни и компютърни системи и услуги	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		

Професионално направление 5.3. Комуникационна и компютърна техника

Редовно обучение

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Компютърни системи и комуникации	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев" №38 046/669 182

Професионално направление 5.4. Енергетика

Редовно обучение

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Енергийна ефективност	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев" №38 046/669 182
Отопление, вентилация и климатизация	**5**	**3**	**3**	**5 (3)**	**3**	**5 (3)**		
Индустриално инженерство	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		

Топло- и газоснабдяване	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Компютърно проектиране на газова инфраструктура	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		
Виртуални технологии *	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**		
Топлоенергийни и екологични технологии и системи	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 2, Факултет „Дигитали и зелени технологии“

- Редовна и задочна форма на обучение

Професионално направление 5. 12. Хранителни технологии

Редовно обучение.

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	*Срок на обучение, брой семестри*						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Безопасност и качество на храните	**4**	**2**	**2**	**4 (2)**	**2**	**4 (2)**		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев” №38

Приложение № 9

График
за подаване на документи, изпити, класирания и записване

График	**Срокове**
Подаване на документи	**01.09. – 30.09.2026 г.**
Изпит по Социална медицина/Тест по Управление на здравните грижи	**01.10.2026 г.**
I-во класиране за места, субсидирани от държавата и I-во класиране за обучение срещу заплащане **Информация: на сайта на Университета**	**05.10.2026 г.**
Записване на студенти от I-во класиране	**05.10. – 08.10.2026 г.**
II-ро класиране за места, субсидирани от държавата и II-ро класиране за обучение срещу заплащане	**09.10.2026 г.**
Записване на студенти от II-ро класиране	**09.10. – 14.10.2026 г.**

Приложение № 10

ПРОГРАМА
за подготовка на конкурсен изпит по Социална медицина

1. Възникване и предмет на социалната медицина.
2. Структура на социалната медицина.
3. Функции и взаимовръзки на социалната медицина.
4. Социалната медицина и професионалната реализация на специалистите по здравни грижи.
5. Методи на социалната медицина.
6. Типове социални фактори на здравето.
7. Семейство и здраве.
8. Стилът на живот като социален фактор.
9. Социална история на здравето.
10. Международно здравно сътрудничество. Стратегии на СЗО.
11. Общественото здраве като система.
12. Обществено здраве и права на човека.
13. Обществено здраве и лична отговорност за здравето.
14. Здравно-демографски показатели.
15. Заболяемост на населението.
16. Физическо развитие на населението. Акцелерация.
17. Здравни потребности на населението.
18. Здравеопазването като система.
19. Типове здравеопазни системи.
20. Първично здравно обслужване.
21. Спешна медицинска помощ.
22. Болнично обслужване.
23. Здравно обслужване на специфични групи от населението.
24. Качество на здравното обслужване.
25. Приоритети на здравната политика.
26. Същност и значение на здравния мениджмънт.
27. Здравното осигуряване в България.
28. Специалистът по здравни грижи в управленския процес.
29. Система за професионално обучение на специалисти по здравни грижи.

Литература:

1. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи. В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юрукова, С. Попова, София, 2001 г.
2. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи (второ допълнено издание). В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юрукова, С. Попова, София, 2004 г.; (трето допълнено издание, 2006 г.).

ПРИМЕРНА ЗАДАЧА

„При изучаване на заболяемостта по причини на смъртта също се изчислява интензитет по класове заболявания и по диагнози."

Въпроси:

1. Представете начина на изчисление на интензивния показател за смъртност от заболявания на дихателната система.
2. Как се изчисляват показателите за структура на заболяемостта и болестността, и по какви характеристики на изучаваната съвкупност?
3. Представете структурата на умиранията по причини на смъртта (класове болести).

Формулировката на задачата се съдържа на стр. 83 от учебника 2001 г., 2004 г. и 2006 г.

Отговори:

1.

$$\text{Смъртност от заболявания на дихателната система} = \frac{\text{Брой починали от заболявания на дихателната система}}{\text{Средногодишен брой на населението}} \times 1000$$

2. Показателите за структура на заболяемостта и болестността се получават при изчисляване на относителните дялове по различни характеристики на изучаваната съвкупност: нозологични единици, пол, възраст, социална и професионална принадлежност и др.

3. В структурата на умиранията по причини най-висок е относителният дял на болестите на органите на кръвообращението, следвани от неоплазмите, травмите и отравянията, болестите на дихателната система.

ПРОГРАМА
за подготовка на конкурсен тест по Управление на здравните грижи

1. Концептуален модел на Вирджиния Хендерсън за сестринските грижи.
2. Теории и модели на сестринските грижи. Холистично, функционално, екипно, първично сестринство.
3. Власт и лидерство в сестринството.
4. Лидерство и стил на мениджмънт в сестринството. Теории основани на поведенческия подход.
5. Лидерство и стил на мениджмънт в сестринството. Теории основани на ситуационния подход.
6. Основни принципи на мениджмънта в здравните грижи.
7. Комуникациите в управлението на здравните грижи.
8. Ефективни комуникативни умения в управлението на здравните грижи.
9. Управленските решения в здравните грижи.
10. Управление на работните групи в здравните грижи.
11. Мениджмънт на конфликтите в здравните грижи.
12. Планирането в здравните грижи.

13. Управление на човешките ресурси в здравните грижи.
14. Съвременни методи и техники за обучение на персонала.
15. Мотивирането в управлението на здравните грижи. Мотивационни съдържателни теории.
16. Мотивирането в управлението на здравните грижи. Мотивационни процесуални теории.
17. Подходи за осигуряване на качествени здравни грижи.
18. Оценка на качеството на здравните грижи.
19. Контролирането и оценяването в управлението на здравните грижи.
20. Ефективно управление на времето в здравните грижи.
21. Управление на планираната промяна и управлението на здравните грижи.

Литература:

1. Грънчарова Г., Управление на здравните грижи, издателски център на МУ - Плевен, 2005 г.
2. Петков А., Мениджмънт и здравен мениджмънт. Организационна психология, Издателство „Ирита", 2009 г.
3. Стамболова Ив., Г.Чанева, Управление на здравните грижи, под редакцията на проф. д-р С. Попова, Учебно практическо ръководство, Филвест, 2007 г.

ПРИМЕРНИ ВЪПРОСИ ОТ ТЕСТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

1. Предимствата на модела на цялостни грижи за пациента са:

а/ продължителност на комуникацията с пациента, семейството и персонала

б/ подобрява ценовата ефективност на грижите

в/ подобрява отзивчивостта към променящите се нужди на пациента

г/ полезен е при недостиг на сестри.

Верни отговори: а/ и в/.

2. Според Теорията У на Дъглас и МакГрегър мениджърът трябва да бъде:

а/ демократичен

б/ автократичен

в/ пластичен

г/ разбиращ.

Верен отговор: а/.

3. Посочете вярното твърдение:

а/ Интуитивните решения са взети чрез задълбочен анализ.

б/ Рационалните решения са взети на основата на така нареченото „шесто чувство".

в/ Кризисните решения не носят най-голяма отговорност.

г/ Решенията на благоприятната възможност се отнасят до използване на ситуацията в интерес на организацията.

Верен отговор: г/.

4. Какво представляват стандартите при оценката на здравните грижи?

Верен отговор: Стандартите представляват установени критерии за дейности, планиране на цели, физически или количествени измервания на продуктите, звената за услуги, работните часове, скоростта, цената.